Any 57.—N.° 19054.—Preu: 15 cts.

Divendres, 29 de novembre de 1935

ABONAMENTS
Barcelona, mes ... ... 3'50 Ptes.
Catalunya i terrhoria de la República, trimestre ... ... 10'50 "
América llatina i Portugal, trimestre 12'— "
Països conveni postal, id. ... ... 15'— "
Altres països, id. ... ... 30'— "
DIARI D'AVISOS I NOTICIES
ANUNCIS I RECLAMS, SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589, pral.—Tel. 11430 BARCELONA TALLERS D'IMPRENTA: BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 19608

EL TEMPS

A tot el pla de Lleida, conca de Tremp, Bages i Vic hi ha boira baixa. Per la resta de Catalunya el cel està completament serè i dominen vents fluixos o moderats del sector nord amb forces giscades per l'interior. Les temperatures mínimes d'avui han estat de 7 graus sota zero als Port de la Bonaigua, on el gruix de neu és de 40 centímetres, 5 sota zero a Adrall, Setra, Núria i Ribes, 4 sota zero al cim del Montseny, i 3 graus també sota zero a Sant Juan de Vilatorta i Seròs.

Segueix en el mateix estat el plet entre els cedistes locals i el representant dels de Madrid

CRONICA

L'actitud de la Ceda catalana

Una de les prerrogatives més singulars de la catalanitat és que "imprimeix caràcter", tant als que la serveixen com als que la combaten dintre la seva àrea natural. Avui a Catalunya no és possible fer política sense encomanar-se alguna cosa del catalanisme, que de quaranta anys ençà fertilitza la política catalana. Aquesta influència és tan certa que ni els partits vuicentistes més identificats amb les organitzacions espanyoles pogueren evitar-la. Liberals i conservadors catalans de la restauració, a desgrat d'ells mateixos si voleu, mantenien l'accent local per més sotmesos que se sentissin al joc dels partits de torn de l'època, i el mateix podia observar-se amb els que s'articulaven amb partits d'oposició i n'acceptaven íntegrament els programes; fins el mateix radicalisme, promogut per a neutralitzar l'expansió catalanista, adquiria uns tics particulars que el diferenciava del que s'organitzava per les altres terres d'Espanya. Amb els anys aquesta influència s'ha fet més activa, fins a l'extrem que es pot donar per segur que la colònia política de qualsevol partit típicament espanyol resident a Catalunya al cap de pocs anys tindria un accent, una fesomia, que li donaria un aire de la terra, una susceptibilitat especial, que en moltes ocasions la faria divergent de la soca que l'hauria treta a la llum.

No és la primera vegada que fem aquestes observacions, que el testimoni de les discrepàncies de la Ceda a Catalunya els dóna una fresca actualitat. No sabem quin serà el final del conflicte intern que afligeix aquesta organització forastera; sigui el que sigui, la crisi present equival a una doble prova: una negativa i una altra positiva. Negativa perquè la crisi de la Ceda catalana demostra que un partit espanyol transplantat no arrelarà; positiva, perquè ensenya que el plançó tard o d'hora tindrà unes exigències que el faran incompatible amb les conveniències de la resta del partit, exigències particularistes que no es podrien produir a cap altra regió ni es pot concebre que s'hi produeixin. El senyor Gil Robles sembla que finalment, passat l'enfluernament de la isidrada, ha vist que fatalment la Ceda catalana no prendria mai la ufana que la xiroia mobilització li havia pogut fer creure, i encara s'ha adonat d'una altra cosa: que a la llarga la Ceda catalana s'assemblaria talment a la Lliga que en molts aspectes les prendrien per bessones, en perjudici de totes dues, i per això tira a tallar la branca morta.

I d'aquí neix el conflicte. Els cedistes catalans sembla que no es volen deixar amputar tan fàcilment, i en aquestes circumstàncies l'únic que els dóna forces de flaquesa és la poca saba que han xuclat de la particularitat catalana que els havia alimentat. I així arribem a la paradoxa que el que s'ha alçat contra el Parlament de Catalunya, l'expressió màxima del catalanisme, ara reacciona com un particularista intransigent; serà egoisme, vanitat, amor propi, tant se val; el senyor Cirera i Voltà organitza la seva defensa i la dels seus amics sota la bandera d'una diferenciació i d'uns drets particulars a sostenir.

El que renegava de l'autonomia avui s'hi atrinxera de bona fe o no; a nosaltres això no ens interessa, com no ens interessa la seva desfeta; ens interessa, això sí, el fet de la sublevació, que no té altra excusa que la d'haver-se constituït en una força catalana, que en veure's amenaçada es rebella contra els que la volen destruir. Aquesta reacció, que té un caire còmic innegable, acusa un origen psicològic que explica moltes altres reaccions catalanes més dramàtiques que deixaran un sèc molt més profund en la nostra història.

A la Generalitat

Manifestacions del senyor Vilallonga

DIU QUE L'ENTREVISTA D'AHIR AMB EL SENYOR CIRERA I VOLTÀ VA ÉSSER CORDIALÍSSIMA

¿SERÀ VERITAT QUE FINALMENT LA GUARDIA D'ASSALT ABANDONARÀ EL PARLAMENT CATALÀ?

Creient-ho de bona fe, els periodistes ja ho havien celebrat

Ahir de bon matí el senyor Cirera i Voltà va ésser novament a la Generalitat per tal de conferenciar amb el senyor Vilallonga.

El senyor Vilallonga, en la seva conversa del migdia amb els periodistes, va referir-se a aquesta entrevista, i va dir que s'havia produït en termes cordialíssims, com sempre fa el senyor Cirera.

—El senyor Cirera — va dir — no ha mancat mai a aquesta cordialitat.

Un periodista va preguntar al senyor Vilallonga si era cert que els gestors cedistes de l'Ajuntament li havien fixat un termini per a solucionar el seu problema:

—Potser això del termini — va respondre el governador general — ha existit en la intenció del que us ho ha dit. Però el que és cert és que ahir en la conversa que vaig sostenir amb els interessats, no es va parlar de tal cosa. Una cosa és el projectar, i una altra el dir...

Un informador li va preguntar si persistiria encara per molt de temps l'ocupació del Parlament Català per part de les forces de la guàrdia d'assalt.

El lector recordarà que dies enrera l'anterior governador general, senyor Alonso Alonso, va donar compte als periodistes que aquesta ocupació i l'efectuada per la Conselleria de Justícia i Dret, havien cessat. Amb aquest motiu els periodistes, que van ésser els que van prendre l'ofensiva en aquesta qüestió, considerant-ho un èxit professional van celebrar un banquet per tal de celebrar-ho. L'ocupació, però, persisteix encara (inconvenients de precipitar-se en la celebració dels èxits propis):

—No en tenia notícia — va fer el senyor Vilallonga. — Me n'ocuparé tot seguit.

També el governador general va prometre interessar-se per l'aixecament de la suspensió governativa que pesa contra el setmanari "El Be Negre", del qual va dir-se lector i de fer el possible per condonar la multa imposada al diari del vespre "Ultima Hora".

—En principi — va dir — sóc enemic de condonar les multes. Però com que es tracta d'una sanció imposada el dia de la meva presa de possessió, provaré de fer que sigui condonada.

A continuació el governador general va referir-se a la condecoració imposada el dia anterior al capità senyor Lizcano de la Rosa, amb motiu de la seva destacada actuació militar el dia 6 d'octubre, en l'atac a la Generalitat.

El governador general va acabar fent l'elogi del senyor Lizcano, que avui és cap de les forces de Mossos d'Esquadra de la Generalitat, i seguidament va acomiadar-se dels periodistes.

El senyor Cirera i Voltà

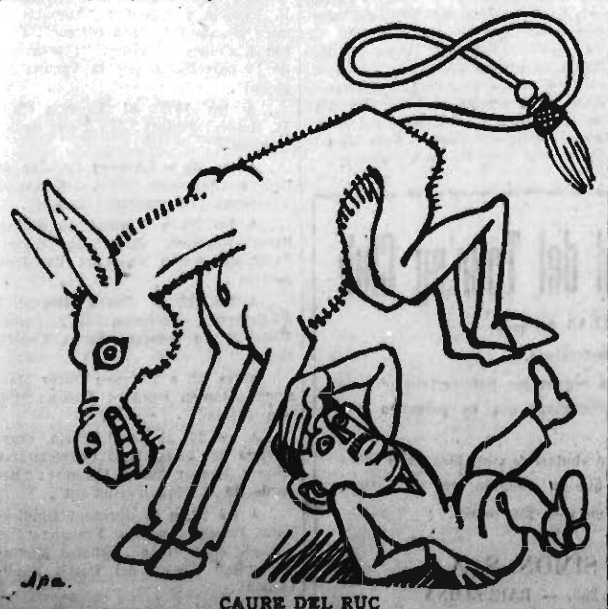

CAURE DEL RUC

—O ell o jo!
—Està be, no en parlem més: serà ell.

A l'Ajuntament

Segueixen les entrevistes i les reunions - El senyor Jaumar, hàbilment interrogat - ¿La Ceda catalana amb Calvo Sotelo?

El resultat de la jornada de dimecres — dimecres de passió, podríem dir, per al cirerisme — deixà el públic en suspens com el final de capítol de la batalla de Don Quixot i el Vizcaíno, amb les espases en l'aire.

Entre capítol i capítol tothom dormí, uns més, altres menys, o molt poc, i ahir es reprengué l'agitació, si no amb la mateixa violència, amb més dissimul almenys.

Al matí, en havent esmorzat, el senyor Cirera i Voltà tornà a visitar el governador general, senyor Vilallonga, abans de marxar cap a Madrid a veure si el rebia el senyor Gil Robles — o si rebria ell. Però a darrera hora decidí no marxar.

A l'Ajuntament van continuar les reunions de la minoria de la Ceda amb el senyor Jaumar al despatx de l'elusiva Alcaldia, i els periodistes — ¡quines ganes de comprometre!— van decidir que ahir els havia de rebre el senyor Jaumar, o mai.

I els rebé enmig de la seva minoria i algun nas, com el senyor Frigola, que ara que està franc de servei i papalloneja de flor en flor content com una criatura fent campana.

El senyor Jaumar de Bofarull rebé els repòrters amb la mà dreta i l'esquerra i amb el seu tradicional "molt bé, i vostèssss" a cada salutació periodística. I tot seguit posà directa:

—No tinc res a dir-vos, però el meu secretari m'ha dit que teníeu ganes de veure'm, i jo...

—Desitjàvem — interrompé *quasi*, un repòrter — que ens diguéssiu el resultat de la reunió d'ahir i l'actitud de la minoria després d'ella.

—*La que ens mani el nostre jefe únic, senyor Cirera i Voltà.*

—Ha manat ja alguna cosa?

—No; no encara.

—Ni ha insinuat reees?

—No; no ha insinuat res; de manera que totes les preguntes heu de dirigir-les al nostre *jefe*, que va ésser nomenat per aclamació, ja que el Comitè d'Acció Política es nomena per tots els de Barcelona, les antigues provàncies de Catalunya i la regió. Fer cert que he d'advertir que alguna periodic[illegible] és clar, diu que ahir hi havia hagut discussions a la Ceda, i he de dir que tot és fantasia, perquè precisament tot s'acordà per unanimitat per al prestigi del nostre partit a Catalunya i a Espanya.

Tota autoritat que vingui ací serà respectada per nosaltres, però nosaltres som completament autònoms; no com altres partits que, tot i dient-se autònoms, quan l'autonomia no els convé, van a Madrid i la fan canviar. Nosaltres som autònoms, però sempre *respaldats* pel nostre cap suprem de la Confederació.

—¿I va ésser això el que diguéreu al senyor Vilallonga

—Això mateix, perquè no hi ha hagut mai cap discrepància. Potser alguna confusió... De tot això ja en donarà el nostre cap una nota de resposta a la del senyor Vilallonga, que el senyor Cirera i Voltà ja havia anunciat.

—En acordar-se la nota, ¿hi havia la minoria a l'Ajuntament?

—Nosaltres som una part de la Ceda, i farem el que el cap i el Consell d'Acció Política ens manin.

—Serà donada avui, la nota?

—No sé quan serà; però *l'element directiu està de complet acord amb el nostre* jefe, *que és el senyor Cirera i Voltà, i el partit, com un sol home, està del tot al costat del senyor Cirera.*

—¿Ha de repercutir aquesta actitud en l'Ajuntament?

—Farem el que ens ordeni.

—¿El senyor Cirera continua parlant amb el senyor Vilallonga?

—Segurament; aquest matí, i aquesta tarda també.

Com que les preguntes i respostes amb la seva vaguetat es movien dintre un cercle viciós, el repòrter tirà al dret:

—Veureu, concretament: ¿continuareu vosaltres ací?

—El que ens ordeni el partit; no hi estarem ni un minut més ni un minut menys.

Un altre repòrter insinuà:

—Sembla que les impressions són favorables.

La cara del senyor Tiflon expressà clarament el desig que no es fessin bromes amb coses tan serioses.

(Segueix a la pàg. 2, col. 6)

La reobertura del Parlament francès

El govern Laval ha guanyat la primera votació

(Conferència telefònica, a dos quarts d'una d'avui, amb el nostre redactor a París, JOSEP M. PLANES)

Si no hi ha altra solució que la d'un govern semblant a l'actual, per què cal canviar?

Aquestes paraules d'Herriot, pronunciades ahir al matí en la reunió del grup radical-socialista, resumeixen la situació i donen ensems la clau de la victòria obtinguda per Laval en la reobertura del Parlament. Però també contribueix a explicar la situació el fet que els diputats radicals, en la reunió abans aludida, han aprovat solament per 39 vots contra 28 la tàctica defensada pel president del seu partit. Com es pot veure, molt més de la meitat de diputats radicals s'han abstingut de prendre part en la votació de la qual depenia en definitiva la vida del Govern.

A la tarda el Parlament s'ha reunit enmig d'una expectació enorme. Tal com era previst, Laval ha presentat la qüestió de confiança d'una manera indirecta. La Cambra ha estat invitada a decidir què s'havia de discutir primerament: si les interpellacions sobre la política financera o bé les interpellacions sobre les lligues, la prioritat de les quals defensava l'extrema esquerra. Plantejada la qüestió en aquests termes, el representant del grup radical ha declarat que els seus amics votarien pel calendari de treball que proposava el Govern, *sense què això signifiqués una manca de confiança per tota la seva política.*

El discurs més intencionat de la tarda ha estat, sens dubte, el de Lleó Blum. — Quan es vol fundar la confiança del Govern amb la solidaritat al Parlament — ha dit — hom no espera pas el 28 de novembre per a convocar-lo. Aquesta data bat tots els récords de retard coneguts fins ara. Si per mitjà de decrets haguéssim pogut promulgar la votació dels pressupostos, encara hauríeu reculat més la convocatòria.

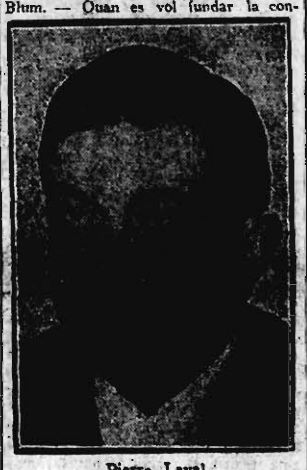

Pierre Laval

Laval, des del seu banc, ha contestat:

—Exacte. Així ho hauria fet.

Ha vingut la votació, i el Govern l'ha guanyada per 345 vots contra 225. Han votat contra Laval els socialistes, comunistes i una part de radicals.

La gran batalla, doncs, queda ajornada fins a la setmana entrant, quan es discuteixin les interpellacions sobre les lligues. Fa de mal dir si aleshores els radicals, que són els àrbitres de la situació en aquesta Cambra, seguiran votant el Govern. De fet, la vida del ministeri és a la mercè d'un incident de sessió per qualsevol fet que es produeixi al carrer. Cal notar, a aquest respecte, que ahir al matí el coronel de la Rocque va fer pública una declaració moderadíssima destinada a desfer el mal efecte produït per les informacions publicades per la premsa d'extrema esquerra, en les quals s'assegurava que els "Croix de Feu" estaven a punt de llançar-se al carrer per tal d'evitar la caiguda del Govern Laval.

En el fons el que manté l'actual ministeri són les dificultats que hom prevéu per a substituir-lo. Altrament, l'estabilitat del franc està en joc altra vegada, i és molt possible que una crisi, promoguda per fets purament polítics, no contribuïria pas a millorar-la. En aquestes circumstàncies no és d'estranyar que els polítics moderats tinguin poques ganes d'heretar una situació que el sol fet del canvi de Govern faria més complicada. De totes maneres, — ens diu una persona molt ben informada — si Herriot estigués segur d'ocupar la cartera d'Afers Estrangers en el ministeri que substituís l'actual, potser les coses variarien...

Les Corts de la República

Es posà a debat el dictamen sobre el projecte de llei relatiu a les modificacions de les Sales dels Tribunals

(RESSENYA A LA PAG. 5)

La jornada política a Madrid

Una altra ensopegada perillosa

(CONFERENCIA TELEFONICA AMB EL NOSTRE REDACTOR A LA CAPITAL DE LA REPUBLICA)

La denúncia presentada pel senyor Nombela a les Corts polvoritza totes les combinacions polítiques que amb molta pena es venien elaborant per a sostenir la situació. Ahir al matí continuaren les gestions encaminades a restablir la base parlamentària de la majoria, tan desfeta. El senyor Gil Robles, després de certa visita continuació d'altres anteriors, anuncià al senyor Chapaprieta que estava disposat, juntament amb els agraris i la Lliga, a prestar el seu suport al Govern. Es feren algunes gestions prop del senyor Lerroux a fi que aquest aconsellés els seus amics que donessin al Govern del senyor Chapaprieta llur suport, constituint així una veritable muralla parlamentària. El senyor Lerroux donà una resposta equívoca, i es tenien algunes esperances que es podria donar certa seguretat a la situació per uns quants dies.

Sobtadament, però, el senyor Melquiades Alvarez digué ahir que de cap manera no transigiria amb l'aprovació dels projectes del senyor Chapaprieta. El senyor Martínez de Velasco, per la seva banda, deia: —Això se'n va; jo, tenint en compte la situació, he procurat activar les negociacions comercials amb França. — Restaven, malgrat tot, algunes esperances de resoldre tots aquests conflictes, quan la denúncia del senyor Nombela ha vingut a tirar per terra tots els jocs parlamentaris i totes les combinacions.

Ens trobem davant d'un cas molt més greu que el de l'Straperlo, i denunciat no per un aventurer desconegut, sinó per un sèlós funcionari, acreditat per la seva integritat i la seva honorabilitat. No és possible que la Cambra, que ha recolzat governs sota el mandat dels quals imperaven aquests procediments administratius, pugui sobreviure al cop que li ha infligit el senyor Nombela.

Hem de dir que l'esmentat senyor Nombela és un home de tendències conservadores, i no actua obeint a cap mòbil polític, sinó en defensa del seu honor, que considera atacat pels mateixos que ara hauran de retre comptes a la justícia.

El que és més greu de la denúncia i que té veritable transcendència política és que en aquest cas no poden repetir l'escena de la virtut els que en l'assumpte de l'Straperlo tingueren l'habilitat de presentar-se com innocents i ignorants, ja que en els documents presentats pel senyor Nombela hi ha l'acusació que, primer que tothom, el senyor Gil Robles conegué l'assumpte, i que en justícia la impunitat per raons polítiques. L'aliança de radicals i cedistes queda, segons el document presentat pel senyor Nombela, brutalment descrit.

L'acusació principal va adreçada contra l'ex-sots-secretari de la Presidència senyor Moreno Calvo, persona de confiança del senyor Lerroux i cap del partit radical a Andalusia, on exerceix un veritable virreinat. Figuren també en la denúncia altres personatges subalterns, i afecta la denúncia no solament aquests, sinó també altres que estan per sobre d'ells.

El senyor Chapaprieta digué ahir a la nit que el document presentat a les Corts no és el mateix que ell coneixia, però, segons referències que considerem fidedignes, el document és idèntic. Es més: el senyor Nombela, en fer-ne lliurament, digué que no el cursaria si el Govern li donava una reparació pública, i un ministre, des del banc blau, desautoritzava el que havia dit el senyor Gil Robles quan aquest intervingué en el debat parlamentari promogut en ocasió d'aquest assumpte.

Després d'anunciar el senyor Alba que avui prendria estat parlamentari la qüestió, sembla que es deixarà per al dimarts vinent, esperant, sens dubte, el Consell que se celebrarà dilluns, dia en què, segons tots els indicis, es produirà la crisi, en el qual cas l'assumpte Nombela no prendria estat parlamentari fins passats algunes dies, és a dir, en les futures Corts, ja que les actuals quedarien automàticament dissoltes després d'aquesta ensopegada. La CEDA, per la seva banda, hauria de fer un treball depurador semblant al que tan pintorescament estan portant a terme els radicals.

El senyor Chapaprieta, procurant donar una sortida a aquest greu afer, digué ahir a la nit que no entendria en l'assumpte una Comissió parlamentària especial, ja que no és un diputat el que ha formulat la denúncia, sinó la Comissió Ordinària de Peticions, però l'assumpte és molt més greu que tot això per a donar-li un curs tan normal. Es l'assumpte que remata aquestes Corts de l'Straperlo.

Segons tenim entès, la censura ha autoritzat a la premsa d'ací la publicació íntegra dels documents presentats pel senyor Nombela.

Un altre afer tèrbol

L'ex-director general de Colònies senyor Nombela formula una denúncia contra el que fou sots-secretari de la Presidència del Govern Lerroux, Sr. Moreno Calvo

La qüestió serà sotmesa a la Comissió de Peticions per si ha de discutir-se o no a la Cambra

(INFORMACIÓ A LA PAG. 6)

Una declaració del senyor Vilallonga ha molestat els seus correligionaris

Madrid, 28. — Alguns diputats de la Ceda han mostrat el seu disgust a la Cambra per les paraules que pronuncià ahir el governador general de Catalunya dient que ell no votà la llei del 2 de gener. Han manifestat els esmentats diputats que l'acord del partit iou el de votar la dita llei.

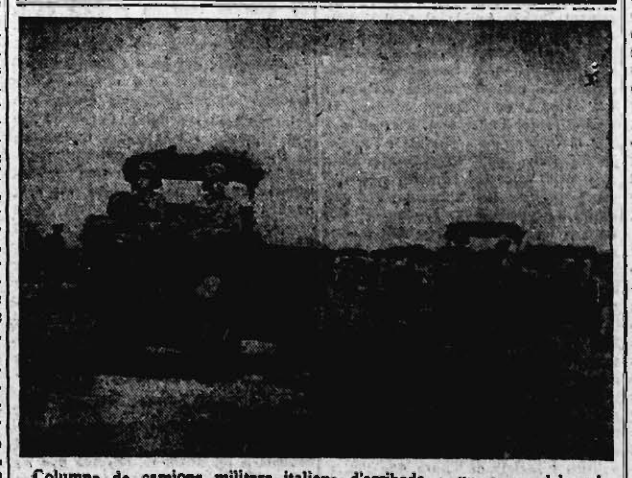

Columna de camions militars italians d'arribada a un camp del sud de Guerlogubi

LA GUERRA A ETIOPIA

Conjectures militars i polítiques sobre la retirada italiana

Itàlia torna a reforçar les guarnicions de Líbia

COMUNICAT OFICIAL NUMERO 57

Roma, 28. — El ministre de propaganda ha publicat aquest migdia el comunicat oficial número 57, que diu:

"El comandant superior de l'Africa oriental telegrafia que al front del primer cos d'exèrcit les operacions a les faldes i a la part superior de l'altiplanície es prosseguèixen, mentre les altres unitats completen la fortificació de la línia Mauklé-Dolo.

L'exèrcit aeri ha executat vols de reconeixement a la regió de Quore.

ES CONFIRMA LA RETIRADA

Addis Abeba, 28. — Les notícies últimament rebudes confirmen la retirada de les tropes italianes en direcció a Adigrat; però alguns caps indiquen la possibilitat que els italians efectuïn un avanç pel sud del riu Takazze en direcció a Gondar.

Als centres oficials s'insisteix a manifestar que els etiops no efectuaran cap operació per tal de recuperar Makalé, car es creu que a la dita ciutat es troben encara les tropes indígenes comandades per oficials italians i que les que s'han retirat són les tropes europees.

(Segueix a la pàgina 7)

Inauguració de curs a l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya

UN MAGNIFIC DISCURS D'AMADEU HURTADO sobre

El pensament jurídic català

"Sabem que la llibertat obtinguda tornarà a ésser nostra, siguin quines siguin les incidències del procés".

"Catalunya, ara com sempre, es manté rebel a les unificacions imposades per ordre arbitrari del poder".

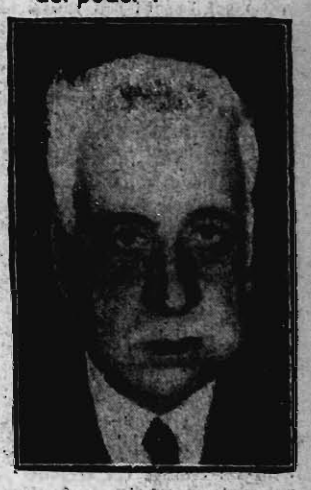

Ahir, a les set del vespre, al saló d'actes del Col·legi de Notaris de Catalunya, tingué lloc la sessió inaugural del curs de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

La sala d'actes era completament plena d'un nombrós públic àvid d'escoltar les mestrívoles paraules del president de l'Acadèmia, senyor Amadeu Hurtado. Acudiren també a l'acte nombrosos estudiants de la Facultat de Dret.

Entre els assistents recordem els senyors Pere Coromines, Josep Xirau, Pere Vergés, degà del Col·legi de Procuradors; Pere Comes i Martí d'Eixalà, magistrats del Tribunal de Cassació de Catalunya, Moles, Gay de Montellà, Cases Carbó, Laporta, Hurtado (Víctor), Cuito, Boronat Requesens, Tasis i Marca, Carrasco i Formiguera, Carreres i Artau (A.), Auguera de Sojo, i molts d'altres.

Ocuparen la presidència de l'acte el senyor Amadeu Hurtado, president de l'Acadèmia de Jurisprudència; Jaume Govern, president del Tribunal de Cassació; Eduard Alonso, president de l'Audiència; Roig i Bergadà, degà del Col·legi d'Advocats; Coll i Rodés, de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat; Baltasar Cardoner, bibliotecari del Col·legi d'Advocats; Valentí Marín, degà accidental del Col·legi de Notaris; doctor Ermengol, en representació de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona; Feliu Duran i Canyameres, arxiver de l'Audiència, i els secretaris de l'Acadèmia de Jurisprudència senyors Emili Colom i Feliu Marimon.

Obert l'acte, el secretari senyor Feliu Marimon llegí la Memòria del curs passat i féu un elogi de l'actuació del senyor Roig i Bergadà. En aquest moment els assistents, a peu dret, tributen una gran ovació al senyor Roig com a homenatge per la seva actitud al davant del Deganat del Col·legi d'Advocats. Restablert el silenci, el senyor Marimon seguí llegint la Memòria, destacant l'actuació del seu president, senyor Amadeu Hurtado, i l'obra màxima de l'Acadèmia, ara en preparació: el Congrés Jurídic Català, que serà una fita en la història jurídica de Catalunya.

Tot seguit el senyor Amadeu Hurtado pronuncià el discurs inaugural.

PARLAMENT DEL SR. HURTADO

Després de saludar les autoritats i representacions que assisteixen a l'acte i d'agraïr als companys la seva elevació a la presidència, anuncia que va a parlar de la manera com es manifesta i com haurà de manifestar-se en aquest moment de la nostra història, el pensament jurídic català.

EVOLUCIÓ DE LA CIÈNCIA JURÍDICA

Exposa detalladament els efectes de l'actual evolució de la ciència jurídica, motivada pel fet essencial de l'aparició de les masses com a subjecte de dret, les quals han fet irrupció amb una força desconeguda dintre del contingut de les lleis, com un factor de transformació d'una personalitat encara imprecisa, però tothora més absorvent i amb una multiplicitat de sentiments i d'ambicions que escapen a tot intent immediat de classificació científica.

(Giren el full, s. v. p.)

EL PENSAMENT JURIDIC CATALA

Per aquest motiu, els estudis jurídics no solament donen preferència a les matèries de dret públic, sinó que fan inexcusable el coneixement de tots els moviments socials i polítics de les masses perquè, com sostenen els autors moderns, la regla jurídica és el resultat d'una solidaritat social tal com la comprèn, en un moment donat, la massa d'un país.

Analitza seguidament les principals teories dels tractadistes actuals per a refermar aquests conceptes al través de fets tan transcendentals com l'aparició de la malaltia social de les dictadures, la regressió que representa el desvetllament de l'esperit de raça, veritable suplantació de la massa per la tribu, i la discussió actual sobre les extensions que volen donar-se al nou dret social, acabant per afirmar que es transforma, la constitució so- avui, tant o més que el dret clàssic que es transforma, la consttució social i política dels pobles legisladors, i d'una manera principal totes les incidències que en aquest ordre transcendental de la vida es produeixin en el poble propi.

LA DEFENSA DEL DRET PROPI

Hem insistit en l'exposició d'aquesta tesi perquè entenem que l'acció dels juristes catalans ha arribat, precisament per raó dels esdeveniments polítics de la terra, en l'ordre constitucional, a un viratge decisiu de la seva història.

Moltes vegades abans d'ara, i des d'aquesta mateixa tribuna de l'Acadèmia, en el curs passat, hem tingut ocasió de parlar de l'acció mestrivola amb la qual s'ha sostingut la defensa del dret propi de Catalunya. Cap elogi no ens sembla prou per a ponderar la tenacitat, el vigor i l'eficàcia d'aquella defensa perquè tenim la convicció que l'actitud dels juristes ha constituït la força inicial del nostre sentiment de renaixença política, mantenint viva la protesta contra la darrera mutilació de la nostra antiga sobirania. Però és indubtable que la perduració d'aquesta lluita, sostinguda en el transcurs de dos segles per una solidaritat sentimental entre les successives generacions d'homes de dret, va produir una situació d'esperit que no era solament de protesta, sinó d'inquietud i de recel pel perill que el simple oblit d'una particularitat del nostre ordre jurídic permetés de considerar-la extingida. Així ho reconeix l'exposició de motius del darrer projecte d'Apèndix al Codi Civil, a la qual pertanyen aquestes paraules: "Potser, cedint a l'esperit del temps, alguns dels nostres juristes s'haurien avingut a modificar antigues institucions d'un ruralisme massa accentuat per a les noves necessitats socials; però tots hem preferit sucumbir en lluita contra la imposició d'una llei estranya que renunciar a una expressió jurídica de la terra, tant o més que per l'eficàcia intrínseca d'una institució secular, per a mantenir la possible integritat d'un patrimoni espiritual que era tota l'herència de l'antiga Catalunya."

Aquesta actitud estava justificada pel fet absurd que, desposseïts de tota facultat legislativa, corresponia a un poder estrany a la terra el dictar les normes de la nostra vida civil; però, per contracop, s'ha produït l'altre fet igualment absurd que Catalunya, el poble de major densitat de vida social i econòmica entre els components d'Espanya, l'element més actiu per a la modernització del dret, hagi mantingut intangibles, per damunt de les variacions inevitables del temps, les velles institucions d'un passat que en molts aspectes de la vida està fora de les necessitats i de les aspiracions de la massa del poble.

I bé: la facultat de fer les nostres lleis civils ens va ésser restituïda: l'esforç dues vegades secular dels nostres homes va arribar un moment a aconseguir bona part del seu objecte: la llibertat somniada va tornar a ésser nostra, amb limitacions legals que no afecten per elles soles l'entranya del dret propi. ¿De quina manera va reaccionar davant d'aquest esdeveniment la nostra consciència jurídica? Es pot dir que no va tenir temps de reaccionar i que no ha reaccionat encara. Quan va existir la llibertat legislativa, no va trobar, ni arribà a produir el seu clima. Ho diu prou clar l'eclipsi immediat que sofrí l'organisme legislador de Catalunya, i ho diu també prou clar l'actitud desmaiada dels juristes quan va ésser exigida al Poder Central l'aplicació rigorosa de les limitacions constitucionals contra lleis dictades per catalans.

No pot sorprendre ningú que en aquest estat d'ànim, els nostres homes de dret no s'haguessin adonat del canvi que representava la nova organització política del país en règim d'autonomia, i per tant, que el pensament jurídic de Catalunya continués orientat en el mateix sentit de la vella protesta que exigia, com a penyora d'un futur ressorgiment, el mantenir intactes i immutables les institucions tradicionals del nostre dret privat. Per a nosaltres, aquesta breu experiència que acabem de viure és un indici que, fins i tot dintre d'un règim d'una major llibertat que el que s'havia assolit, l'orientació d'aquell pensament persistirà en el mateix camí. La major part dels nostres companys, avui com abans, creuen que el deure de tots és defensar la vigència incommovible de les normes que es deriven d'aquelles fonts de dret reconegudes en la Constitució catalana del 1599, incorporada a la compilació del 1704, i avui com abans es considera que el decidir una alteració del vell patrimoni jurídic és com una falla de l'esperit de la terra per on poden penetrar elements extranys en l'organisme del dret propi.

Sabem que la llibertat uns moments obtinguda tornarà a ésser nostra, siguin les que siguin les incidències del procés; però tenim la impressió que per molt de temps, amb tot i la llibertat recobrada, l'estat d'ànim de molts dels nostres serà el de sempre. El canvi d'un panorama polític no determina un canvi fulminant de sentiments. Per molt forta que hagi estat la illusió del canvi, i potser com més forta ha estat, costa d'avenir-se amb la nova realitat, perquè, de fet, ve a destruir tot l'encís i tota la poesia que l'antiga illusió desvetllava en l'ànima, justament pel que tenia d'illusió. Unes generacions que s'han format i han viscut amb la dèria santa de sostenir i defensar contra tot intent de reforma, tinguda per profanació, l'arca d'un tresor hereditari, amb l'esperança que d'ella i només d'ella sortiria una pàtria ressuscitada, és molt difícil que, en venir la ressurrecció guardin la vella arca dels seus somnis com una glòria del passat, glòria de creació del present, i es posin de sobte a construir l'arca nova de les creacions futures, passant de la dolçor d'una bella esperança al dolor d'un gran treball.

Però tot i tenint una noció clara de la modèstia de les nostres forces, cal aplicar-les des d'ara a ajudar la consciència jurídica del nostre país a preparar la seva adaptació al nou ordre de coses que ha de crear la llibertat política de Catalunya. No ha tingut cap altre objecte l'activitat de la nostra Acadèmia en el curs darrer. Enfrontar els nostres companys amb els problemes vius de la nostra hora en el nostre poble, donar-los la sensació que no poden quedar al marge de les preocupacions de la multitud i excitar-los a estudiar la revisió del nostre dret d'acord amb els corrents científics moderns que, com hem dit al començament, donen una ampla cabuda en el camp jurídic a aquesta gran palanca per a la transformació que són les masses humanes en les societats actuals.

En aquest punt em ve a la memòria el record de la discussió parlamentària a les Corts Constituents de la República sobre el problema de les nostres facultats legisladores dintre un règim d'autonomia. Una veu autoritzada ens deia, parlant de la defensa del nostre dret, que no podíem dir que estigués vigent un dret típicament català, sinó un dret canònic-romà, que, acceptat com a supletori malgrat tractar-se d'un dret important, havia passat de fet al primer pla de la nostra organització civil; i afegia seguidament que tota la nostra voluntat no seria prou per a demostrar que aquest dret omple avui del tot la nostra consciència nacional. Prescindint de les conseqüències que es pretenia treure d'aquesta afirmació, perquè no són del cas i van ésser a bastament combatudes, el cert és que també nosaltres pensem que una Catalunya legisladora no pot presentar avui com a exponent de la seva consciència jurídica la subsistència sense esmena del que ha estat i és, segons les Constitucions catalanes, el nostre dret supletori. Com a bandera de la protesta per la sobirania perduda, tots sense excepció l'hem defensada amb coratge; però com a guia d'una sobirania retrobada, preparem-nos des d'ara a pensar que l'haurem de mirar amb respecte, però sense por d'esmenar-lo quan li arribi l'hora.

Ens ajuda a parlar així la nostra pròpia història. Es cert que el Dret romà va ésser un dret importat, però no per manament del poder, sinó amb la resistència dels legisladors de l'època. No és un dret imposat per llei de conquista, sinó introduït naturalment per un corrent cultural que rebia el seu impuls de la influència espiritual de l'Església. Tots sabem de quina manera espontània va aparèixer en el llenguatge de la pràctica del dret a Catalunya la referència als principis i preceptes del Dret romà après a les escoles des de mitjans del segle XII, i tots tenim esment de com la defensa del dret autòcton, resumit en els Usatges i ratificat en les disposicions reials, va arribar a condensar-se en una protesta, prou intensa per a fer dictar la prohibició que pogués ésser invocada en els Tribunals cap altra llei que els Usatges i els Costums. Per un procés normal d'evolució del dret, ni prohibicions ni protestes varen poder impedir que el pensament jurídic universal s'incorporés a la vida catalana, i l'acció persistent dels jurisconsults, gelosos de la ciència adquirida en el contacte amb els centres de cultura jurídica d'Itàlia i del Migdia de França, ajudant la tendència del Poder reial a voler afeblir el dels senyors feudals i l'activitat legislativa de l'Església, gran difusora dels principis romans, que havia de produir el resultat natural que s'anés generalitzant l'aplicació del Dret romà fins a ésser admès i consagrat per la llei des del segle XIV, amb la denominació de dret comú per a diferenciar-lo del dret estrictament català.

Aquest és el mateix procés d'ara. Res de dret imposat, han dit els catalans durant dos segles; però un cop restituïts a la llibertat d'elaborar un dret propi, la ciència jurídica, en rebre la inspiració directa dels corrents universals del temps, que tenen el seu origen en els moviments polítics i socials de l'hora que viu, no s'entestarà a voler perpetuar per pura inclinació sentimental les normes del passat. Pel contrari, el dret modern avui com el dret romà ahir, haurà de penetrar i penetrarà a la vida catalana per obra dels juristes i dels seus estudis científics, els quals s'avancen a descobrir en l'àrea del coneixement actual quines siguin les fórmules possibles de la nova estructura social, amb el convenciment que de totes elles, la vida només respectarà les que corresponguin a una necessitat sentida i marcirà com flor d'un dia les que provinguin d'un deliri imaginatiu.

UNA NOVA POSICIO ESPIRITUAL

No volem dir, però, que es vagi a emprendre l'endemà mateix d'obtinguda la llibertat legislativa, una reforma total del nostre dret privat pel simple plaer cerebral d'articular una organització civil diferent de la societat catalana. Si és cert, com ha dit abans, que els juristes del nostre país han arribat a un viratge decisiu de la seva història, no és perquè els estigui encomanat el treball de capgirar les velles institucions jurídiques de la terra pel desig que siguin noves. No. Es tracta d'una cosa més transcendental que un canvi de decorat en nom del gust modern. Es tracta, en resum, d'adoptar una nova posició espiritual que abandonant l'encongiment i el recel del qui viu sempre amb la por de perdre el poc que li queda d'allò seu, permeti d'adquirir l'ardidesa i el coratge del qui sap que és prou lliure i prou fort per a enriquir el patrimoni actual.

Aquest canvi de posició ha de renovar immediatament, més que les normes positives del dret privat de Catalunya, el sentit científic amb el qual aquestes normes han estat estudiades i defensades. Un esperit emancipat de les preocupacions d'un altre temps, haurà de portar a l'examen del nostre ordre jurídic una serenitat de ponderació i de crítica que és molt possible que ajudi a conservar-lo, però sense aixecar-lo com un entrebanc als corrents de pensament universal.

Perquè el cert és que en bona part de les noves orientacions del dret, hi ha de nou la modernitat del temps, però en el fons, fan reaparèixer amb una vida nova idees que són i han estat la substància del nostre dret. El mateix principi de la solidaritat social, com a inspirador de la regla jurídica, no es pot pas dir que sigui d'ara. Algú ha dit que la solidaritat social és la fraternitat cristiana amb vestidura laica. Tot el que passa en aquest aspecte és que el concepte clàssic del dret com a facultat o prerrogativa, s'ha convertit en el concepte de funció, perquè la solidaritat social com a pura expressió d'un sentiment o d'una idea moral, s'ha convertit ara en una teoria científica, de bases biològiques, polítiques, socials, econòmiques i jurídiques que cal estudiar i conèixer perquè matisen el precepte de dret.

Una de les conseqüències que, per exemple, es volen derivar d'aquest principi, és, com hem recordat abans, que la regla jurídica ha de frenar la llibertat individual en benefici de la igualtat dels components de la massa social, i, per tant, que el rigorisme de la llei del pacte s'ha de subordinar a la funció d'assegurar que el pacte no sigui imposició del fort a la voluntat del feble. Aquesta doctrina no pot ésser nova per a nosaltres, perquè si es pot admetre que no és la característica essencial de tot un sistema en el dret català, s'ha de reconèixer que són abundoses les limitacions imposades a la llibertat dels contractants per a impedir un abús de força, de les quals en trobem vestigis dès del segle XII, quan ja es prohibia traspassar l'enfiteusi a persona més poderosa per a fer impossible tota coacció en aquesta forma d'adquirir la propietat de la terra per part del conreador.

Heus ací un dels estudis més importants que queden oberts a la nostra activitat científica: descobrir en l'evolució històrica del dret propi el germen de la idea nova, perquè la vida no comença ara i és tota ella una continuació. El cas és que sovint s'ha volgut oposar a determinades aspiracions populars un suposat esperit tradicional del nostre dret, sense adonar-se que la més clara tradició del dret català és la d'haver-se format fora de tota concepció cesarista, com la concreció jurídica d'un estat de fet en la consciència del país. De manera que tampoc no és una novetat per a nosaltres, sinó que és l'essència de la tradició catalana, el pensament de molts autors moderns com Spengler, Swoboda, Lévy i altres que trobem citats en les obres de Castán i de Bouglé, segons el qual el dret ha d'ésser dinàmic contra el concepte estàtic del dret civil vigent perquè, com a producte de l'ambient social d'una època, és per naturalesa variable en un moviment d'adaptació a les necessitats del temps. Recordeu com s'ha format el contingut del Codi dels Usatges i el de les Constitucions catalanes, recull de disposicions escampades, aparegudes en dates diferents per a respondre a una aspiració de la seva hora, i colleccionades, prèvia una acurada selecció, per comissions de jurisconsults encarregats de fixar-les com un moment de la nostra història. Com es diu en l'exposició de motius del darrer projecte d'Apèndix del Dret Català al Codi Civil, en pobles com el nostre, de tradició democràtica, els Codis són un resum vivent del passat, i es fan per esporgar les branques mortes en la frondositat del dret existent, mentre que en els pobles de tradició cesarista es fan per a crear un nou dret que fixi les normes d'un ordre futur. I afegeix el mateix text: "El Codi és, per a aquests, un començament, i per a nosaltres, un resultat; una porta que s'obre o una fita que marca un límit; un pensament doctrinal que esdevé regla de vida o la simple ordenació metòdica de les regles disperses que en el curs de la pròpia vida s'ha anat donant el poble."

Aquesta visió del Dret, tan típicament catalana, comprendreu que no s'adiu amb el propòsit de mantenir aquella actitud tancada a tot intent de reforma que les circumstàncies de la història política de Catalunya van obligar a adoptar als nostres homes. Al revés, la relativitat de les normes jurídiques, principi consagrat per la nostra tradició, ens predisposa a acceptar el lliure examen de totes les tendències científiques modernes sense por a cap de les seves influències en la transformació del dret propi, ben segurs, per altra banda, que el sentit pràctic de la terra, seguint la trajectòria tradicional, no assimilarà ni farà viables doctrines i sistemes que no trobin suport en el fons de la consciència nacional.

ELS DRETS FAMILIAR, PATRIMONIAL I CONTRACTUAL

Destinà l'illustre orador la darrera part del seu discurs a examinar les tendències científiques modernes en els tres aspectes essencials del dret privat, la família, la propietat i les obligacions contractuals, concretant les orientacions que assenyala la Constitució de la República i les seves derivacions en l'ordre jurídic de Catalunya.

Afirmà que cap d'aquestes tres manifestacions de la llibertat civil, malgrat les transformacions essencials que s'anuncien, desapareixerà del dret privat, i s'estengué en consideracions especials per a cada una d'elles, demostrant que la tradició jurídica catalana permet d'acceptar la discussió objectiva de totes les actuals tendències, algunes de les quals tenen o han tingut expressió en el dret típic de la nostra terra.

La conseqüència més clara de les modernes teories és la de considerar el dret en general com a funció en totes les institucions del dret privat, concepte que examinà a través de l'estudi d'aquells tres aspectes, afirmant, pel que fa referència a les obligacions contractuals, que la tendència de tots els juristes del món és favorable a la universalització i a la unificació de les bases d'aquesta part del dret. Catalunya — digué — no és contrària per sistema a les grans unificacions que neixen espontàniament de les consciències nacionals; però ara com sempre es manté rebel a les unificacions imposades per ordre arbitrari del poder.

LA NOVA RENAIXENÇA

Acabem amb els mateixos conceptes del començament. La ciència jurídica d'ara exigeix el coneixement i l'estudi dels moviments socials i polítics de les masses humanes, determinants de l'actual evolució del dret, i és un error creure que aquest aspecte de la vida moderna no ha de tenir altre lloc de manifestació que la plaça pública. Podríem citar ara textos que trobem reproduïts d'autors com Laski i Swoboda per a justificar les nostres paraules, però ens plau més parlar per compte propi d'observacions de la nostra realitat. ¿No us ha assaltat mai el dubte, davant el panorama de la vida pública catalana, de si hem deixat de complir un deure missional que l'especialitat dels nostres estudis ens imposava? El desdeny per la remor passional de les lluites populars, el prejudici que els temps d'aquestes lluites no són matèria de preocupació científica, el desig de reduir la nostra acció a assegurar la permanència de les normes tradicionals del propi dret privat, ¿no poden haver contribuït a què el renaixement de la personalitat política de Catalunya no s'hagi produït amb tota la força d'una gran renovació espiritual en la consciència del país?

El fet innegable és que l'hora d'assolir una llibertat que semblava un somni, ha passat com si no hagués estat més que un somni. Va ésser l'hora d'un esclat del sentiment popular, i si gran cosa és el sentiment del poble, sense el qual no hi ha obra possible, falta que el sentiment es torni verb per a concretar un pensament i articular una norma constructiva. No han d'ésser certament les acadèmies i els centres de treballs científics un planter d'homes representatius que puguin portar la direcció del país; però és indispensable que en ells es forgi l'ambient que ennobleixi les idees i doni als elegits del poble una noció viva de les responsabilitats de llur alta representació. Confiar la totalitat de les noves construccions a l'emoció espectacular de les multituds, mantingudes en una tensió permanent i anormal de l'esperit, sempre en l'espera del miracle que les coses surtin fetes, condueix fatalment els pobles a situacions delirants, en les quals cada impotència de la pròpia feblesa s'atribueix a un enemic, mancats del bàlsam confortador que representa l'assistència i la collaboració de tots els nuclis culturals de la pròpia terra.

Aquells dels nostres que han sentit la inquietud del temps, han sortit també a la plaça pública com un component més de la massa, i s'han hagut de fondre tan completament amb aquesta, que han perdut l'afany de participar en les activitats científiques del país. I s'ha donat el cas, observat ja per altres abans d'ara, que com més forta s'ha anat fent l'atracció del carrer per la major intensitat de la vida pública, més migrada s'ha tornat la vida intellectual dels nostres centres d'estudis, com si planés damunt de tots la impressió que la seva existència ha deixat de tenir objecte. Així s'ha fet en l'ordre cultural una mena d'anivellament de dalt a baix que convé rectificar, estimulant una selecció que contribueixi a aixecar el to del pensament collectiu del nostre poble.

Tenim l'esperança fundada que aquesta rectificació comença. L'han iniciada amb els seus treballs els nous historiadors de Catalunya que revisen amb una honrada austeritat de judici molts dels valors que un patriotisme sentimental declarava intangible i troben per aquest camí la veritable significació de fets transcendentals del passat, descobrint les forces psicològiques de les masses catalanes que poden explicar, i si convé corregir, els fets no menys transcendentals del present. Darrera dels historiadors, un nombre cada dia major de joves professors, vencent els obstacles d'algunes lamentables incomprensions, porten el mateix sentit de revisió i d'esmena als nostres vells sistemes educatius, canviant radicalment l'esperit de les actuals generacions escolars. I no tenim cap dubte que la força subterrània que empeny la intelligència activa del país cap a aquesta obra revisionista, és la que ens ha imposat el deure d'adreçar les paraules d'avui als nostres companys, com un modest advertiment que en la nova renaixença de Catalunya que ara es desclou, el pensament jurídic català ha de prendre prou volada per a ésser altre cop l'impuls del dia i la base fonamental d'una estabilitat futura, més sòlida que en la situació passada.

Perquè no és solament el dret el que es justifica per la seva funció sinó totes les activitats dels homes i més encara la vida dels pobles. La pura exaltació patriòtica, l'expressió lírica d'un sentiment nacional, l'admiració de la pròpia història posada a llum, són les manifestacions naturals de tots els renaixements com un estímul per a ajudar el poble a retrobar l'ànima adormida en el trist repòs d'una llarga decadència; però un cop l'ànima desvetllada, no es pot passar les hores cantant l'amor a la pàtria estimada, sinó treballant per construir una pàtria veritable. I la pàtria no és altra cosa que un paisatge si no la justifica la funció d'un pensament, d'una voluntat, d'una idea i d'una acció, aportació al patrimoni espiritual dels homes per un poble que no rebutja per feblesa ni tem per encongiment casolà el contacte d'altres espiritualitats forasteres, sinó que aspira a presentar-se davant de totes amb la dignitat i la força que ungeixen la majestat dels pobles directors. Amb aquesta ambició i amb aquesta esperança, volem veure aixecar-se el nou pensament jurídic de Catalunya.

Una gran ovació acollí les darreres paraules del senyor Hurtado, al qual felicitaren efusivament els assistents a la magna assemblea.

LES LLETRES I LES ARTS

ANTONI CANALS

per Joan Teixidor

Un d'aquests tres darres volum de "Els nostres clàssics" que l'excellent Editorial Barcino acaba de llançar posa en contacte el lector modern amb l'obra d'un dels nostres primers escriptors renaixentistes. Ens referim, naturalment, a l'aplec dels tres tractats d'Antoni Canals, "Scipió e Aníbal. De providència. De arra de ànima", publicats a cura de Martí de Riquer, que els encapçala amb un pròleg que és un estudi notable de la personalitat de Canals i de la significació de la seva actitud literària. La seva lectura serà estretament profitosa a tots els qui vulguin arrodonir el concepte del nostre precari renaixement simbolitzat, potser amb massa exclusivista persistència, per la figura de Bernat Metge.

Canals mereix, tot i que la seva obra resti sovint mancada de l'originalitat més essencial, un lloc d'honor en les nostres lletres medievals. Les seves qualitats estilístiques, el to viu de la seva prosa, si no compensen la manca d'un pensament i una imaginació personals, justifiquen el relleu que caldria donar-li. Les primeres temptatives renaixentistes s'enriqueixen amb la seva aportació. Per ell, alguna cosa d'irreductiblement valenciana és present en aquella hora generosa en què Catalunya s'aboca també a la tasca de retrobar en manuscrits i autors gairebé oblidats un esperit que informarà plenament un dels grans tombs que ha sofert la humanitat.

Fra Antoni Canals neix a València i fa la seva obra entre els acabaments del XIV i començaments del XV. La seva vida, pel que podem endevinar, no ofereix un interès gaire remarcable. Sabem d'estades a Catalunya i a la seva terra, de relacions amb sant Vicenç Ferrer, de càrrecs exercits amb no massa cura i de queixes per les seves xafarderies a la cort. Tot això promet d'imaginar-se, potser, un home no massa primmirat amb contacte amb persones poderoses i amb els corrents que segellen característicament els medis cortisans d'aquell temps. Antoni Canals participa d'aquella admiració pels clàssics que, iniciada a Itàlia, s'escampa esponerosament pertot arreu. Coneix els autors de moda, els llegeix, els comenta i els tradueix. S'hi llança amb entusiasme. Se'n fa un propagandista. En les dedicatòries dels seus llibres a persones illustres es complau a mostrar-se curiós i assabentat de tota aquella antiguitat clàssica que es vol revalorar.

Aquest entusiasme i aquesta tasca que fan de Canals un esperit abocat en una direcció brillant i coratjosa donarien, però, d'ésser considerats exclusivament, una idea parcial del nostre escriptor. Canals arriba a l'interès per aquest món —que lògicament es deuria accentuar a mesura que avançaven els anys—partint d'un fons medieval que completa, tanmateix, la seva personalitat. Els temps es farcien de novetat; però un capteniment establert no podia pas ésser abandonat sense esforç. Canals, com Bernat Metge, intueix, inicia en la literatura catalana el moviment que vindrà a ésser representatiu d'una nova mentalitat. La seva tasca, però, és, malgrat tot, preparatòria i ni l'un ni l'altre poden considerar-se desempallegats de tots els gèrmens característicamen medievals contra els quals s'abatrà la força magnífica i harmoniosa del Renaixement.

Així, doncs, en Canals trobarem deixes d'aquests dos corrents que migparteixen la seva obra. (No goso a dir el seu esperit, com fóra lícit de dir de tants escriptors del seu temps, entre ells el seu admirat Petrarca, perquè la frase prejutjaria massa decisivament una actitud espiritual que ens és tanmateix desconeguda. S'acut només per ésser tan fàcilment aplicable als homes del temps i àdhuc als de casa nostra. Pensem només en Bernat Metge.) En l'edició que ens ofereix avui Martí de Riquer hi ha dues traduccions, "Scipió e Aníbal" i "De providència", que pertanyen a l'Antoni Canals renaixentista, i una altra, De arra de ànima" a l'Antoni Canals medievalista. Així, alhora, ens és permès de veure aquest doble aspecte i de treure'n, si és possible, conclusions. Afanys ben diversos que conviuen dintre seu el porten a traduir escriptors tan significats com Petrarca, Sèneca i Hug de Sant Víctor. Tots, altrament, com s'expressa en els pròlegs-dedicatòries, que són els únics fragments que permeten de jutjar de la intimitat de Canals, per a contribuir a una tasca moralitzadora que és d'una necessitat i una eficàcia ben clares.

"Scipió e Aníbal" és la traducció, literal sovint, lleument alterada de vegades, d'un fragment de l'extens i important poema "Àfrica" que Petrarca va escriure en llatí. Canals tria el fragment de la desfeta d'Aníbal perquè li serveix com a exemple de la inseguretat de la fortuna. En el pròleg insisteix sobre aquest caràcter i es complau a fer veure com la glòria de les armes és efímera. Martí de Riquer observa que la moral que es deriva del fet narrat només és aplicable a Aníbal, i intenta deduir que l'actitud doctrinal surt perjudicada d'aquesta dualitat de fortunes. Potser és arriscada aquesta crítica. El fragment traduït, com tot el poema de Petrarca, està centrat per la figura d'Aníbal, per la destrucció de Cartago. Canals, encara en l'epíleg, una mica manllevat de Titus Livi, insisteix sobre Aníbal com si es tractés del protagonista real. Les seves conclusions, potser sí ingènues o banals, són tanmateix veres tot i que la jovenesa de Scipió triomfi—altrament bé cal que triomfi algú. La història de totes les coses humanes fan lícites aquestes conclusions en escriptors que vulguin moralitzar com Canals.

"De providència", de Sèneca, dóna lloc a un pròleg interessant on són esmentats els noms de sant Gregori i de sant Agustí. De les tres traduccions és la més deficient. Antoni Canals no pot éssr qualificat de llatinista excellent. Els seus coneixements eren una mica insegurs i davant d'un text clàssic es manifesten tímidament. Dóna el to del que haurien d'ésser tantes temptatives.

"De arra de ànima" és la traducció del tractat llatí "Soliloquium de arrha animae", d'Hug de Sant Víctor, tractadista francès de la primera meitat del XII, típicament medieval. Es tracta d'un d'aquells diàlegs a què eren tan donats els autors del temps. Vol contrarrestar la influència perniciosa de les falses idees sobre l'amor escampades copiosament per la literatura pseudo-ovidiana que infestà les lletres franceses i àdhuc les catalanes. El diàleg té els seus moments brillants i es llegeix amb gust.

La prosa de Canals és massissa, ardent, abundant i fàcil. D'un accent directe, sense aquella retòrica característica de l'estil de Bernat Metge. On es desplega amb més facilitat és en "De arra de ànima". Sembla com si les dificultats del text a mesura que avancen engavanyessin més densament el seu estil. Així, Sèneca és el que resta pitjor, i un escriptor medieval, fàcilment entès per ell, és el més mestrívolament anostrat. Això fa veure encara com cal considerar Canals com un renaixentista no fet i que sembla que es retrobi més fàcilment encara en l'estil i l'espiritualitat medievals. La seva curiositat, el seu amor, i àdhuc el seu treball el polaritzen cap al renaixement. Resta, però, com el primer graó d'un moviment que hauria pogut ésser magnífic.

Es precisament davant de l'obra de Canals, com davant de l'obra de Bernat Metge, quan se't fa més viu el desencís produït per fets ulteriors que determinaren que un rei renaixentista com el Magnànim no fos l'aglutinant i l'animador de les nostres lletres, sinó més aviat un dels que contribuïren a produir els primers confusionismes que, al capdavall, portaran la nostra literatura en un esmortiment extrem. L'obra d'aquells primers renaixentistes resta truncada i del seu treball no seran precisament els catalans els qui se n'aprofitaran. La nostra literatura, encerclada de circumstàncies adverses, no tindrà prou vitalitat per seguir el mateix camí de les altres literatures germanes. Cada dia menys curiosa del que s'esdevé arreu, i més closa en la seva exhauridora soledat, gairebé emmudirà. Un parèntesi de segles — i dels segles que han donat la seva fesomia més complexa i total a totes les literatures.

(1) Antoni Canals, "Scipió e Aníbal. De providència. De arra de ànima". A cura de Martí de Riquer ("Els Nostres Clàssics", Ed. Barcino, Barcelona, 1935).

UN LLIBRE CADA DIA

"La República de les Lletres"

(Quaderns de literatura, art i política, Núm. 6. - València)

★

Que València, el Principat de Catalunya, el Rosselló i les Balears formen una sola unitat lingüística només en dubten aquells catalans del Principat, del País Valencià o de les Illes als quals la idea i el sentiment de pàtria no ha entrat encara. Es ben cert, i cal convenir-hi amb recança, que hi ha catalans que no tenen encara la idea de Catalunya-nació (per això Ramon Carreres ha pogut escriure una censura justificadíssima contra certs crítics de cinema, de teatre i d'esport que parlen de cinema "nacional", teatre "nacional" i equips i colors "nacionals" en referir-se a cinema, teatre i esport que no és català oblidant un fet tan elemental com aquest: que per als catalans només és "nacional" allò que és català). D'aquests catalans n'hi ha a Barcelona, a València i a Palma de Mallorca. I diem catalans perquè hi ha també fills de la nostra Pàtria comuna que ignoren que són catalans tots els nascuts en territori on es parla català.

Com que nosaltres, particularment, creiem en l'existència d'una Pàtria catalana integrada pels territoris del Principat de Catalunya, País Valencià, Rosselló, Cerdanya i Balears, en la necessitat d'un moviment sentimental que incorpori els catalans d'aquestes diverses regions al Catalanisme integrador i en la urgència d'una doctrina política capaç d'obtenir, per l'actuació nacional dels ciutadans, la reunió en un sol Estat nacional de tots els catalans quan parlem, per exemple, de *La Nostra Terra*, de Palma de Mallorca, en parlem com d'una revista catalana i quan, com avui, fem la recensió d'una bella revista com *La República de les Lletres*, de València, en parlem amb l'afecció que posen a totes les manifestacions naturals de Catalunya.

La República de les Lletres és, doncs, una excellent revista catalana, escrita en català per catalans de València, de la mateixa manera que *Diari de Tarragona* és un excellent quotidià escrit en català, per catalans de Tarragona, LA PUBLICITAT, un gran diari català, escrit per catalans de Barcelona, i *La Nostra Terra*, una magnífica publicació catalana, escrita en català per catalans de Mallorca.

D'altra part *La República de les Lletres*—el número 6 de la qual acabem de rebre—és interessantíssima de contingut. Comença el sumari amb un editorial pacifista, "Blasme a la guerra. Invocació a la Pau"; segueix un patriòtic article d'un lleial patriota, Adolf Pizcueta; un estudi inèdit d'Eduard Martínez-Ferrando: el pròleg per a un recull de versos de Miquel Duran de València, i la reproducció de cinc poemes d'aquest poeta ara que s'escau el vint-i-cinquè aniversari de la publicació del seu primer llibre de versos; un article d'Eduard Navarro i Borràs, "Es perdrà el folklore"; una nota literària, catalaníssima, plena de fervor pel poeta de tots: Verdaguer, signada Martí Martell; uns "Poemes proletaris" de Pla i Bertran, una de les primeres manifestacions, en llengua catalana, a València, d'aquest gènere literari; un ajust crític, que recomanem a l'atenció dels nostres erudits, *Tàctiques històriques i dinasties nacionals, un fet tan elemental*, al qual haurem de dedicar forçosament un article (el signa Salvador Donderis i defensa precisament el nostre catalanisme nacionalista integral des del punt de vista històric); una secció bibliogràfica, que signa Enric Valor i Vives, i un notciari. Conté també un article de Joaquim Cases-Carbó: "Pau i fraternitat.

Recomanem als nostres lectors *La República de les Lletres.*

I, pel nostre compte, diem: salut i coratge, catalans del País Valencià!

RAMON N. GIRALD

L'Atlas Internacional del Touring Club

ÉS EL MILLOR i el més gran ATLAS del món.

CONTÉ la més extensa nomenclatura.

TRANSCRIU els noms segons les publicacions oficials de cada país, amb indicacions que en permeten llur pronunciació exacta.

DISPOSA d'un vocabulari de mots geogràfics i d'un Index de noms que en comprèn més de 220.000.

CONSTA de més 250 mapes.

Edició hispano-americana de

MONTANER I SIMON, S. A.

Carrer d'Aragó, número 255. — BARCELONA

Demaneu-lo a totes les bones Llibreries.

EL CORREU D'AVUI

ELS LLIBRES I LLURS AUTORS

★ *Advertiment.* — Ha arribat a coneixement de la Cambra Oficial del Llibre de Barcelona que s'han introduït als països hispànics algunes partides de llibres publicats a Xile en edició clandestina. Com que aquesta publicació constitueix un cas flagrant de defraudació en perjudici dels autors hispànics, la Cambra Oficial del Llibre, a la qual està confiada la defensa dels interessos dels productors del llibre, fa constar que sota l'empar de les lleis que protegeixen la propietat intellectual, perseguirà inexorablement tots els qui en qualsevol sentit collaborin a la difusió de les esmentades edicions. Confia la Cambra que aquesta acció depuradora que es proposa realitzar en compliment de les lleis vigents i en benefici dels drets de la intelligència, ha d'ésser acollida amb simpatia i que en ella no ha de faltar-li la cooperació i l'ajut de tots els ciutadans de Barcelona.

★ *"Monografies Mèdiques".*—Aquesta publicació acaba de posar a la venda la segona edició del volum 6, publicat l'any 1926 i exhaurit des de fa molt de temps, "L'Electrocardiografia en el diagnòstic de les malalties del cor", pel doctor Cristià Cortès. Aquesta reedició presenta l'avantatge que està totalment renovada de text, però sobretot de gravats, ja que s'hi publiquen més de setanta illustracions.

★ *Jocs Florals de Sants.* — El Secretariat dels Jocs Florals de Sants posa a coneixement de tots els qui presentaren versos en els darrers dits Jocs i no foren premiats, que poden passar pel local de l'entitat organitzadora Lliga Regionalista del districte VII, carrer de Galileu, 1, principal, de nou a dotze de la nit, que els seran tornats els originals.

L'ART I ELS ARTISTES

★ *Garcia Gutiérrez.* — Avui es clausurarà a Can Busquets l'exposició de pintures de Tossa i alta muntanya de l'artista J. Garcia Gutiérrec.

★ *Gausachs* clausurarà l'exposició de pintures que actualment té oberta a les Galeries Valenciano, de la plaça Macià, demà, dissabte, a les set del vespre.

Homenatge a Apelles Mestres.—Diumenge, a les dotze del matí, tindrà lloc al carrer de la Pietat, canonada al del Bisbe, el descobriment de la làpida que les corporacions artístiques ofrenen a l'insigne artista Apelles Mestres. Aquest acte clourà la sèrie d'homenatges que Catalunya ha dedicat a l'illustre artista. L'element corporatiu i artístic assistiran a l'acte amb la màxima solemnitat.

CONFERÈNCIES PER A AVUI...

...A les 19, al Centre Excursionista de Catalunya. Francesc Blasi: "Excursió a Eivissa" (amb projeccions).

...A les 19, a la Societat d'Obstetrícia i Ginecologia. Professor doctor P. Nubiola i Espinós: "Anexitis fímica simulant ruptura ectopic". Doctor J. Comes i Camps: "Tractament de la bartolinitis per la vacuna regional".

...A les 19'30, al Lyceum Club. M. Rubió i Tudurí: "El Pacte de les Nacions".

...A les 20, a l'Ateneu Popular de Gràcia (Salmerón, 177). Dr. Jaume Vivancos: "La generació normal".

...A les 20, a l'Associació d'Idealistes Pràctics. Josep M. Sucre: "L'emoció joiosa en l'art de Joan Sunyer".

...A les 22, al Partit Republicà d'Esquerra (Luchana, 18). Faustí Vallvé: "La reforma de la Constitució".

...A les 22, a l'Ateneu Obrer Martinenc. Ramon Duran i Albesa: "Colom, català".

...A les 22, al Casal Icària, organitzada per l'Associació Universitària Obrera. Senyor Antoni Colomer: "Records de la vida d'estudiant".

...A les 22, a la Joventut Sindicalista. Rogelio Aparicio Franco: "Per què sóc sindicalista". Eduard Medrano: "Raó d'ésser del Partit Sindicalista".

...A les 22, a l'Agrupació Excursionista Catalunya (Plaça del Pi, 5). J. Rigall i Casajoana: "L'excursionisme i la seva importància cultural".

CARNET DE POLITICA

El quinzè aniversari de la mort de Layret

El Comitè local de Joventuts Republicanes Federals ha organitzat per a demà, dissabte, una vetllada necrològica dedicada a Lairet i a Salvador Seguí. L'endemà, diumenge, anirà en collectivitat al Cementiri Nou a fer ofrena d'un ram de flors a les tombes d'aquests malaguanyats polítics.

— El Partit Republicà d'Esquerra també farà ofrena de flors a la tomba de l'illustre repúblic.

— El Casal del Partit Republicà d'Esquerra del districte X (Poble Nou), en el local del qual dóna una conferència commemorativa el senyor Brauli Solsona, també farà la seva ofrena de flors.

— La Joventut d'Esquerra Nacionalista radical "Pàtria Nova" prega tots els seus socis i simpatitzants de no mancar el vinent diumenge al seu estatge (Bonavista, 39), a les deu del matí, per tal d'anar a dipositar unes flors a les tombes de Francesc Lairet, Francesc Macià, Jaume Comte i altres malaguanyats amics.

— L'Agrupació Cultural Catalunya commemorarà el XVè aniversari de l'assassinat de Francesc Lairet amb un acte a la memòria del gran batallador dels ideals de Llibertat i Justícia, el qual tindrà lloc aquesta nit, a les deu, a l'estatge de l'Agrupació. Hi prendran part el ciutadà Miquel Vilaginés i l'illustre catedràtic doctor Jaume Serra-Hunter, el qual desenvoluparà el tema "Francesc Lairet teoritzant i home d'acció".

— Demà, dissabte, a les set del vespre, hora aproximada en la qual farà quinze anys que Francesc Lairet caigué foradat de bales, tindrà lloc a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), una solemne sessió necrològica organitzada pel Comitè pro-monument i institucions, en la qual parlaran els oradors Jordi Arquer, Emili Granier-Barrera, un representant d'Acció Catalana, J. Puig i Ferreter i Manuel Serra i Moret.

— Els obrers de la secció de tallers del Ferrocarril del Nord han tramès la seva adhesió als actes anunciats i el diumenge vinent acudiran al cementiri a dipositar la seva ofrena.

També la secció d'estudis polítics i socials de l'Ateneu Enciclopèdic "Sempre Avant", els obrers de la càrrega i descàrrega del moll, el Grup femení de l'Ateneu República, un grup de noies esquerranes d'Hostafrancs i l'Agrupació Obrera Federal Republicana aniran a retre homenatge a Lairet.

Acció Catalana Republicana

NOTICIARI DEL PARTIT

ATENEU NACIONALISTA BARCELONA VELLA
(Bellafila, 3, pral.)
Visita del Consell Executiu d'A. C. R.

Avui, divendres, a les deu les deu del vespre, el Consell Executiu d'Acció Catalana Republicana visitarà els locals de l'Ateneu Nacionalista Barcelona Vella. La Junta Directiva de l'Ateneu invita tots els socis a ésser presents a l'acte.

★

ACCIÓ CATALANA REPUBLICANA DE LA BARCELONETA
(Plaça Sant Miquel, 3)

Avui, divendres, dia 29, a del vespre, el Consell Executiu del Partit visitarà els locals d'Acció Catalana de la Barceloneta. Hom recomana als socis l'assistència.

★

CARNET DEL PARTIT

Recordem als afiliats a Acció Catalana Republicana l'obligació estatutària de treure el carnet del partit. Poden sollicitar-lo cada vespre, de set a nou, a la Secretaria del Partit, Corts Catalanes, 589, pral.

★

RECTIFICACIÓ DEL CENS ELECTORAL

Consulteu les llistes i no us refieu d'haver votat en les darreres eleccions.

Des del 25 del corrent fins al 20 del pròxim desembre està obert el període de rectificació del Cens Electoral. Són molts els qui, tot i tenint-hi dret, no són inclosos al Cens. Cal, doncs, preocupar-se de corregir les deficiències com més aviat millor.

Recordeu que tenen dret a figurar al Cens Electoral tots els homes i dones de més de vint-i-tres anys, que portin un any de residència al Municipi.

També hi teneu dret aquells que compleixin vint-i-tres anys o l'any de residència abans del 30 de novembre de 1936: en aquest cas figuraran a les llistes complementàries.

Les nostres oficines (Corts Catalanes, 589) tindran cura de tramitar les inclusions de tots aquells que ho desitgin, amb el mínimum de molèsties.

CARNET DEL TREBALL

La solució veritable per als transportistes: igualtat fiscal

La derogació dels decrets del 19 de juliol del 1934, del 16 de juliol i 29 d'agost del 1935 i l'ordre de l'agost d'aquest mateix any, obra dels radicals Guerra del Río i Marraco, ha evitat l'atur que avui havien d'iniciar els elements autotransportistes. Aquesta actitud, justificada per innombrables raons, afectava més de 600.000 persones.

La derogació ha servit per veure la força i la disciplina dels elements afectats per les disposicions que amenaçaven amb la desaparició d'una indústria que davant de l'Estat ha de merèixer les mateixes consideracions que qualsevol altra. El ferrocarril, per exemple. Heus ací tota la qüestió.

La reglamentació que l'Estat ha de donar al transport per carretera ha d'ésser inspirada en un sentit d'igualtat fiscal i prou.

Els autotransportistes, almenys els que han assistit a les Assemblees de Saragossa i Sevilla, són gent de bona fe que accepten que l'Estat els consideri igual que una altra indústria similar. A la carretera ha d'existir la llibertat, de manera que de la competència se'n beneficiï el públic. Cosa que ara s'havia aconseguit en abolir els monopolis que la Dictadura va repartir amb aquella característica especial que distingia les seves activitats governamentals.

En aquest principi d'igualtat fiscal que hauria de regir, no s'inspirava pas l'ordre del senyor Marraco, que regulava la concessió de permisos per fer serveis d'excursions en autocars. Segons aquella disposició, per cada viatge es concedirà un permís amb l'obligació d'abonar un cèntim per seient i per quilòmetre recorregut.

Els ferrocarrils no han pagat mai un impost semblant. Es pot dir que sobre les Companyies ferroviàries pesen tots els impostos que es vulguin, però en canvi mai no es podrà dir que han pagat un impost per seients buits, tal com ara es pretenia que fessin els autotransportistes.

Un altre aspecte de la desigualtat de la llei suara anullada era el següent: Tothom recordarà que el Sr. Prieto, quan era ministre, creà el Cos de Vigilants de Camins, que és una de les peces fonamentals de l'organització que s'ha donat al transport per carretera; doncs, bé: ara les Companyies ferroviàries havien designat uns agents que s'encarregarien que els autotransportistes complissin les noves disposicions legals, incloent-hi, és clar, els impostos que elles mateixes havien suggerit.

És inútil manifestar que sempre hem opinat que aquesta missió fiscalitzadora ha d'ésser per força estatal; no que un ciutadà pugui vigilar-ne un altre. Ara, que si això s'hagués fet, aconsellem tal com ho féu un diari madrileny, que els transportistes vigilessin si els ferrocarrils paguen regularment els seus impostos i, sobretot, si lliuren a l'Estat els dipòsits retinguts, com el de la prima de l'assegurança obligatòria.

EL PLET DE LA CEDA

(Ve de la primera pàgina)

No es pot dir que el senyor Jaumar no fos hàbilment interrogat; només hi mancaven els petits detalls ornamentals, però evidentment els repòrter no s'hi atreviren, s'hi van pensar. Ja deia el gestor senyor Bassols:

—¡Costa més de pensar el que no he de dir que el que he de dir!

* * *

Com acabarà això? A la Lliga esperen que acabarà amb la tornada del senyor Cambó, que arribarà demà. Però preguntarà el lector: ¿què té a veure el senyor Cambó amb això? Sembla que és l'àrbitre?

L'àrbitre?

Sí, l'àrbitre, però no un àrbitre de futbol, sinó de tenis, que està fora dels perills dels cops. Perquè, com ja dèiem ahir, sembla confirmar-se que el senyor Gil Robles veu uns grans avantatges a adjudicar-se a Madrid els vots de la Lliga deixant-la actuar a Catalunya d'una manera autònoma i abandonant la Ceda catalana a la seva pròpia sort.

D'aquesta manera hi guanyen la Ceda i la Lliga; la Ceda, perquè guanya vots, i la Lliga, perquè així el senyor Cambó es troba ja fet aquell partit que fa tant de temps que somnia, aquell partit de centre.

Bé, dirà el lector, ¡però la Ceda no és pas de centre! No ho és, però si la Lliga hi ingressa podran donar una petita empenta als monàrquics, que encara hi respiren, perquè formin una dreta, junt amb la Ceda catalana.

Perquè cal advertir que la Ceda d'ací hi està més ben disposada del que sembla. Dimecres mateix, el gestor cirerista senyor Jordi de Camps deia a casa el seu sastre, que també ho és d'un senyor de la Lliga:

—Nosaltres, si sortim de la Ceda, no us penseu pas que ens n'anem a la Lliga; ¡ens n'aniríem amb Calvo Sotelo!

Al local d'A. P. C.

Reunions i més reunions :: El que diuen els caps de la Ceda catalana :: El senyor Jover i Nonell diu que possiblement aquest migdia s'haurà resolt el plet El senyor Cirera sosté que és a A. P. C. i no al Governador general a qui toca designar els gestors del seu partit

Tal com ve succeint de dilluns ençà, que va ésser el dia de l'arribada i presa de possessió del senyor Vilallonga, durant el dia d'ahir el senyor Cirera i Voltà va entrevistar-se també diverses vegades amb el nou governador general.

De la conversa que al matí van celebrar els senyors Vilallonga i Cirera i Voltà, el governador general ja va parlar-ne amb els periodistes que fan informació a la Generalitat. Va dir el senyor Vilallonga que s'havia tractat només que d'un canvi d'impressions, cordialíssim, etc., etc.

Els termes exactes en què l'entrevista va descabdellar-se no són del tot coneguts. Existeix, però, un indici. Ahir al matí, abans de conferenciar amb el governador general, el senyor Cirera i Voltà havia decidit emprendre un viatge en avió cap a Madrid. Adhuc diversos diaris d'ahir al vespre oferien als seus lectors, amb els corresponents detalls, la informació relativa al viatge del senyor Cirera.

El cap d'A. P. C. no va fer, però, ahir altre viatge que el del seu domicili a la Generalitat; d'ací, a l'estatge social d'A. P. C., i d'aquest lloc, al seu domicili, i ací tornant a començar tantes vegades com es vulgui.

A la tarda el senyor Cirera va tornar a la Generalitat. Va conferenciar fins a tres quarts de nou amb el governador general i possiblement a hores d'ara encara el senyor Cirera seria a la Generalitat si no hagués estat perquè el senyor Vilallonga havia de vestir-se per anar al Liceu.

Acabada l'entrevista, el senyor Cirera i Voltà va traslladar-se immediatament a l'estatge d'A. P. C. del carrer de la Diputació, on l'esperava el Comitè en ple del seu partit, reunit en sessió permanent.

El casal dels cedistes catalans presentava anit passada un singular aspecte. Molta animació, molt moviment i moltes converses a cau d'orella.

Política de grupets. Davant la porta on estava reunit el Comitè Executiu, dos o tres senyors formaven la guàrdia.

Però quan van haver tocat dos quarts de deu molts van iniciar la desfilada.

El senyor René Llanas de Niubò, reorganitzador dels Sindicats Lliures, dirigent de "Presente" i capdavanter de les JAP, va dir, excessivament optimista, en adonar-se de la presència d'un periodista:

—"Esto tiene todo el aspecto de un ministerio en día de crisis."

El *primer* a sortir de la reunió va ésser l'alcalde gestor, senyor Jaumar. Gairebé no vam sentir com ens deia:

—Res en absolut. Com sempre, és el "jefe" qui ha de parlar.

Pels volts de les deu van sortir de la reunió els senyors Jover i Nonell, Torrents i de Prat.

—S'ha arribat a algun acord?—vam preguntar a l'ex-gestor de Governació.

—Això—ens va fer—no podrà dir-se fins demà.

—Així ¿ja s'ha arribat a una fórmula?

—Possiblement demà.

—¿A base que A. P. C. hi tingui dos o tres representants?

—Demà, demà...

El senyor Torrents i Dalmau, com sempre, no va ésser gaire més explícit. ¡Va trobar més fàcil fer-hi broma!

—¿Quin comentari us ha merescut la darrera entrevista entre els senyors Vilallonga i Cirera?—li vam preguntar.

La resposta va ésser una altra pregunta:

—I a vós?

—No he assistit a la vostra reunió i no conec els termes en què aquesta s'ha produït.

—Però què en sabeu?

Vam deixar-ho córrer. Per altra banda, el senyor de Prat, veritable "leit motiv" de tota aquesta situació, en aquells moments interrogat per un periodista holandès (!), li confirmava el que aquests dies la premsa ha dit de les seves relacions amb la Lliga.

Poca cosa va dir el senyor de Prat de la reunió. En això, i ja eren quarts d'onze, van sortir-ne els senyors Cirera i Voltà, Condemines, etc.

—¿Podeu dir-nos—vam preguntar al senyor Cirera i Voltà—alguna cosa de la conversa que heu celebrat aquesta nit amb el senyor Vilallonga?

—Sí. Que demà continuarà.

—¿En quins termes està plantejada la qüestió.

—Això hauríeu de preguntar-ho al governador general.

—¿Sou optimista quant a la solució?

—Jo puc dir el que "passa". No el que "passarà". No sóc profeta...

—¿Els gestor smunicipals abandonaran els seus càrrecs?

—Em sembla kue encara hi són!

—¿Heu conferenciat amb el vostre cap de Madrid?

—Naturalment.

—Així...

—La C. E. D. A. és una confederació de partits autònoms. A Catalunya, A. P. C. té una organització amb instruments de govern propis.

—¿Quin concepte us mereix la designació d'un governador general que encara que de la C. E. D. A. no era d'A. P. C.?

—Aquest càrrec era de lliure nomenament del Govern de la República.

—¿Amb això voleu dir que els càrrecs del Govern autònom que es donen a la C. E. D. A. serà A. P. C. qui haurà de designar-los i no el governador general, que és el que entén el senyor Vilallonga?

—Em plantegeu la qüestió en termes massa vius. Això, però, és el que es tracta de resoldre.

—Bé podríeu, però, precisar una mica més...

—Espereu una nota. També en una altra nota pensem donar compte a tots els centres i a tots els nostres simpatitzants de les incidències d'aquests dies.

Ací va acabar la conversa amb el senyor Cirera. A la sortida una destacada personalitat d'A. P. C. ens va dir:

—El senyor Cambó especula amb els vots dels seus vint diputats, els quals són indispensables al Govern per a obtenir el "quòrum". Tot durarà fins que el senyor Gil Robles...

—¿Pensàveu realment omplir la Monumental amb el vostre projectat míting?

El nostre interlocutor, amb un optimisme que li sobreeixia pertot arreu, va fer:

—Naturalment. ¡Si no hagués estat que la Lliga considerava un "casus belli" la vinguda a Barcelona del nostre líder!

J. Mª. XICOTA

El nomenament dels nous Gestors ja ha sortit al Butlletí oficial...

El "Butlletí Oficial de la Generalitat" d'ahir publica el corresponent Decret designat els nous Gestors de la Comissió de Govern de la Generalitat.

L'esmentat Decret diu així:

"En ús de les facultats que em són conferides per l'article segon de la llei del 2 de gener d'enguany,

Decreto:

Article únic. Nomeno Conseller de Finances el senyor Fèlix Escales i Chameni; Conseller de Cultura, el senyor Lluís Duran i Ventosa; Conseller d'Economia i Agricultura, el senyor Alfred Sedó i Peris-Mencheta; Conseller d'Obres Públiques, el senyor Joan Vallès i Pujals; Conseller de Sanitat i Assistència Social, el senyor Ramon Barbat i Miracle.

Interinament, el Conseller de Finances s'encarregarà del despatx de les qüestions que afecten el Departament de Governació, i el Conseller de Sanitat i Assistència Social de les que afecten el Departament de Treball.

Aquesta Presidència es reserva el despatx de les qüestions que afecten el Departament de Justícia i Dret.

Barcelona, 27 de novembre del 1935.

El Governador general de Catalunya, President de la Generalitat, *Ignasi Vilallonga.*"

...i també el dels nous Comissaris civils

Un altre Decret confirma en els càrrecs de Comissaris civils de la Generalitat els caps de l'exèrcit nomenats pel coronel Jiménez Arenas amb motiu dels fets d'octubre.

L'esmentat Decret diu així:

"En ús de les atribucions que em són conferides per la llei del 2 de gener d'enguany,

Decreto:

Són confirmats en llurs càrrecs respectius de Comissaris delegats de la Generalitat a Girona, Lleida i Tarragona, els senyors Jesús Macià i Altre, Lluís Josa de Gomar i Emili Vila i Alvarez.

Barcelona, 27 de novembre del 1935.

El Governador general de Catalunya, President de la Generalitat, *Ignasi Vilallonga.*"

Alliberament de dos processats pels fets d'octubre

Girona (1'45 de la matinada). — A primera hora d'aquesta matinada han estat aliberats els senyors Joan Josep Gómez Serrano, ex-cap de policia a Girona, i J. Carreres, ex-agent de policia de la Generalitat, els quals sofrien condemna en aquesta presó amb motiu dels fets d'octubre. En el mateix procés figuraven encartats un senyor anomenat Martínez, que estava declarat en rebellia, i un altre anomenat Inès, que gaudia de llibertat provisional. L'ordre d'alliberament ha estat tramesa des de la Sala Segona del Tribunal Suprem de Madrid, el qual Tribunal ha dictat sentència absolutòria a favor dels esmentats senyors. L'ordre d'alliberament ha estat executada immediatament d'haver-la rebuda el director de la presó de Girona. Els senyors Gómez Serrano i Carreres han estat efusivament felicitats per nombrosos amics.

Noticiari

L'Ateneu Republicà de Gràcia celebrarà assemblea general ordinària el dissabte vinent, dia 30, a les deu de la nit de primera convocatòria i a dos quarts d'onze de segona. Per tant prega tots els socis que per qualsevol circumstància no haguessin rebut la corresponent convocatòria que es donin per assabentats i convocats.

En aquesta entitat funciona tots els dies una oficina de rectificació dels cens electoral, on el públic serà atès de les quatre de la tarda a dos quarts de dotze de la nit.

Constitució del Centre Nacionalista Obrer de Gràcia. — El dissabte passat, dia 23, a les deu de la nit, se celebrà assemblea de constitució de l'entitat Centre Nacionalista Obrer de Gràcia.

Després de la lectura i aprovació dels Estatuts es procedí a l'elecció del Consell Directiu, del qual és president el doctor Benet Mori Ballester i secretari el senyor Vicenç Turell.

Fou acordat adherir-se al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

També s'acordà enviar telegrames d'adhesió al Govern de la Generalitat, i de petició d'indult als president de la República i president del Consell de ministres.

El Consell Directiu elegit, en nom de l'entitat, farà acte de presència en l'homenatge a Layret.

Homenatge a Pi i Margall. — Amb motiu del trenta-quatrè aniversari de la mort d'aquest illustre polític, el Centre Republicà Feder[illegible] "El Pacte" i el Consell Executiu del Partit Republicà Democràtic Federal acudiran a les onze i a les dotze, respectivament, al peu del monument de l'avinguda del 14 d'abril a dipositar corones. Després visitaran la casa del carrer de Mirallers on va néixer, i el dia 29 celebraran vetllades necrològiques.

"El Pacte" farà ofrena el diumenge vinent, d'unes flors a la tomba de Layret.

Joventut "La Falç". — En la darrera Assemblea general de socis celebrada per aquesta entitat, fou elegida la nova Comissió permanent, de la qual és president el senyor Josep Terradelles; secretari, el senyor Andreu A. Artís.

En prendre possessió, la nova Comissió permanent prengué els acords següents: primer, dipositar unes flors a les tombes de Francesc Macià, president honorari que fou de "La Falç", i del patriota Jaume Comte; segon, adreçar els telegrames següents:

"Lluís Companys. Puerto de Santa María. En prendre possessió nova Comissió permanent "La Falç", us saluda a vós i vostres companys. — Afectuosament, Terradelles, president."

"Ventura Gassol. Penal Cartagena. Nova Comissió permanent "La Falç", us tramet una salutació afectuosa vós i vostres companys. — Atentament, Terradelles, president."

Tercer. Nomenar soci d'honor de l'entitat, el president sortint Manuel Sander i fer-li una visita de simpatia per tal de comunicar-li l'acord.

Protesta contra el procés Thaelmann.—La Secció Catalana del S. R. I. continua la seva campanya a favor del cap comunista alemany Thaelmann, el procés del qual tindrà lloc a primers de desembre davant del que, els nazis, anomenen "Tribunal del Poble".

Thaelmann és acusat d'inductor a l'assassinat per tal de simular, sota formes jurídiques, la monstruositat de la condemna severíssima que segurament serà dictada.

L'opinió democràtica mundial i la massa internacional que segueix les orientacions marxistes, fan esforços per tal de salvar Thaelmann. El Congrés Jurídic Internacional que s'ha de celebrar a París els dies 30 de novembre i 1 i 2 del desembre vinent, sobre "El dret nazi", ha posat en la seva ordre del dia "El procés Thaelmann".

El poble català, partidari de totes les causes de llibertat i de justícia, no pot deixar vacant el seu lloc en aquesta àmplia solidaritat internacional per a salvar la vida d'un home d'idees amenaçada per un delicte imaginari.

El S. R. I. recomana que es trametin comunicats a l'ambaixada d'Alemanya, a Madrid, demanant l'alliberament de Thaelmann.

Un gestor més interí que l'altre

Ahir el senyor Torrents Dalmau, fins ara gestor de Treball, va abandonar la seva Conselleria. Interinament s'ha encarregat del Departament el senyor Barba i Miracle.

Sembla, però, que molt aviat la Conselleria de Treball serà regida novament per un element addicte al senyor Cirera. Possiblement serà el mateix senyor Torrents Dalmau que a la vegada és secretari a l'Instituto de San Isidro que presideix el propi senyor Cirera. Tal com remarcàvem fa pocs dies, creiem que la Ceda no voldrà de cap de les passades perdre la Conselleria de Treball, des d'on pensa laborar amb profit i eficàcia (per al seu partit, s'entén!).

Esperem, doncs, que la tasca del senyor Barba i Miracle serà fàcil i curta. És a dir, interina.

Noticiari

Institut pro obrers sense treball i d'acció social. — Amb motiu de la installació de les oficines de l'Institut pro obrers sense treball i d'acció social als locals adquirits al carrer de Portaferrissa, número 22, aquesta entitat ha realitzat un repartiment de comestibles als obrers inscrits que es troben en atur forçós. Aquest repartiment fou presenciat pels elements de la Junta Directiva.

Assemblea dels empleats d'assegurances.—L'Associació General d'Empleats d'Assegurances es reunirà avui, dimecres, a les deu de la nit, a la Sala Mozart, Canuda, 31, en assemblea general extraordinària, d'acord amb l'ordre del dia següent: I.—Lectura de l'acta anterior. II.—Actuació a seguir en relació amb les bases de treball aplicables a partir del primer de gener del 1936. III.—Informe sobre la constitució de la Cooperativa Agea.

Assemblea de guàrdies urbans. — Es convoca tots els companys de la policia urbana a l'assemblea que tindrà lloc avui, a les deu de la nit, a l'estatge de l'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament, Jonqueres, 2, sota el següent ordre del dia: Informe de la gestió dels nostres delegats a Madrid amb motiu de celebrar-se un Congrés Nacional de guàrdies municipals.

Per als empleats municipals. — Es prega a totes les Associacions d'Empleats Municipals de Catalunya que el diumenge vinent, dia *1* de desembre, a les onze del matí, deleguin una representació de la guàrdia municipal a l'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament de Barcelona, Jonqueres, 2, primer, a fi d'informar-los de l'assemblea darrerament celebrada a Madrid de guàrdies municipals de tot Espanya.

Reunió extraordinària de la Germandat de Cambrers. — El Consell Directiu d'aquesta entitat ha convocat reunió general extraordinària, que tindrà lloc avui, a dos quarts de quatre de la tarda de primera convocatòria i a les quatre de segona, al carrer de Fiveller, 30, principal (Unió Gremial), sota el següent ordre del dia: Lectura i aprovació dels nous reglaments, i nomenament d'una comissió per a portar a terme la dita fusió.

REVISTA... ...DE PREMSA

El "nou Govern" de la Generalitat

LA VEU DE CATALUNYA

Exulta d'alegria davant al solució donada a la crisi, fa un gran elogi del nou governador general, al qual no es cansa d'incensar i d'anomenar President de la Generalitat, i posa el peu, despectivament, damunt dels que creu els seus enemics vençuts, o siguin els cedistes del senyor Cirera i Voltà, al qual aviat tornarà a anomenar, despectivament, el senyor Cirera:

"Tot el poble català comprendrà l'esforç que ha hagut de representar per al senyor Vilallonga haver de prescindir, en constituir el nou Govern, precisament de certs elements polítics que resulta li han negat un concurs lleial i desinteressat, amb tot i ésser els qui més obligats estaven a prestar-l'hi. Per bé que la seva alta discreció li ha permès d'expressar les causes del conflicte en termes d'una innegable objectivitat patriòtica, tothom s'ha adonat que el nou President de la Generalitat de Catalunya s'ha trobat davant d'unes exigències absurdament partidistes, que no podia acceptar ningú que tingués una clara consciència dels deures d'un home de govern.

La més lleugera noció de la vida política dóna a comprendre la impossibilitat de negar a un President de la Generalitat la facultat de discernir per ell mateix la major o menor conveniència de reservar-se la direcció d'un determinat departament governatiu. El més elemental sentit de dignitat impedeix, d'altra banda, que un home que vulgui exercir com cal un càrrec tan delicat com el de Governador, pugui ajupir-se a exigències partidistes de cap mena. Tothom ha demanat al senyor Vilallonga que s'enlairi per damunt dels partits i que actuï pensant només en Catalunya i en la República. Malament hauria respost a aquest desig si algú, de qualsevol partit que fos, hagués pogut dir, amb raó, que li havia "imposat" uns noms o una combinació de qualsevol mena.

El que és incomprensible — i judica definitivament tota una direcció de partit — és que hagin estat precisament els més obligats a obrar amb el màxim desinterès els qui han intentat d'obstaculitzar l'obra patriòtica del senyor Vilallonga. No es concep que un partit nou pretengui de salvar el país, donant a entendre que només confia de ten[illegible] adeptes lluitant perquè obtinguin [illegible] i jugant-s'ho tot per una qües[illegible] d'un nomenament."

EL D[illegible] GRAFIC

"Crisis resuelta [illegible], crisis abierta", i as[illegible] que també alegrement, que és problema plantejat entre el senyor governador i la CEDA cirerista i voltariana tindrà greus repercussions per Catalunya:

"Parece que el pleito ahinca verdaderamente en el equívoco suscitado por los consejeros llamados técnicos. Han sido eliminados los técnicos, sin duda innecesarios, pero sólo el señor Roviralta, radical, y el señor Prat, de la Ceda, continuando el señor Escalas, adherido a la Lliga, que entró como a técnico. La Ceda alega que si los señores Roviralta, Prat y Escalas entraron como a técnicos, deben de ser substituídos los tres y no permanecer como técnico el señor Escalas, que por su filiación pertenece a la Lliga. De lo contrario, alega la Ceda, la desventaja es para ella y el beneficio es para la Lliga.

Así, objetivamente, está planteado el conflicto, que, presentado oficialmente, se encuadra en otro criterio dispar del gobernador general y de la Ceda. Yo debo elegir mis representantes en la Generalidad, dice aquélla. A lo que replica el gobernador: Entre los nombres que se me presenten soy yo el que debe hacer la selección. ¿A quién la razón? No seremos nosotros quienes den la respuesta, bastándonos con situar, concretamente, el pleito, porque creemos que tiene, por las posibles derivaciones, una real importancia dentro de la política catalana.

Todos debemos desear una política gubernativa que supere la especial de los partidos, atentos todos, como es natural, a conseguir predominios. Por eso debe procederse con mucha habilidad y cautela, ya que es la tierra nuestra de una especial sensibilidad, donde los errores pueden enconarse inesperadamente."

La reforma de l'article 125

El senyor Rovira i Virgili, a LA HUMANITAT, fa observar que aquest article de la Constitució, en la reforma del qual es deturen ara les ambicions de les dretes, és un article-clau:

"Vam dir no fa gaire, que nosaltres considerem bona la fórmula de la reforma de l'article 125. I la considerem bona perquè creiem en la victòria de les esquerres en les pròximes eleccions legislatives. La futura majoria esquerrista, en efecte, podria modificar, si volgués, aquest article i evitar així que més endavant les dretes el fessin servir per a enfonsar la Constitució del 1931.

Les essències democrtiques i autonomistes de la llei fonamental de la República quedarien molt més assegurades si el porocediment que marca l'article 125 — procediment antiquat que ja apareix al projecte de Constitució de l'any 1873 — fos substituït pel del "quòrum" de les dues terceres parts dels diputats, que és el procediment que han adoptat les modernes Constitucions d'Europa. I encara quedarien més assegurades aquestes essències si la reforma dels cinc o sis articles fonamentals exigís, de més a més, l'aprovació del poble expressada mitjançant el referèndum. Un tal procediment és el més lògic i el més perfecte.

En el cas — improbable — que guanyessin les dretes, la modificació de l'article 125 podria ésser catastròfica.

Aquest article és una clau. La clau de la Constitució. Serveix per a tancar i per a obrir, segons en quines mans estigui.

Una majoria de dreta podria modificar l'article 125 en la forma que li semblés. Podria, per exemple, establir que és reformable la Constitució, en qualsevol moment, per simple majoria de vots de la Cambra. Un cop modificat l'article en aquest sentit, tots els articles esdevindrien fàcilment reformables, fins el primer. Desfet un punt, tota la mitja s'escorreria.

Del que havem dit es dedueix que el problema primordial, per als republicans autèntics, és guanyar les pròximes eleccions, tant si hi ha proposta de reforma com si no, tant si la proposta es limita a l'article 125 com si s'estén a altres articles. La vinent lluita electoral serà, per a la República, una qüestió de vida o mort."

Uns visques de la Lliga

Les CIRCUMSTANCIES, de Reus, en un bon editorial, es refereix als visques que els joves de la Lliga van adreçar al governador general en la presa de possessió del seu càrrec. No sabem—diu l'editorialista—quin goig troba la Lliga a prodigar les ocasions per demostrar que no té ja res de catalanista:

"Que s'expansionin els de la Ceda, en un acte pel qual Catalunya s'ha de sentir tutelada encara pel poder central, que és una demostració de com l'autonomia segueix congelada, ho trobem natural, perquè la Ceda no té els trenta anys de catalanisme, ni actua de cara a Catalunya, ni va votar l'Estatut, ni serà mai un partit específicament català. Però la Lliga! Digui's el que es vulgui, la figura del governador general té una semblança inconfusible amb la d'aquells virreis que ens trametien les potències estrangeres durant la decadència de les nostres llibertats. Hauria d'ésser el governador general la persona més eminent i la més comprensiva per a les nostres aspiracions patriòtiques, i a despit de tots els respectes que la persona ens pugui merèixer, hauríem de repudiar el càrrec, per tal com ve a minvar les facultats autonòmiques reconegudes per l'Estatut i per la Constitució de la República.

Es per això que no comprenem aquests visques en un partit català amb pretesa significació catalanista. Abans, quan la Lliga creia en aquella peregrina teoria del senyor Cambó, que era més fàcil convèncer un home, encara que aquell home exhibís com a mèrit el fer constar que era descendent d'aquell Felip V que va "pacificar" Catalunya per la força de les armes, els seus homes arribaven a demanar, com una mostra de la facilitat d'aquell convenciment, que el rei pronunciés en català encara que només fossin un parell de paraules. Si el descendent de Felip V hagués arribat a fer un tal sacrifici, de pronunciar dues paraules en català, els homes de la Lliga ho haurien considerat com un èxit sensacional, i haurien segurament donat per ben aprofitats els seus trenta anys de catalanisme al servei d'un règim i d'una dinastia que havia abolit les nostres llibertats i que mai, ni remotament, hauria pensat a restituir-les. Ara el catalanisme de la Lliga es conforma amb una llei com la del 2 de gener, que converteix l'Estatut en lletra morta, i victoreja qui ve a ocupar la primera magistratura de Catalunya en virtut d'aquesta llei

. . . .

Ben mirat, la Lliga és l'hereva daquells catalans que en els moments culminants de la nostra història es collocaven al costat . . . . ."

Les etapes del separatisme

Sota aquest títol, A B C escriu una nota xarbotant d'indignació contra el separatisme. Els "separatistes", però, als quals es dirigeix no són catalans. Són bascos:

"Una nueva manifestación de la insolencia, separatista y del auge temible que, desgraciadamente, va tomando esta calamidad, es el mitin del domingo en San Sebastián. Tres diputados, los señores Monzón, Irujo y Aguirre, han expuesto las aspiraciones y la táctica del nacionalismo vasco en términos que la opinión española recibirá, como nosotros, con indignación, pero sin sorpresa. Es natural que hablen así: no tienen por qué mostrarse de otro modo. En los conceptos con que se han referido a la política nacional se ve que el ambiente de ella los induce a su actitud y contribuye más que las predicaciones a fomentar el morbo separatista.

Piden el Estatuto autonómico. "Si nos lo niegan las derechas, lo recibiremos de quien nos lo dé." Bendita la mano del que nos la dé." Bendita la mano del moro Muza, por ejemplo; no les importan los recursos, las ocasiones ni los modos de lograrlo, aunque sea entre los horrores de una catástrofe como la que amenazó en octubre. Pero nadie se engañe sobre los propósitos del nacionalismo. El Estatuto sólo es programa mínimo, el paso a mayores empresas. "La autonomía — dice un orador — no es todavía la libertad. Queremos la patria libre y soberana, y vamos por etapas graduales a la conquista de la plena libertad para nuestra Patria..." ¿Está obscuro esto? "Que no se nos hable de regionalismo, ni de fuerismo, ni de federalismo — dice otro orador —. Nuestra cuestión es cuestión de patria. Euzkadi es la patria de los vascos." ¿Hay que aclararlo más? "Cuando más se nos ataque por separatistas, más separatistas." ¿Queda alguna duda? "Nosotros haremos con España lo que hicieron otros pueblos: lo mismo que hicieron Portugal, Cuba y Filipinas"."

Un Parlament al marge del país

LA LIBERTAD assenyala que la penúria de vots amb què aconsegueix de tirar endavant algun dels projectes del senyor Chapaprieta demostra que la cohesió de les forces governamentals és pura aparença. Mai—diu—no s'havia donat l'espectacle d'un Parlament que no s'atreveix ni a sostenir ni a derrotar un govern:

"Los ciento treinta y tres votos conseguidos ayer no son para enorgullecer a nadie. Al Gobierno, porque para obtener tan precario resultado tuvo que recurrir al planteamiento de la cuestión de confianza, anunciándolo con veinticuatro horas de anticipación. A la mayoría, porque lo sucedido en los últimos días es muestra definitiva de su descomposición, de su esterilidad.

Hasta ahora no se dió nunca en el Parlamento español el lamentable espectáculo de unos diputados que a nadie representan y que no se atreven ni a sostener ni a derrotar a un Gobierno. Día tras día tiene que requerir el presidente del Consejo a los jefes de las minorías para que presionen a sus diputados, y día tras día se repite el bochornoso espectáculo del salón de sesiones vacío, de la falta de número para que las votaciones sean válidas y de la división profunda entre los diputados tan pronto como se debate un interés económico.

Ningún Gobierno se vió nunca en el trance de tener que plantear una cuestión de confianza para lograr un centenar de sufragios. Siempre tuvieron muchos más, sin necesidad de ejercer presión sobre los diputados, o se marcharon. Pero esto, naturalmente, era en épocas distintas a las actuales, con mayorías y Parlamentos que sabían lo que querían y tenían la gallardía de proclamarlo. No con diputados que están en contra de los proyectos económicos de matiz liberal y los votan a última hora y a regañadientes por el miedo invencible a tener que enfrentarse con el pueblo en una próxima contienda electoral."

TRIBUNALS I JUTJATS

CAUSES VISTES AHIR

A L'AUDIENCIA "PROVINCIAL"

Secció Primera. — Es veié una causa per lesions contra Josep Olivella Noguera, acusat que a l'escorxador, mentre descarregava porcs d'un camió, discutí amb un dels empleats, al qual causà lesions greus a la mà en tancar la porta. L'empleat tenia posada allí la mà. Com sigui que el fiscal aprecià que es tractava d'un delicte de lesions i atemptat, per ésser considerat el lesionat com a autoritat, la pena que sollicità del tribunal fou la de quatre ays i vuit mesos de presó i mil pessetes de multa. De més a més ha d'imposar-se-li la indemnització de 600 pessetes per al perjudicat.

Secció Segona. — Al carrer de Picalqués es barallaren el processat, Antoni Roig, i Joaquim Bermejo. El primer, amb un ganivet de grans dimensions, tractà de tallar el coll al seu contrincant, al qual causà diverses ferides. La pena que el fiscal demanà a la sala fou la d'un any, vuit mesos i 21 dies de presó.

Secció Tercera. — Per diversos motius se suspengueren les dues vistes que estaven assenyalades per a ahir al matí.

Secció Quarta. — La causa que es veié davant el tribunal d'aquesta Secció fou contra Bonaventura Coromines, acusat d'haver ferit, en baralla, en sortir d'una taverna, Andreu Rosell. El fiscal demanà que li fos aplicada la pena d'un any i un dia de presó.

AL TRIBUNAL D'URGENCIA

Pel delicte de robatori a mà armada, els dos processats foren condemnats a sis i a tres anys de presó

Es veié una causa per robatori a mà armada contra Josep Roca Mates i Josep Llevat, els quals, segons l'apuntament, la nit del set d'octubre últim llogaren al Paral·lel l'auto que conduïa Francesc Roca i l'obligaren que els traslladés al Prat de Llobregat, on, pistola en mà, li robaren 35 pessetes, tornaren en el mateix cotxe a Barcelona i l'abandonaren a la plaça d'Espanya.

Presentada la denúncia corresponent pel perjudicat, la mateixa nit, la policia féu diverses recerques; anà al Masnou, on s'assabentà que vivia la família d'un dels suposats autors, els quals foren detinguts en una fonda del carrer de Sant Ramon.

Després de les proves, la pena que el tribunal imposà als processats fou de sis anys, deu mesos i un dia de presó major per a Llevat, i tres anys, vuit mesos i un dia per a Roca. A aquest per considerar-se'l que es trobava en estat quelcom anormal.

— Es veié en el mateix tribunal una altra causa contra Sebastià Garcia Zaragoza i Joaquim Quirós Herrera, acusats d'un delicte de tinença ilícita d'armes.

La pena que els imposà el tribunal fuo la de dos mesos i un dia. Com que ja l'havien complerta, foren alliberats.

AUDITORIA MILITAR

Consells de guerra suspesos.—Ahir al matí s'havien de celebrar dos consells de guerra pels fets d'octubre. Un d'ells contra els encartats pels successos de Sant Pere de Ribes, que calgué suspendre perquè el lletrat defensor dels processats no havia arribat de Madrid, on és accidentalment. L'altre consell de guerra era pels successos ocorreguts a Ulldemolins, i arran dels quals hi ha catorze processats. Com sigui que se'n presentaren només onze, ja que els altres treballen a la muntanya, i no ha estat possible d'avisar-los, calgué assenyalar un altre dia perquè les citacions siguin rebudes pels processats que viuen en pobles llunyans. El jutge senyor Peñalver, per la seva banda, ha sollicitat de la superioritat la suspensió del consell de guerra assenyalat per a demà contra divuit processats, pels successos de Torroella de Montgrí. Hom fonamenta la petició en la impossibilitat d'assistir-hi el lletrat defensor designat pels processats, senyor Salvador Maçó.

Sentència aprovada. — Per l'auditor d'aquesta Divisió ha estat aprovada la sentència dictada en consell de guerra contra els processats pels fets de Torrelles de Foix. Ha estat comunicada als processats, els quals han ingressat a la presó per a complir-la. Són l'ex-alcalde Lluís Ràfols i l'ex-caporal del sometent d'aquella població Josep Camps. La condemna imposada són dos anys de presó. Es condemna a sis mesos Josep Ferrando, Josep Grimau, Facund Grimau, Francesc Pujol i Isidre Tarrida.

Caporal de seguretat a la presó. — El jutge senyor Peñalver ha notificat la resolució de l'aut de processament i presó dictats contra el caporal de seguretat Josep Gómez Oliveres, el qual durant els successos d'octubre s'amagà en un portal de la Via Laietana. Ha ingressat a la presó.

Començament d'una causa. — El jutge senyor Galan ha començat la instrucció d'una causa a resultat del que antecedeix de la causa general seguida amb motiu dels esdeveniments d'Octubre a Barcelona.
d'octubre a Barcelona.

S'instrueix contra Francesc Planes servei, amb armes, al Teatre Novetats.

VARIA

La Junta de Govern d'aquesta Audiència Territorial va complimentar ahir al matí el nou gestor de Justícia de la Generalitat.

— Pel jutjat de guàrdia ha estat posat en llibertat el súbdit nord-americà James Mecneill, mariner d'un vaiell mercant, acusat d'haver-se insolentat amb els guàrdies, en no voler pagar un compte en un bar del districte cinquè.

Els seus companys de tripulació, Frederick Alexander Albertonson i Lleonard S. Williams, han estat processats pel procediment d'urgència i han estat conduits a la presó.

— El jutjat número quinze ha declarat conclús el sumari que instruïa contra Salvador Roca, orador del mitting del diumenge passat al Gran Price, Josep Irigoyen i Salvador Ginesta, acusats dels desordres produits en aquell acte.

Els tres estan a la disposició del tribunal d'urgència.

— S'ha donat compte al jutjat de guàrdia que al carrer de Sant Gil, 1, primer, havia mort un nen de tres mesos, anomenat Enric Colomia Pastor.

El metge forense reconegué el cadàver i diagnosticà que es tractava d'asfixia en quedar tapat amb les robes del llit, a conseqüència d'una distracció dels seus pares. El cadàver fou traslladat al dipòsit judicial per ordre del jutge de guàrdia.

— En una merceria establerta al carrer de Sant Pau, 15, propietat d'Antoni Sabot, penetraren els lladres i se n'emportaren gèneres per valor d'unes dues mil vuit-centes pessetes i 170 en metàl·lic.

— Al carrer de Mendizàbal, per resistir-se als guàrdies de repressió de la venda ambulant, fou detingut Josep Lolo, el qual passà a disposició del jutjat de guàrdia.

— Ha estat denunciat al Jutjat que a les oficines que el Foment de la Propietat té instal·lades al carrer de la Diputació, 268, entresol, entraren lladres i s'apoderaren de 6.500 pessetes en bitllets i un taló contra un Banc de la localitat, de 5.000 pessetes, per a la qual cosa violentaren la caixa.

— Els pares de les menors trobades en una casa del carrer del Camp, els amos de la qual han estat processats, estigueren ahir al jutjat demanant autorització per a querellar-se contra alguns diaris que han publicat veritables atrocitats i han arribat a la suposada calúmnia sobre el que ha ocorregut amb llurs filles, les quals diuen que tot el que s'ha publicat constitueix una deshonra perpètua per a elles.

— Pel jutjat número quatre s'ha dictat auto de processament i presó sense fiança, i ha quedat el sumari a disposició del tribunal, contra els guàrdies de seguretat Enric Manzano Carrero i Josep Masó Macip, que es dedicaven a vendre armes als elements de la F. A. I.

Aquest sumari prové de l'expedient governatiu que s'ha fet a la Prefectura de Policia. Els processats són companys del que fa uns sis mesos fou condemnat per idèntic motiu.

— S'ha denunciat al Jutjat que l'obrer Emili Hostalet, que treballava a la foneria Piera, ha estat mossegat per un gat, segons sembla, rabiós.

Després d'una llarga persecució es va poder matar el gat, el qual ha estat portat al laboratori per a la seva anàlisi. L'obrer mossegat passà a una clínica particular.

Assenyalaments per a avui

TRIBUNAL DE CASSACIO DE CATALUNYA

Avui, a dos quarts de dotze: Apel·lació en el recurs contencioso-administratiu "Avisador Guardian, S. A.", contra l'Ajuntament de Barcelona.

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala Primera. — Menor quantia: Gremi d'Ultramarins i Similars de Sant Feliu de Llobregat contra Manuta i Vives i un altre. Pobresa: Ricard Civera López contra Frederic Ruiz Benito i advocat de l'Estat. Menor quantia: Joan Trugas contra Enric Samaniego.

Sala Segona. — Divorci: Carme Sobrellans Martínez contra Valero Mir Canela. Separació de persones i béns: Aurora Raventós Garcia contra Pere Bragues Moreno. Menor quantia: Comitè liquidador de Creditors del Banc de Catalunya contra Josep Saldanya Bernadell. Menor quantia: Angel Plantalamont contra Lluís Plantalamont. Pobresa: Josep Terradelles contra advocat de l'Estat.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció Primera. — Un jurat per abusos deshonestos contra Joan Simó. Un oral per falsedat contra Vicenç Ninyerola.

Secció Segona. — Un oral per estafa contra Joan Sànchez.

Secció Tercera. — Tres orals per robatori, furt i temptativa de robatori contra Miquel Abellan, Joan Diaz i Raimond Rodriguez.

Secció Quarta. — Dos orals per furt i lesions contra Marcelli Talcets i Didac Jiménez. Divorci: Mercè Masferrer contra Juli Murillo.

ANUNCIS JUDICIALS

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el señor Juez de Primera Instancia número siete de los de esta ciudad, en los autos de juicio ejecutivo seguidos por don Francisco Miret Duch, representado por el procurador don Ricardo Rowe, contra la Sociedad "Casazul, S. A.", se sacan a pública subasta por el tipo de su valoración los bienes siguientes embargados en méritos de dichos autos:

"Un aparato aspirador marca "Electro Lux", serie 1128, número 11242. — Cuatro plumas estilográficas marca "Parker". — Cinco plumas de la misma marca especial. — Cinco plumas de la propia marca "Ladys". — Cuatro plumas "Universyte". — Cinco plumas "Soennecken". — Cinco lápices marca "Parker" senior. — Una máquina perforadora de hojas de papel."

Los resultantes bienes fueron valorados en la suma de **mil doscientas pesetas.**

La subasta se celebrará el día trece de diciembre próximo a las doce de la mañana en la Sala Audiencia de dicho Juzgado, instalado en el segundo patio del piso bajo del cuerpo de la derecha del Palacio de Justicia sito en el Salón de Fermín Galán.

No se admitirán posturas que no cubran los dos tercios del avaluo y podrán hacerse a calidad de ceder el remate a tercero.

Para tomar parte en la subasta deberán los licitadores consignar en la mesa del Juzgado o en el establecimiento destinado al efecto una cantidad igual por lo menos al diez por ciento efectivo del valor de los bienes que sirve de tipo para la subasta, sin cuyo requisito no serán admitidos a licitación, devolviéndose dichas consignaciones a sus respectivos dueños acto continuo del remate, excepto la que corresponda al mejor postor, que se reservará en depósito como garantía del cumplimiento de la obligación y en su caso como parte del precio del remate.

Los reseñados bienes quedaron en poder y depósito de don Miguel Masaguer Mateu, domiciliado en la calle Provenza, número 186, principal.

Los autos estarán de manifiesto en Secretaría, donde podrán examinarlos los que deseen tomar parte en la subasta, todos los días hábiles de diez a doce de la mañana.

Barcelona, veintitrés de noviembre de mil novecientos treinta y cinco.

El secretario, (Signatura illegible.)

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el señor Juez de Primera Instancia número diez de esta capital, en el ramo de prueba de la parte demandante dimanante de los autos de juicio declarativo de menor cuantía promovidos por Busquets Hermanos y Comp.ª, contra don Manuel Fernández Rodríguez y don José Urial, por la presente se cita por primera vez a don Manuel Fernández Rodríguez, para que el día nueve de diciembre próximo y hora de las once, comparezca ante dicho Juzgado a fin de absolver bajo juramento indecisorio las posiciones que se formularon y fueron declaradas pertinentes, con apercibimiento de que si no lo efectúa, le parará el perjuicio a que en derecho hubiere lugar.

Barcelona, veintiséis de Noviembre de mil novecientos treinta y cinco.

El secretario, Mariano Pujadas.

VIDA CORPORATIVA

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Societat d'Atracció de Forasters d'aquesta ciutat, sota la presidència del senyor Marià Rubió i Bellver, foren presos, entre altres, els acords següents:

Fer constar en acta el sentiment de la Directiva pel traspàs del distingit senyor Joan Aloy, delegat de la Societat a San Juan (Argentina); agrair als senyors delegat de Marina i enginyer de les Obres del Port la designació feta, a prec de la Junta, del lloc del nostre port on puguin ancorar còmodament els yachts de turisme que acostumen hivernar a la Mediterrània i que per les circumstàncies actuals no aniran als ports d'Itàlia, i fer tot seguit la deguda propaganda per a atraure els dits vaixells; felicitar el patrici senyor Eduard Toda, per l'encert i el patriotisme amb què intervé en la restauració del monestir de Poblet, joia de l'arquitectura religiosa catalana, i l'eximi artista i escriptor Apelles Mestres, per haver-li estat lliurada per l'Ajuntament la medalla de la Ciutat; adreçar-se a les Cambres Oficials de Comerç i de la Indústria amb el prec que per tots els mitjans que tinguin a llur abast s'interessin per la confecció del calendari anual de les exposicions principals de tots els caires industrials, comercials i agrícoles que han de tenir lloc a Catalunya, per tal de poder-les anunciar un any per l'altre, com es fa a l'estranger; donar-se per assabentada amb satisfacció d'haver estat declarada d'utilitat pública pel Govern la "Federación Española de Sindicatos de Iniciativa y Turismo", a la qual pertany la Societat, i donar el seu vot a favor del seu president, senyor Vidal i Sureda, per tal que sigui ell qui la representi dins la Junta del "Patronato Nacional del Turismo"; agrair al senyor alcalde de Vilanova i la Geltrú la prometença de documentar degudament el mestre holandès Joo Van In, que està enllestint una opereta l'acció de la qual passa a la dita ciutat, i atendre les indicacions relatives a l'eficàcia de l'actuació de l'Atracció de Forasters a l'estranger rebudes de diferents delegats seus a l'Amèrica llatina.

L'Agrupació Excursionista Montsec portarà a terme el diumenge vinent una visita col·lectiva als tallers de la "Hispano-Suiza". Lloc de reunió: Plaça d'Urquinaona (davant la parada dels tramvies del Clot), a les nou del matí.

Sardanes per a avui...

...a les 22, a l'Agrupació Cultural Atlàntida (València, 569). Cobla "Catalunya".

ELS CENTRES OFICIALS

GENERALITAT

La presa de possessió de la Conselleria de Governació. — A les set del vespre el gestor de Finances de la Generalitat, senyor Fèlix Escales, acompanyat del secretari general senyor Conill, es va dirigir a la Conselleria de Governació per tal de prendre possessió del càrrec que interinament ha d'ocupar.

El senyor Escales va ésser rebut pel gestor sortint senyor Jover Nonell, el qual li va donar possessió del càrrec.

La presa de possessió del gestor de Treball. — A les vuit del vespre, a la Conselleria de Treball, es va celebrar l'acte de presa de possessió del càrrec de gestor en interinitat, senyor Ramon Barbat i Miracle, el qual anava acompanyat del secretari general de la Generalitat, senyor Conill. També assistí a l'acte el gestor d'Economia i Agricultura senyor Sedó.

Li va donar possessió del càrrec el gestor sortint senyor Torrents Dalmau, el qual va fer la presentació al senyor Barbat de tot l'alt personal del Departament.

També el senyor Barbat va prendre possessió del càrrec de Conseller de Sanitat en propietat, i a la una de la tarda, del d'Assistència Social, conselleries que han estat acoblades en una.

La censura de premsa. — Ha estat facilitada la següent nota:

"El senyor Fèlix Escales, en ferse càrrec, interinament, de la Conselleria de Governació, d'acord amb el criteri del senyor President de la Generalitat senyor Ignasi Vilallonga, ha recomanat als funcionaris que tenen el servei de la Censura de Premsa, que procurin exercir la seva delicada missió amb un criteri d'absoluta imparcialitat i de tolerància en el que toca a la publicació dels fets en sentit objectiu, encara que servant sempre els deguts respectes a les persones, autoritats i principis fonamentals de l'organització pública."

Cap a Madrid. — Anit passada, en l'exprés, va sortir cap a Madrid, el gestor de Finances de la Generalitat, senyor Fèlix Escales

Tribunal permanent de català. — Es fa avinent a tots els directors d'institucions i caps de servei, que per tal de facilitar el compliment del decret del 2 d'agost de 1934, en el que es preceptua que per a ocupar algun càrrec a la Generalitat cal acreditar el coneixement del català mitjançant certificació del Tribunal Permanent d'Exàmens de Català de la Generalitat de Catalunya, des d'aquesta data adaptarà les seves sessions d'examen a les exigències dels concursos que es convoquin, per la qual cosa n'hi haurà prou que els directors d'institucions o caps de servei es posin en relació amb el Tribunal Permanent a través de la seva Presidència a les Oficines del Consell de Cultura.

Butlletí Oficial de la Generalitat.— En la seva sessió d'ahir publica el següent sumari:

Presidència. — Decret acceptant les dimissions que dels càrrecs de consellers de la generalitat han presentat els senyors Lluís Duran i Ventosa, Joan Vallès i Pujals, Pere Huguet i Puigderajols, Raül Roviralta i Astoul, Alfred Sedó i Peris-Mencheta, Fèlix Escales i Chamení, Lluís Jover i Nonell, Angel Torrents i Dalmau i Josep L. de Prat i de Lezcano.

Decret disposant l'acoblament, sota la denominació de Sanitat i Assistència Social, dels Departaments d'Assistència Social i de Sanitat.

Decret en virtut del qual són nomenats consellers de la Generalitat de Catalunya els senyors Fèlix Escales i Chamení, Lluís Duran i Ventosa, Alfred Sedó i Peris-Mencheta, Joan Vallès i Pujals i Ramon Barbat i Miracle.

Decret confirmant en llurs càrrecs els Comissaris delegats de la Generalitat a Girona, Lleida i Tarragona, senyors Jesús Massià i Altre, Lluís Josa de Gomar i Emili Vila i Alvarez.

Governació. — Ordre en virtut de la qual és reposat en el seu càrrec el funcionari inamovible de la Generalitat senyor Manuel Talens i Giner.

Cultura. — Ordre en virtut de la qual és acceptada la renúncia presentada pel senyor Martí Casadevall del càrrec de vocal del Jurat del Concurs per a la provisió d'una plaça de Professor de Dibuix de l'Escola Menor de Belles Arts d'Olot, i és designat en el seu lloc l'escultor Josep Clarà.

AJUNTAMENT

Visites. — Han complimentat l'alcalde gestor interí, senyor Jaumar de Boisrull, el corresponsal del "Corriere della Sera", de Milà; el president de l'Agrupació de Premsa Estrangera, senyor Alfredo Giorgi Messori; el senyor Rolf G. Wellisc, secretari de l'Agrupació de Premsa Estrangera i corresponsal del "Wiener Journal; l'inspector de primera classe del Cos d'Investigació i Vigilància, senyor Miquel Garcia López, i el governador civil de Lugo, senyor Rodríguez Soriano.

Concurs. — El Departament de Circulació i Policia Urbana fa públic que durant el termini de vuit dies feiners a comptar del següent al de la publicació del present anunci, s'admetran plecs per a optar al concurs referent al subministrament de material per a la conservació dels elements d'assenyalament del tràfic.

Els plecs han d'ésser presentats en l'esmentada Oficina durant el temps estipulat, des de les 10 a les 13 hores.

Casament a França. — L'Alcaldia de Poitiers ha notificat a la de Barcelona el projecte de noces entre Jaume Francesc Bonaventura Borrut, professor de francès, i Jeanne Renée Roux, domiciliats al carrer de Pablo Iglesias, 19, Barcelona, i carretera de Gençay, 28, Poitiers, respectivament, amb el prec que li siguin expressats tots els impediments, cas d'existir, als efectes oportuns.

La qual cosa es fa pública per tal que totes les persones que tinguin motiu per a oposar-se a l'esmentat matrimoni passin per les oficines de l'Institut Municipal d'Estadística, Via Laietana, 16, entresol, de les deu del matí a la una de la tarda, durant els vuit dies següents al de la publicació d'aquest anunci.

PREFECTURA POLICIA

Incendi als tallers Girona

A dos quarts de nou d'ahir a la nit es declarà un incendi al taller de fusteria de la Foneria Girona, al carrer de Tortellà, de Sant Martí. El foc, donada la combustibilitat del gènere allí emmagatzemat, es propagà ràpidament als magatzems.

Gràcies a la ràpidesa amb què acudiren els bombers, el foc fou dominat abans d'una hora d'haver-se iniciat.

Les pèrdues són de poc valor. No s'hagué de lamentar cap desgràcia personal.

S'ignoren les causes que produïren l'incendi. Hi quedà una brigada de bombers per evitar que es reproduís.

Els suposats complicats en els fets d'Astúries

Es tenen més dades referents als fets perpetrats pels detinguts aci i a Canàries, complicats amb els successos d'Astúries.

Se sap, per les notícies rebudes i per l'interrogatori al qual han estat sotmesos, especialment Bonaventura Durruti, que es troba detingut a Barcelona, que ell és el principal organitzador de l'assalt a la Duro Felguera, conforme s'havia dit ja. Està plenament reconegut.

També s'assegura que són a poder de la policia les altres quantitats de diners que faltaven recuperar i que els detinguts havien robat en aquell assalt.

Els agents que anaren a portar Onoire Garcia a Astúries, estan en constant comunicació amb els de Barcelona, per a arribar a una completa compenetració i saber qui són els autors amb la detenció de tots ells.

★

L'oficina d'estrangers instal·lada al carrer Ample. — Han quedat instal·lades al local que fou de la Delegació de l'Estat, situat al carrer Ample, 23, les oficines per al servei d'estrangers. Estaran obertes al públic als matins.

Ultra els locals per al personal, també s'ha augmentat en sis funcionaris més dels que hi havia a la Prefectura de Policia quan aquest negociat era allà. S'ha muntat un saló d'espera per tal que els estrangers puguin esperar asseguts i no drets, tal com ocorria a la Prefectura de Policia, donat el gran nombre de persones estrangeres que visiten diàriament aquelles oficines.

Bergants detinguts. — Han estat detinguts per la policia Domènec Blas Càmara, reclamat pel jutjat número 14 pel delicte de temptativa d'estafa, i Agustí Pareja Avila, per un delicte de furt. Ingressaren a la presó.

Francès que serà expulsat. — Procedent de Palma de Mallorca, per a ésser expulsat, arribà ahir al matí, en el correu, el súbdit francès Henri Marcel Total, el qual sembla que estava associat amb la italiana Eda Urbani pel suposat delicte d'espionatge. El detingut ha negat que estigués en combinació amb ningú, i ha dit que en arribar de França es traslladà a Mallorca, per tal fer dibuixos dels llocs on una societat pensa establir algunes cases i urbanitzar-los. Assegura que estava associat amb el senyor Roca Guarin, el qual res no té a veure amb Eda Urbani. Afegí que al començament, per tal d'atendre les seves necessitats, rebia d'una societat de París, domiciliada al carrer de Co Marcie, 31, els diners estipulats. El detingut és un mutilat de la gran guerra al qual falta una cama. Segurament sortirà en el pròxim vaixell cap a Marsella, posat que ha sollicitat que l'expulsió sigui portada a cap per via marítima.

Bens malalts de verola. — Davant el Jutjat de Santa Coloma de Gramenet, el carnisser Antoni Pujols ha presentat una denúncia contra Pere Molins, encarregat de l'Escorxador municipal d'aquella població, acusant-lo d'injúries. Es deia que Molins havia explicat a unes quantes persones que Pujols matava bens malalts de verola. El jutge senyor Saseras ha demanat al veterinari municipal que procedeixi a efectuar una inspecció a tots els corrals de la població, dictaminant si existeix o no la malaltia denunciada. Sembla que algú ha dit també que al matí havien estat retirats un nombre de bens d'un corral de la població.

Estrangers expulsats. — Han estat expulsats per indesitjables Max Riston, alemany; Franz Mayer, romanès, i Jean Hecke, polonès.

Sobre un acte de sabotatge. — La brigada social ha practicat diverses recerques referents al petard que esclatà ahir en una fàbrica de capells de la Sagrera. Sembla que l'antiga empresa ha venut la fàbrica i en principi s'havia plantejat un conflicte per acomidaments, que quedà resolt en admetre la nova empresa el personal. Hom ignora la finalitat d'aquest acte de sabotatge.

Malfactors detinguts. — Agents de la brigada criminal han detingut tres malfactors anomenats Fèlix Olivar Gonzàlez, carterista; Josep Planes Beltran i Rafel Cordero Sànchez, fitxats aquests dos com a delinqüents professionals.

NOTICIES SOLTES

El diumenge vinent, a les onze del matí, tindrà lloc la benedicció i inauguració de les noves sales de l'Hospital Homeopàtic del Déu Infant (Mallorca, 505, xamfrà Dos de Maig).

Chez-nous
ORXATERIA
CAFE - BAR
Rambla Catalunya, 16
AQUESTA NIT
INAUGURACIO

Aquest vespre, a dos quarts de deu, tindrà lloc a Can Llibre el banquet de clausura del II Saló de Creacions i Exposició de l'Art del Vestir. Serà dedicat al president del Comité Executiu de la dita Exposició.

EXPOSICIÓ DE QUADRES importantíssima, primeres firmes, col·lecció particular Madrid — d'11 a 1 de 5 a 7. Hotel Majestic — Passeig de Gràcia.

DE LES TERRES... ...CATALANES

LLEIDA

Alcalde agredit. — Donatiu de llibres. — Diverses.

Lleida, 27. — Per haver-se negat a signar una rectificació, l'alcalde d'Agramunt ha estat objecte d'una agressió pel vei del mateix poble Salvador Balasch i Solà, el qual ha estat detingut.

— Per tal d'incrementar la Biblioteca d'Amics dels Museus, s'han rebut interessants donatius de llibres per part de la vídua del pintor Jaume Morera i també del senyor Cambó.

— Demà reapareixerà la revista "Institut", portantveu dels estudiants de segona ensenyança.

— El Sindicat de Turisme de les Comarques de Lleida ha acordat editar trimestralment una guia de comunicacions de les terres lleidatanes, la qual serà repartida gratuitament.

— Dissabte, a la nit, s'inaugurarà el nou local del cercle l'Amistat.

— És visitadíssima l'exposició de dibuixos i pintures que al Circol Mercantil tenen obertes les senyoretes Dinarès i Viladot.

Lleida, 26. — El Consell de les Valls de la República d'Andorra ha assenyalat per al vinent dia 11 de desembre eleccions generals per a la renovació de la meitat dels individus que integren el Consell i que per sorteig els correspon cessar en llurs càrrecs.

Aquestes eleccions seran les segones que se celebren després d'haver implantat el sufragi universal en aquella República.

— Mentre era al camp el vei de Puiggrós Josep Guiu, juntament amb la seva esposa, han entrat lladres a llur casa, i s'han apoderat de roba i joies valorades en quatre mil pessetes.

— Un d'aquests dies se celebrarà davant el Tribunal d'Urgència la vista de la causa contra Isidre Vidal, del poble de Font, que intentà cremar la casa de sa mare en ocasió d'ésser aquesta a dintre, tombant una garrafa de gasolina, a la qual calà foc. El fiscal sollicita la pena de vint anys de reclusió.

TORTOSA

El Barcelona provarà dos jugadors del Dertusa. — Detenció d'un vocal de Jurat Mixt per suborn. Vària.

Tortosa, 26. — Han sortit cap a Barcelona, per tal d'ésser provats pel F. C. Barcelona, els jugadors del Dertusa F. C. Blasco i Vidal.

— En la reunió d'Ajuntaments comarcans que ha tingut lloc aquest matí a l'Ajuntament d'aquesta ciutat, ha quedat aprovat el pressupost de presons per a l'any 1936.

— Pels mossos de l'Esquadra ha estat denunciat el vei del Pinell Pere Joan Martí, per pasturar 50 caps de bestiar en uns terrenys de repoblació forestal de la Generalitat de Catalunya, propietat del balneari de Cardó, i que ocasionaren destroces a 200 pins.

— L'industrial farinaire senyor Joan Figueres denuncià a la policia que li havia estat proposat de lliurar 800 pessetes à un vocal obrer per tal que votés a favor seu en la vista d'una causa per mort d'un obrer en la qual ha de lliurar 2.000 pessetes a la vídua. La policia esperà que anessin a cobrar i detingué Joan Tolés, vocal al Tribunal Industrial, i Gaspar Senosain, que fou qui feia d'intermediari per a cobrar 200 pessetes. Foren detinguts i ingressaren a la presó.

Tortosa, 27. — Amb el canvi de governadors el cacic d'Ulldecona senyor Nofre ha estat traslladat a Santa Cruz de Tenerife. Sembla que aquest exili ha plagut en gran manera els esquerrans d'aquella població.

— Ha mort l'oficial de l'Ajuntament senyor Artur Chavarria. L'enterrament, que tindrà lloc demà a la tarda, serà civil.

— En la reunió celebrada per la ponència d'arxivers, bibliotecaris i Belles Arts de la Generalitat de Catalunya s'encarregà al seu president, senyor Agustí Duran, que es traslladés a la nostra ciutat per tal de cercar solució a la situació creada entre el Patronat del Museu i el seu director per no haver satisfet l'Ajuntament la consignació durant mig any i no haver-se pogut fer efectives les mensualitats corresponents a l'al·ludit càrrec.

— El Centre Republicà Radical-Socialista Català ha obert les oficines per a la rectificació i inclusió al cens electoral. Probablement que la setmana entrant quedaran obertes les del Centre Catalanista Republicà, adherit a Acció Catalana Republicana.

MOLLERUSSA

Diverses

Una colla de paletes estan treballant en les obres de reforma i eixamplament de l'escorxador municipal per tal de posar-lo en les condicions que requereixen les necessitats de la vila.

— L'Ajuntament i la Cambra de Comerç han sollicitat a la direcció de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi la instal·lació en aquesta vila d'una delegació d'aquella institució social.

— El dia primer de desembre tindrà lloc l'acte d'homenatge que l'elenc artístic de L'Amistat ha organitzat a honor del seu president honorari l'eminent baríton Marc Redondo, el qual prendrà part en la interpretació de "El cantar del arriero".

TARRAGONA

Assemblea mutualista. — Els espectacles. — Vària.

Tarragona, 27. — La Cambra de Comerç ha acordat prorrogar fins al dia 30 del corrent, al migdia, el termini per a l'admissió d'instàncies optant a la plaça de pesador jurat de la Corporació.

— Divendres al vespre, al Teatre Principal, se celebrarà una Assemblea de mutualitats per a la definitiva constitució de la Federació Local de Mutualitats.

— Avui ha visitat el comissari interí de la Generalitat, el president de la Societat general d'Empresaris de Catalunya, al qual acompanyaven representants d'empresaris de les comarques tarragonines. Els comissionats han exposat al senyor Vila la greu situació que passen els teatres i la necessitat de cercar-hi una solució.

— El gestor senyor Cereceda ha manifestat als informadors que l'ha visitat l'enginyer inspector del Centre de Fermentació de Tabac, el qual li ha exposat el perjudici que aquest Centre rep per no comptar amb un local amb les degudes condicions. Ha afegit que, si a primers d'any, no s'ha pogut solucionar aquest greu inconvenient, haurà de traslladar-se a una altra localitat.

MATARO

Pressupost inhibit. — Protesta Amics del Teatre. — Escacs

Mataró, 28. — Dels nous pressupostos aprovats per l'Ajuntament ha estat suprimit l'impost de 0'10 pessetes que pagaven les bicicletes en passar per la nostra ciutat. La protesta que va fer l'Esport Ciclista Mataroní en establir-se aquest impost ha estat escoltada. Els ciclistes forasters podran passar sense cap por per la ciutat i prendre part en les curses que organitzi la nostra entitat.

— Abans-d'ahir, una comissió de venedors de l'antiga Plaça de Cuba va protestar davant l'alcalde accidental senyor Masriera de la forma en què es convoca la subhasta dels llocs de venda del nou Mercat, considerant que se'ls havia de tenir més preferències. El senyor Masriera, comerciant important de la plaça que ha de desaparèixer, respongué que formulessin per escrit a l'Ajuntament llurs reclamacions. Cal esperar que seran ateses.

— Demà, divendres, a les deu de la vetlla, tindrà lloc al Clavé Palace la segona representació d'aquesta temporada de l'Associació Amics del Teatre.

— Demà, al local de la Penya Soler (Ateneu Popular), tindrà lloc una sèrie de simultànies a vint taulers entre els socis de la Penya i el campió d'escacs de la nostra ciutat senyor Arcadi Valls.

GIRONA

Notícies diverses

Girona, 28. — El vei de Cadaqués Joaquim Payret Cruanyes ha estat denunciat per pastura furtiva de caps de bestiar bovi al Mas Romanyac de l'esmentat terme municipal, propietat del senyor Josep Riera Pomés.

— Entre els hectòmetres 6 i 7 del quilòmetre 1 de la carretera de Ripoll a Sant Joan de les Abadesses, terme municipal d'aquella vila, l'automòbil número 4619 de la matrícula de Girona, propietat de Soler Casadessús i Masdeu i conduït per Ramon Palomero Pujol, de vint-i-sis anys, vei de Ripoll, atrapà Lluís Costa Salomé, de seixanta-vuit anys, també vei de Ripoll, i li produí tan greus ferides que morí al cap de poques hores al seu domicili, on havia estat portat pel mateix cotxe causant de l'atropellament, i sense que hi valguessin els auxilis que a la víctima prestà el metge forense de la localitat. El Jutjat instrueix diligències sobre el fet.

— Per infracció de les disposicions sanitàries sobre conducció de bestiar ha estat denunciat el vei d'Arbúcies Joan Jaume i Bota.

— A Amer han estat detingudes les veïnes Maria Saus i Rosa Ferrers, les quals, a la plaça de la República de l'esmentada vila i mentre se celebrava el mercat, es barallaren i es produïren contusions de poca importància i promogueren un formidable aldarull.

— S'ha inaugurat amb gran èxit, al Grup E. i E. Gironí, una exposició de caricatures originals de l'artista local Sifo.

SANT ADRIÀ DE BESÒS

Un assumpte vell. — Ni comptant amb els dits. — D'acord

Sant Adrià, 28. — Sembla que a l'últim el cas de L'Amistat té solució. Si bé la comissió encarregada d'adquirir o llogar l'edifici per a la Unió de Propietaris i la del Comerç juntes no ha reeixit, ens consta que una persona forana ha adquirit l'espaiós local per a explotar-hi un cinema.

— Començada la rectificació, inclusió i exclusió de les llistes del Cens electoral és bonic fer ressaltar el resultat de la campanya del carnet dit electoral. Avui, mancant només tres dies per a acabar el termini d'admissió de sollicitudes, segons dades oficials extraiem que d'un cens de 3.865 votants, el nombre de prentendents a anar "gestoralment" documentats per al cas d'unes eleccions és de doscents i escaig a l'Oficina central. Les sollicitudes dels Centres polítics afins al règim actual hom creu que faran pujar la xifra a tres-cents clavats. Que consti que ni comptant amb els dits hom sap trobar l'èxit del carnet electoral.

— Passat el termini de rectificació del cens electoral hom calcula que després de les exclusions i inclusions pertinents, el nombre de votants locals serà d'uns quatre mil, demostració que Sant Adrià augmenta ostensiblement.

— En la qüestió ocorreguda entre el nostre corresponsal de Puig-reig i un gestor d'aquella localitat, volem significar que ens adherim de cor a la nota apareguda dimarts en aquestes pàgines, no ja sols per la claredat de les línies sinó per a fer més viva la protesta contra certes autoritats d'ara, que dels corresponsals es creuen que els han de dictar el que han de dir, o si no...

Les Corts de la República

Madrid, 28. — A les 4'20 s'obre la sessió sota la presidència del senyor Alba. Al banc blau els ministres de la Governació, Instrucció Pública, Agricultura i Marina. Molt poca animació a escons i tribunes. És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El senyor FÀBREGAS, d'Unió Republicana, demana al ministre de la Governació que redacti el reglament complementari de la llei Municipal.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ contesta al senyor Fàbregas i diu que per la seva part no té cap inconvenient en què sigui redactat el citat reglament.

El senyor FÀBREGAS agraeix les paraules del ministre.

El senyor GUALLAR es refereix a l'emmetzinament per farines emprades en la fabricació de pa, que tantes víctimes ha ocasionat als pobles de Múrcia. Demana als ministres d'Agricultura i Indústria que tirin mà de tots els ressorts que tenen a llurs mans per tal d'evitar la repetició d'aquests fets vergonyosos que han produït perjudicis morals i materials a una regió i als fabricants de farines. Demana que es faci justícia ràpidament.

El senyor VAZQUEZ GUNDIN s'ocupa de la política que se segueix a diverses localitats pel que fa a la secularització dels cementiris.

El senyor FÀBREGAS l'interromp i li pregunta si no considera que el senyor Pita Romero és afí a la política que propugna l'orador.

El senyor VAZQUEZ GUNDIN respon que ell ho desconeix, car no ho ha preguntat.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA crida l'atenció de l'orador per l'estona que porta fent ús de la paraula.

El senyor VAZQUEZ GUNDIN insisteix en les denúncies que ha formulat i prega al ministre de la Governació que intervingui prop de les autoritats municipals per a evitar la repetició de tals fets.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ intervé per a contestar al senyor Vàzquez Gundín i manifesta que ha exagerat, a judici seu, les denúncies que ha formulat.

Li contesta en el que es refereix a la secularització de cementiris, i diu que el ministre de Treball i Justícia senyor Salmón té preparades mesures amb l'objecte de resoldre el problema espiritual al qual ha al·ludit el senyor Vàzquez Gundin en la seva intervenció.

Desment que al cementiri d'Ortigueira hagin passat els succesos relatats pel senyor Vàzquez Gundin, i afirma que la negativa seva no és gratuïta, puix es fonamenta en una documentació rebuda del governador de LaCoruça, que té caràcter d'informativa, i que el ministre llegeix a la Cambra.

Fa esment de determinades denúncies sobre un parent del senyor Vàzquez Gundin, funcionari municipal d'Ortigueira.

El senyor VAZQUEZ GUNDIN protesta d'aquesta afirmació del ministre de la Governació.

El ministre de la GOVERNACIO nega importància a les denúncies que ha formulat el senyor Vàzquez Gundin.

LA COMPOSICIO DE LES SALES DELS TRIBUNALS

Es dóna per acabat aquest debat i es passa a l'ordre del dia.

Es posa a debat el dictamen de la Comissió de Justícia sobre el projecte de Llei *modificant* l'article cinquè del decret del 6 de maig de 1931, relacionat amb la composició de les Sales dels Tribunals.

No havent demanat la paraula cap diputat per a la totalitat, es passa a discutir per articles.

El senyor VELEZ defensa una esmena a l'article primer.

El senyor TABOADA s'hi oposa en nom de la Comissió.

Rectifiquen ambdós senyors i és retirada l'esmena.

El CAP DEL GOVERN i el MINISTRE D'AGRICULTURA llegeixen projectes de Llei.

CONTINUA LA DISCUSSIO DEL DICTAMEN SOBRE EL PROJECTE DE REFORMA DE L'IMPOST DE DRETS REIALS

El senyor ADANEZ, en nom de la Comissió, diu que accepta l'esmena del senyor Azpeitia en el relatiu a la Llei d'arrendaments, reforma agrària i 3 per cent de recàrrec.

El senyor AZPEITIA retira la resta de l'esmena relativa a l'exacció de l'impost als territoris de Guinea.

(Presideix el senyor Jiménez Fernández.)

El senyor SIERRA MARTINEZ, en nom de la Comissió, diu al senyor Manglano que s'ha acceptat part de la seva esmena, i li pregunta si renuncia a defensar-ne la resta.

El senyor MANGLANO: Jo ja he advertit que encara que per la contextura del projecte he hagut de presentar una sola esmena, desitjava discutir-la per paràgrafs.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: He rebut instruccions concretes del senyor Alba, en les quals diu que es discuteixin conjuntament totes les esmenes als paràgrafs d'un mateix article, encara que es votaran separadament.

El senyor MANGLANO: Llavors, per tal que la Cambra es pronunciï, jo demanaré votació per a cada paràgraf.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Si l'ús d'un dret es converteix en un abús, la Presidència farà que es votin els articles tal com vénen en el dictamen.

El senyor IZQUIERDO JIMENEZ intervé per a una qüestió d'ordre, i diu que existeix un acord de la Cambra de votar-la per paràgrafs. Anuncia també que demanarà votació per a cada un dels paràgrafs als quals hi ha presentades esmenes.

El senyor JIMENEZ FERNANDEZ: **Jo repeteixo que quan m'adoni de l'abús el tallaré amb els mitjans que em dóna el reglament.**

El senyor MANGLANO continua la defensa de la resta dels paràgrafs de l'esmena i ho fa estenent-se en llargues consideracions.

El senyor SIERRA MARTINEZ li contesta en nom de la Comissió i diu que la supressió de la paraula "indemnitzacions", que va alarmar el senyor Manglano, no obeeix sinó a una raó de tècnica.

El senyor MANGLANO rectifica tot dolent-se de no haver estat atès.

El senyor SIERRA MARTINEZ li dóna noves explicacions, però el senyor Manglano no es dóna per satisfet i sol·licita votació nominal.

L'esmena és rebutjada pel 104 vots contra un, i una abstenció.

Seguidament, en votació ordinària, són rebutjades dues esmenes més del senyor Manglano als apartats 10 i 27.

El senyor RODRIGUEZ PEREZ defensa una altra esmena. Diu que quan una societat no inverteix determinats cabals en operacions, constituint amb ells una espècie de reserva, no es considera als efectes de tributació com a augment de capital.

El senyor ADANEZ, com a president de la Comissió, li contesta reconeixent la importància de la qüestió plantejada, però no creu que això s'hagi d'inculcar a la llei d'impostos. No es tracta d'això, sinó d'obtenir una petita compensació a l'impost d'Utilitats.

El senyor RODRIGUEZ PEREZ rectifica i diu que el que avui s'entén per reserva no és ni de molt el que la gent entén per reserva. Acaba retirant l'esmena.

El senyor CALVO SOTELO en retira una altra, i el senyor AZPEITIA en defensa d'altres, després d'ésser acceptada per la Comissió una del senyor Casanueva.

El senyor AZPEITIA sol·licita, entre altres coses, que en cas d'expropiacions sense indemnització per aplicació de la Reforma agrària, l'Estat retorni les quantitats cobrades per impostos sobre les finques afectades. Demana també que el pagament dels drets reals es fraccioni en quantitats del 5 per 100 durant vint anys, i que el termini per a sol·licitar aquest fraccionament, que és de quinze dies, mentre duri la liquidació, sigui ampliat a dos mesos. Demana també rebaixa de diversos tipus.

El senyor CUARTERO, en nom de la Comissió, li contesta. Fa història d'aquest impost de l'any 1900 ençà i diu que no li sembla oportú deixar el mateix tipus que regia en 1910. Creu que poden tenir-se en compte les raons d'ordre sentimental que ha exposat el senyor Azpeitia. Quant a les expropiacions per virtut de la llei agrària diu que no hi ha inconvenient a acceptar aquest punt a condició que la tramitació s'hagi originat amb posterioritat a l'esmentada llei agrària.

No considera petit el termini que es dóna per al fraccionament del pagament de drets reals, car es tracta d'acollir-se a un benefici, i en això tothom obra amb diligència.

Rectifica el senyor AZPEITIA. Es plany que se segueixi un criteri de gasiveria i que per això no s'accepti la totalitat de la seva esmena, a la qual no s'han oposat raons tècniques ni jurídiques. Creu que la votació d'aquest assumpte ha de declarar-se lliure.

El senyor CHAPAPRIETA intervé per a dir que no pot acceptar que es declari lliure l'afer. Afegeix que s'havia acordat eximir de l'impost les transferències inferiors a dues mil pessetes, però els centres tècnics informaren que aquesta excepció podia ésser un portell pel qual s'escapi l'impost. Altrament, la quota que s'estableix de 1.20, no és excessiva. No obstant —afegeix—, no tinc cap inconvenient a rebaixar el tipus a l'1; a 0.75 o a 0.50, al que es vulgui. El que no puc consentir és *obrir* portells pels quals es burli l'impost.

El senyor AZPEITIA rectifica i proposa el tipus de 0.25.

El senyor CHAPAPRIETA es conforma en acceptar aquest tipus de 0.25 però a condició que aquests 95 cèntims que es rebaixen es recarreguin als tipus d'herència de rics.

L'esmena és retirada i el dictamen rectificats en la forma indicada pel ministre de Finances.

El senyor MANGLANO defensa una altra esmena.

(El senyor Alba ocupa la presidència.)

El senyor Chapaprieta puja a l'estrada presidencial i conferencia llargament amb el senyor Alba.

El senyor MANGLANO sol·licita la modificació de diversos tipus d'impost i s'estén en consideracions.

El senyor ALBA li crida l'atenció respecte l'extensió que dóna al seu discurs.

El senyor MANGLANO acaba la defensa de la seva esmena.

El senyor GONZALEZ RAMOS diu que té dues interpel·lacions anunciades i que no troba cap inconvenient per a explanar-les al mateix dia conjuntament.

El senyor ALBA li promet que es posaran a discussió la setmana entrant.

A tres quarts i cinc minuts de nou és aixecada la sessió.

Vies urinàries

Malalties secretes - Defectes sexuals

POLICLINICA FARRE PIJOAN

Rambla de Canaletes, 11, 1.er

POLIMENT

Grewe Gibernau, S. en C.

ARIBAU, 161

MATERIALS I MAQUINARIA *per a serrar, llimar, esmerilar i polir* metalls i matèries compactes

BANYS GALVANICS — Cadmi, zinc, coure, níquel, crom, etc. Crom en fred "NOVONAX" patentat

Tenir sempre 20 Anys!

Les sals Kruschen-la més meravellosa cura de rejoveniment que es coneix-restitueix la joventut als vells, i tot l'encís i la vitalitat de la joventut a les dones

Llegiu aquests interessants testimoniatges presentats per persones d'edat que recobraren la joventut

"Em desperto després d'una nit de son reparador, fresc, somrient, vigorós, ben disposat i feliç. Aparento vint-i-cinc anys menys que la major part dels homes de la meva edat, i servo un reconeixement enorme a les Sals Kruschen i als meravellosos efectes que elles produeixen en la salut. — W. E. C." N.º 2759

"Tinc 68 anys d'edat i després d'un tractament de quatre setmanes de Sals Kruschen, tinc la impressió d'haver tornat als meus 30 anys. Menjo amb gana, tinc alegria de viure i una energia que mai no havia experimentat." — **Mme. S.** Núm. 1588

"Les Sals Kruschen han produït en ell un efecte meravellós i una energia nova." — **Mlle. M. H.** Núm. 1759

"Tinc ja 74 anys. D'aqueixa edat no tinc ni noció ni aspecte. No oblido mai la dosi diària." — **J. W.** Núm. 2146

"Tinc 66 anys i, no obstant, em sento sà gràcies a les Sals Kruschen." — **H. R.** Núm. 2163

"Encara que tinc 66 anys d'edat, no aparento més de 35 a 40, gràcies al profit que aconsegueixo de la meva "dosi diària" de Sals Kruschen." — **Mme. L. P.** Núm. 3414

"Al cap d'un mes d'haver començat a prendre les Sals Kruschen, em vaig tornar actiu, enèrgic i ben disposat. Malgrat els meus 60 anys, crec que seria capaç d'aixecar un camió." — **R. G. B.** Núm. 3525

"Tinc 60 anys i cada vegada em sento millor, gràcies a les Sals Kruschen que valen tot el que pesen." — **F. E.** Núm. 3669

"Després d'haver pres un flascó de Sals Kruschen vaig aconseguir continuar els meus treballs de jardineria durant tota la tarda, sense cap fatiga. Tinc 72 anys." — **J. E. S.** Núm. 3743

"Tinc 65 anys i fa uns tres mesos creia tenir els meus dies comptats. Com a últim recurs, vaig experimentar les Sals Kruschen, a les quals dec el restabliment de la meva salut. Ara penso que no tinc més enllà de 30 anys." ... **A. P. B.** Núm. 3784

"Les Sals Kruschen, receptades pel meu metge, són excel·lents. Ja he passat dels 50 anys i em sento amb més energies que als 10." — **Mlle. F. F.** Núm. 1859

"Us escric per a manifestar-vos la meva admiració per les Sals Kruschen. Em sento alleujada de tots els meus mals i em seria impossible prescindir de tan meravellós medicament, puix que gràcies a ell tothom se sentirà i semblarà rejovenit." — **Mme. V. M.** Núm. 3795

Garantim l'autenticitat de tots aquests certificats. Les cartes originals estan a la disposició del públic a les nostres oficines

Les Sals Kruschen tenen fama mundial. ¿Per què no imitar milions de persones i adquirir com elles salut, activitat i energia prenent la petita dosi tots els matins? Perden el seu sabor característic preses amb cafè o te. Són recomanades pels metges de tots els països.

Sales Kruschen

De venda a totes les Farmàcies i Centres d'Específics: Flascó gran, Ptes. 5'50; Flascó petit, Ptes. 3'50.

EL DIA D'AHIR A MADRID

ES REUNEIX LA MINORIA RADICAL

I acorda que no hi ha ningú més honrat que el partit que acabdilla el senyor Lerroux

S'assegura que un grup d'assistents a la reunió se separarà del partit

Madrid, 28. — Aquest matí s'ha reunit al seu domicili social la minoria del partit radical, presidida pel senyor Lerroux, i amb assistència dels senyors Alba, Samper, Pareja Yébenes i molts altres diputats del partit.

La reunió ha durat unes dues hores, i d'ella ha donat el senyor Lerroux la següent referència:

—Ha estat una reunió molt cordial i fecunda. Primerament la Comissió organitzadora ha donat compte de les seves laborioses gestions, que s'han aprovat, i dels quals acords us donarà compte el senyor Rey Mora en una nota.

A la sortida de la reunió de la minoria radical el senyor Rey Mora, secretari de la Comissió organitzadora del partit, ha dictat als periodistes la següent nota:

"La Comissió s'ha posat en contacte amb les organitzacions de Catalunya, Madrid i Santander per procedir a l'immediat nomenament de comissions reorganitzadores del partit en aquestes localitats. La Comissió ha de manifestar que tota notícia sobre els seus treballs que no sigui facilitada pel president o el secretari no ha d'acollir-se per l'opinió pública.

Igualment afirma amb relació a la seva qualificació de comissió depuradora que això no respon exactament a la seva comesa.

Primer.—Perquè el partit, com a tal entitat, ni directament ni indirectament està afectat per acció reprovable de cap mena.

Segon.—El partit radical no s'ha fet ni es farà en cap cas solidari d'irregularitats comeses per elements seus. El partit condemnaria amb tanta o més energia que el més sever censor les irregularitats que hagués comès qualsevol element del partit i facilitaria la sanció corresponent, eliminant els que fossin declarats culpables.

Tercer.—La Comissió afirma la intangibilitat moral del partit i anima els que amb solvència política fan manifestacions en actes públics o al Parlament sobre l'honorabilitat del partit perquè quan afecti algun dels membres d'aquest es produeixin assercions en la seguretat que està disposat a fer justícia. No tolerarà, però, difamació col·lectiva, ni reticències, ni insídies, i

Quart.—El partit radical recaptarà dels partits governamentals el respecte per al seu honor i l'apreciació en fi de *tot el seu volum parlamentari, de la seva* nissaga republicana i la seva lleialtat a l'obra de Govern que inicià el cap del partit *i que segueix aquest per defensar* en definitiva la consolidació de la República."

El senyor Rey Mora ha anunciat després que demà tornaran de Barcelona els senyors Alcalà Espinosa i Arrazola i seguidament es reunirà la Comissió per continuar les seves gestions, a les quals aportaran les dades necessàries els dits senyors.

UN GRUP DE RADICALS SEMBLA QUE SE SEPARA DEL PARTIT

Als passadissos de la Cambra s'afirmava que alguns diputats de la minoria radical que havien assistit a la reunió, en total 14 a 20, havien acordat separar-se de la dita minoria. Es deia també que demà faran pública una carta que dirigiran al senyor Lerroux present aquesta determinació. Se sap que entre les persones que han pres una tal determinació figura un diputat que ocupa en l'actualitat un alt càrrec.

Loteria Vendrell — Hospital, 7 — Rellotgeria

UN EXPEDIENT PERDUT SOBRE ELS BÉNS INCAUTATS ALS JESUITES, QUE REAPAREIX

Madrid, 28. — A proposta del cap del Govern i ministre de Finances, senyor Chapaprieta, el Consell de ministres ha aprovat dues resolucions que tenen gran importància política.

Ens referim a l'aprovació de dues propostes del Patronat administrador dels béns dels jesuïtes, que, no obstant la justícia en què estan inspirades, es venia demorant llur resolució.

Fa pocs dies que ens ocupàvem precisament de les dues qüestions que han estat objecte de la resolució del Consell per cridar l'atenció del ministre de Finances sobre els treballs que descaradament continuaven realitzant els influents defensors dels jesuïtes fora i dintre del Govern per dificultar o impedir que es compleixin les lleis de la República.

Ens complaem a reconèixer, retent la deguda justícia al cap del Govern, senyor Chapaprieta, i al sots-secretari de Finances, senyor Payà, que la seva enèrgica i recta actitud en la tramitació d'aquests assumptes ha arribat a triomfar sobre les resistències que per impedir-ho han vingut oposant-se.

La casa situada als carrers de Sant Marc, número 3, i Pelayo, número 1, que pertanyia a la Congregació dels Lluïsos, presidida pel senyor Josep M. Gil Robles, i de la qual s'incautà l'Estat, ha estat cedida al Patronat de Cecs.

L'acord d'aquesta cessió fou adoptat fa més d'un any; però l'expedient, en arribar per a la seva aprovació a la Presidència del Consell de ministres, de la qual depenia el Patronat administradors dels béns de la Companyia de Jesús, arribà a extraviar-se.

Ha calgut que el senyor Payà, secundant les ordres del senyor Chapaprieta, posés tota la seva energia i resolució en la busca d'aquest expedient perquè a la fi hagi aparegut.

L'expedient s'ha tramès al ministeri de Finances, i en ell apareix una nota marginal de l'oficial major de la Presidència *en la qual es diu que l'expedient* ha aparegut en un calaix de la taula del sots-secretari de la Presidència del Consell de ministres, senyor Moreno.

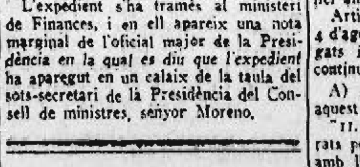

DECORACIÓ MOBLES TAPISSERIES LÀMPADES

TALLERS [illegible] EXPOSICIÓ P. DE GRÀCIA 44

El tractat comercial amb França

Madrid, 28. — La Comissió internacional encarregada de gestionar l'acord comercial entre Espanya i França estigué reunida ahir des de les quatre de la tarda fins avui a les quatre i cinc minuts de la matinada. Aquestes deliberacions tan extenses se celebren des del dissabte passat. Anit el titular de la cartera estigué al departament d'Estat informant-se del curs de la reorganització, i a dos quarts de dues es retirà a descansar, amb bones impressions sobre el curs de les dites deliberacions. Els delegats francesos i espanyols, abordats pels periodistes, han mantingut una absoluta reserva, i s'han limitat a dir que en el text de la nota que s'havia redactat quedava comprès tot.

Al ministeri d'Estat han facilitat aquesta matinada, a un quart de cinc, la nota oficiosa següent:

"Aquesta matinada han quedat ultimats els projectes del conveni comercial hispano-francès i acord complementari a aquest, que seran sotmesos als respectius Governs per a llur aprovació.

Immediatament es prosseguiran les converses, ja iniciades, per a procurar arribar com més aviat millor a un acord en la qüestió relativa a pagaments, a fi que, solucionada aquesta, pugui començar la vigència de l'acord comercial.

Els periodistes han acudit al ministeri d'Estat a primeres hores de la tarda per a recollir la nota que aquesta matinada ha anunciat el senyor Martínez de Velasco en relació amb les converses sobre el tractat comercial amb França. Ha rebut els informadors el ministre d'Estat, que els ha dit:

—No és propòsit meu per ara donar referència de l'assumpte. Com és sabut, jo he tingut la satisfacció, com a ministre d'Estat, de presidir el curs d'aquestes negociacions per part d'Espanya, i tinc la satisfacció que s'ha arribat a un acord que agrada a ambdós països. Queda pendent solament el punt que es refereix a la forma de realitzar els pagaments. En això no crec que hi hagi dificultat. Demà donaré compte en el Consell de ministres del tràmit de les negociacions; és cortesia obligada amb els meus companys, abans de posar-me en contacte amb la premsa. I després de la reunió jo us donaré una referència verbal o us convocaré perquè acudiu al ministeri per a parlar-vos més detingudament.

El decret modificant la llei de Desvagats

Madrid, 28. — Ha estat sancionat el decret introduint modificacions en la llei anomenada de Desvagats i Bergants.

Article únic: Es modifica la llei de 4 d'agost de 1933 denominada de Desvagats i Bergants, segons s'expressa a continuació:

A) A l'article segon s'addicionarà aquest paràgraf:

"11. Podran així mateix ésser declarats perillosos com a antisocials els que amb llurs activitats i propagandes reiteradament incitin a l'execució de delictes de terrorisme o d'atracament i els que públicament facin l'apologia dels dits delictes."

B) A l'article sisè s'afegirà aquest paràgraf:

"10. Els perillosos antisocials seran sotmesos a les mesures següents:

Internats en establiments de custòdia.

Obligació de residir en determinat indret.

Submissió a vigilància."

Vist i decretat, etc. Nicet Alcalá-Zamora i Torres.

Una nota de l'Organització Telefònica Obrera afecta a la U. G. T.

Madrid, 28. — L'Organització Telefònica Obrera, adherida a la Unió General de Treballadors, ha publicat la següent nota:

"Sense tenir per a res en compte, en assumpte que tant afecta el veritable sentir del personal de Telèfons, ni els interessos del servei, sense atenir-se al que les lleis determinen per a substanciar les bases contractuals, es ve forjant en l'obscuritat i sense coneixement dels interessats, a espatlles d'aquests i àdhuc del Jurat mixt nacional de Telèfons, una maniobra que consisteix a crear un Cos oficial de Telèfons, amb un reglament orgànic que suposa una minva considerable en els nostres drets ciutadans, individualment i col·lectivament, a ue amb allò es pretén derogar el contracte actualment en vigor entre la Companyia i els seus empleats, pretenent negar-nos el dret a discutir-ne un de nou que vingui a substituir l'actual.

Hem d'advertir que això es pretén segons sembla, amb indicis favorables, a espatlles i sense coneixement del personal i Jurat mixt, per una anomenada Associació Autònoma Professional de Telèfons en col·laboració amb la Companyia i amb el beneplàcit, sembla, del Govern.

Pel que això significa d'atropellament a les lleis i als nostres drets, ens veiem obligats a fer constar la nostra protesta en nom propi i en el dels nostres afiliats. — Per l'Organització Telefònica Obrera Espanyola, Sergio Alvarez, secretari general."

LES INTOXICACIONS A MURCIA

Múrcia, 28. — A proposta del ministre de Treball, el Govern ha concedit 40.000 pessetes per a atendre les nombroses famílies intoxicades al camp de Cartagena. S'han rebut per gir telegràfic quinze mil pessetes més, trameses pel senyor Salmón.

En general els atacats continuen en període estacionari.

L'alcalde de Cartagena ha telegrafiat al senyor Salmón agraint-li, en nom de la ciutat, els socorsos i interès que ha mostrat envers els atacats.

La premsa es plany que solament estigui detingut el proveïdor de farines Josep Meroño, quan necessàriament tenia a les seves ordres personal que feia les adulteracions i repartia les farines per tots els llogarrets del camp.

La Diputació de Múrcia va a reunir-se en sessió extraordinària per a tractar del problema i resoldre, en part, la situació econòmica de nombroses famílies mitjançant obres de camins i reparació de carreteres.

Múrcia, 28. — El metge de Cuesta Blanca ha comunicat a l'alcalde de Cartagena que ha assistit setze persones més atacades d'intoxicació per les farines. Han ingressat a l'Hospital Militar dos soldats de l'aeròdrom de Los Alcázares que presenten símptomes del mal.

ELS DIPUTATS MONÀRQUICS PRESENTEN A LA CAMBRA UNA PROPOSICIÓ ACUSATÒRIA CONTRA EL SR. MARCEL·LÍ DOMINGO

Madrid, 28. — S'ha formulat pels diputats monàrquics la proposta d'acusació següent contra el senyor Marcel·lí Domingo.

Primer. — El nomenament de la Comissió especial que ha de donar dictamen sobre aquesta proposta.

Segon. — I, en definitiva, l'acusació contra el senyor Marcel·lí Domingo, ministre d'Agricultura que decretà les referides importacions de blat, i el seu manteniment davant el Tribunal de Garanties Constitucionals, pel delicte de prevaricació, previst i penat en l'article 369 del Codi penal de 1870 i 363 del vigent.

Palau del Congrés dels Diputats. Antonio Goicoechea, Pedro Sainz Rodríguez, Francisco Estévanez, José Calvo Sotelo, Jesús Comín, Tomàs Domínguez Arévalo, Antonio Reverte, Domingo Tejera, Ramón Molina, Blas Palanca, Agustín Virgili, Andrés Maroto, Jaime Oriol, Eduardo Pérez del Molino. Segueixen fins a 58.

La Conferència Interparlamentària celebrada a Brusselles

Madrid, 28. — Amb la concurrència de dotze països, ha celebrat les seves sessions a Brusselles, durant els dies 23 i 24, la Conferència Interparlamentària per a la defensa dels drets del poble i dels seus elegits.

Foren votades per unanimitat diverses resolucions, entre les quals mereixen destacar-se les referents a la immunitat parlamentària i les sancions.

Per la primera, s'exhorta tots els grups parlamentaris sensibles a la dignitat del Parlament a què facin valer llur influència perquè cessi un estat de coses que ve impossibilitant l'exercici de la funció representativa als països de règim francament feixista o d'un feixisme emmascarat.

Per la segona, la Conferència Interparlamentària es dirigeix als grups parlamentaris i als Parlaments de tots els països, i els requereix:

A establir com a principis directors de la política internacional la seguretat col·lectiva i la pau.

La Conferència Interparlamentària decidí constituir-se definitivament amb seu a París, i nomenà la següent Junta permanent:

Pierre Cot, Màrius Moutet i Marcel Cachin, per França; lord Cecil i lord Listowel, per Anglaterra; Branting, per Suècia; Meysmans (vice-president de la Cambra), per Bèlgica; Del Vayo, per Espanya; Fr. Nitti i Modigliani, per Itàlia; Tony Sender, per Alemanya; Léon Nicole, per Suïssa, i el doctor Dimitroff (agrari), per Bulgària.

Vestits a «plazos»

I ABRICS

SASTRERIA LONDINENSE

Des de 5 pessetes setmana o 20 al mes

Trafalgar, 5, primer, primera

La qüestió de la CEDA catalana

El plet, vist de Madrid estant

Madrid, 28. — Al saló de ministres han conferenciat els senyors Gil Robles i Ventosa i han tractat del plet de la Generalitat de Catalunya.

Els periodistes han interrogat el senyor Ventosa, els qual ha dit que el plet que es tramitava a Barcelona, corresponia per complet al senyor Duran i Ventosa.

Com que se li ha dit que en cas d'haver-se trobat una solució satisfactòria, ja se l'haurien comunicat des de Barcelona, el senyor Ventosa ha dit que naturalment que sí, però s'ha negat en absolut a donar cap impressió sobre la solució del plet.

El senyor Lucia, interrogat sobre el plet sorgit a la Generalitat, ha dit:

—Crec que tot quedarà solucionat de seguida.

El senyor Gil Robles, per la seva part, ha manifestat:

—Crec que tot quedarà satisfactòriament i ràpidament resolt. És qüestió d'hores, més o menys, però, naturalment, crec que se solucionarà tot satisfactòriament.

Se li ha preguntat si l'actitud del senyor Cirera Voltà responia a un criteri personal o d'organització regional, i ha contestat:

—Les organitzacions regionals són autònomes, i elles tenen plena llibertat i responsabilitat per a procedir en cada cas. Una altra cosa és que a mi se'm pugui demanar una orientació.

Naturalment, la solució ha de partir dels elements interessats que gaudeixen d'autonomia en aquest cas.

La crisi a les construccions navals

Bilbao, 28. — Una comissió d'obrers de la Constructora Naval, on aquesta temporada es vénen registrant nombrosos comiats gairebé totes les setmanes per falta de treball, ha visitat el governador civil per pregar-li que gestioni del Govern que adjudiqui a la dita entitat la fabricació de diversos vaixells pesquers, única forma d'evitar nous comiats aquesta setmana.

Cartagena, 28. — A l'Ajuntament s'ha celebrat una reunió d'obrers de la Constructora Naval, presidida per l'alcalde i a la qual assistiren els gestors municipals, per a tractar de la crisi de treball a les drassanes amb relació als plans navals del Govern. S'ha significat la insuficiència del pla ja aprovat, segons el qual s'adjudica a aquesta factoria la construcció d'un sol vaixell, i s'ha acordat sol·licitar del Govern que presenti a les Corts un gran pla de construccions, únic mitjà de resoldre el problema de l'atur per algun temps. Es demana que es porti a la Cambra ràpidament perquè pugui aprovar-se abans de les vacances parlamentàries. En aquest sentit s'ha dirigit un telegrama al Govern.

EXPOSICIONS D'ART

SALA BUSQUETS

PASSEIG DE GRÀCIA, 36

Exposició de Mobles - Decoració - Objectes d'art

Exposició de Pintura

JULI GARCIA GUTIERREZ — Pintura
SAIZ DE LA MATA — Pintura
R. ALSINA AMILS — Dibuixos

Fins al 29 de novembre

SALA BARCINO

V. GARCIA SIMON

Marcs, Gravats, Pintura moderna

Gran Exposició de

GRAN EXPOSICIO DE PINTURA DE P. SEGIMON

Fins al 29 de novembre

ART ANTIC

Petritxol, 8, principal

Mobles, ventalls, porcellanes, quadres, gravats, etc.

Especialitat en objectes per a presents

EXPOSICIO PERMANENT DE PINTURA ANTIGA

SYRA

DIPUTACIO, 262 - TELEFON 18710

Objectes per a presents - Marcs

GRAU SALA — Pintura
MONTSERRAT CASANOVA — Pintura

Fins al 29 de novembre

SALA GASPAR

CONSELL DE CENT, 323

Marcs - Gravats - Miralls - Motllures

CARME OSSES — Pintura

Fins al 6 de desembre

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRACIA, 34

Marcs i Gravats

EXPOSICIO LABARTA 1935 - PINTURA

Fins al 29 de novembre

RENART

Diputació, 271 - Telèfon 16217

EXPOSICIO COL·LECTIVA D'ESCULTURA

Camps-Arnau, Carulla, Cuatran, Gimeno, Antoni R. González, Granyer, Jou, Matamala, Moré, D. Renart, Sócias, Solsnieh i Tonas

Fins al 6 de desembre

GALERIES LAIETANES

Corts Catalanes, 613

LAUREA BARRAN - ROIG ENSEÑAT

A. LLOBET

Col·lecció de quadres antics - Exposició de cactus

GALERIES VALENCIANO

PLAÇA MACIA, 10

EXPOSICIO DE PINTURA

J. GAUSACHS

Fins al 30 de novembre

VIDAL

COMPRA I VENDA DE QUADRES

Més tèrbol que l'"Straperlo"

Una greu denúncia del Sr. Nombela contra el Sr. Moreno Calvo

UNA GESTIÓ DEL SENYOR MAURA

Madrid, 23. — En arribar a la Cambra el senyor Maura ha celebrat una conferència amb el senyor Alba. En sortir els informadors li han preguntat sobre què havia versat la dita conferència, i el senyor Maura ha dit que es tractava d'algunes coses d'interès i ha anunciat que el senyor Alba donaria una nota d'interès per a la Premsa.

Els periodistes han volgut ésser rebuts pel senyor Alba per confirmar les declaracions del senyor Maura. El president de la Cambra els ha rebut i els ha dit que no podia precisar l'abast de les paraules del senyor Maura. Si us referiu a alguna cosa interessant no pot ésser més que un escrit que acabo de rebre firmat pel senyor Antoni Nombela, capità de l'exèrcit, que fou inspector del Marroc i Colònies.

Després ha dit el senyor Alba que havia parlat amb el senyor Maura d'aquest escrit i el cap del partit conservador li ha preguntat quina tramitació pensava donar-li, i jo li he contestat que no havia tingut temps de llegir la carta i que coneixia la seva actitud a fons. Quan estigui ben assabentat de la qüestió conferenciaré amb el senyor Maura.

Com és sabut el senyor Nombela fou destituït de la Inspecció general del Marroc i Colònies per una qüestió relacionada amb la liquidació d'uns drets de la casa Teià, drets relacionats amb la Guinea espanyola. El senyor Nombela considera que fou destituït indegudament i que hi havia anormalitats en la citada liquidació. Segurament sobre aquests extrems deu relacionar-se la carta.

El president del Consell ha conferenciat amb el senyor Alba, i en sortir els periodistes li han preguntat si havien tractat de l'escrit del senyor Nombela. El senyor Chapaprieta ha dit que no sabia res d'aquest escrit, tot afegint que en la seva conferència amb el senyor Alba el president de la Cambra no li havia dit res sobre aquest particular.

En arribar a la Cambra el senyor Lerroux, els periodistes li han demanat notícies, i el cap radical els ha dit que n'estava totalment mancat per tal com havien estat facilitades en acabar la reunió de la minoria. Després els repòrters polítics li han donat compte de l'escrit del senyor Nombela i li han demanat la seva opinió sobre la importància que podria tenir, i el senyor Lerroux ha contestat:

—Aquest escrit té, indubtablement, gran importància.

EL SENYOR GIL ROBLES RESULTA CURT DE MEMÒRIA

L'escrit del senyor Nombela al president de la Cambra recorda que en la sessió del Parlament del 26 de juliol darrer, el diputat senyor Cano López va fer una pregunta al ministre de la Guerra sobre la destitució de l'inspector de Colònies i Marroc senyor Nombela, i el secretari senyor Casas. El senyor Gil Robles contestà que aquell afer es tramitaria i que si no hi havia cap càrrec concret serien reposats a llurs llocs. Han transcorregut diversos mesos i els esmentats senyors no han tornat a ocupar els càrrecs que exercien. En l'escrit al president de la Cambra sol·liciten la reinvindicació de llurs llocs. Han transcorregut diverccions contra determinades persones. L'afer no sols es refereix a la indemnització a la Societat Africa Occidental, sinó que també es parla d'altres indemnitzacions. L'escrit va acompanyat de diversos documents que concreten d'una manera fixa els fets que s'assenyalen i es citen els noms de determinades personalitats que intervingueren en la concessió d'aquestes indemnitzacions.

Els diputats de l'oposició es proposen plantejar aquest assumpte a la Cambra immediatament.

SEMBLA QUE ES PLANTEJARÀ L'ASSUMPTE A LA CAMBRA, PER TAL DE NOMENAR UNA COMISSIÓ QUE ACTUÏ COM EN L'AFER STRAUSS

Els comentaris aquesta tarda a la Cambra han girat al voltant de la conversa que ha sostingut el senyor Miquel Maura en relació amb la carta que ha dirigit al president de la Cambra el senyor Nombela. Tot fa suposar que demà, o tal vegada dimarts, plantegi el senyor Alba l'assumpte a la Cambra perquè es nomeni una Comissió formada de la mateixa manera que la que actuà en l'assumpte Strauss.

El senyor Maura ha manifestat que es proposava demanar el nomenament d'una Comissió. S'esperava que avui plantegés el senyor Maura la qüestió a la Cambra, però no ho ha fet així.

Com s'ha dit, l'assumpte ja ha tingut estat parlamentari en plantejar-lo a la Cambra el senyor Cano López, amb motiu de la destitució del senyor Nombela.

El senyor Alba, després de les breus manifestacions que ha fet als periodistes aquesta tarda, no s'ha estès més sobre el particular, i el senyor Chapaprieta, davant les preguntes dels periodistes ha insistit que no sabia res de l'assumpte.

Es tracta en l'escrit del senyor Nombela del pagament d'una indemnització a la companyia explotadora de la línia Espanya-Àfrica Occidental, dirigida pel senyor Tayà. També es refereix a altres extrems relacionats amb assumptes de la Marinera Espanyola. Es cita el nom de l'ex-sots-secretari de la Presidència, senyor Moreno Calvo, cap del partit radical de Sevilla, el comitè del qual té la intenció la Comissió reorganitzadora del partit de deixar dissolt igual que els de Madrid, Barcelona i Santander.

Al senyor Nombela se li donà l'ordre de pagar la indemnització a la Companyia Espanya-Àfrica occidental, però havent observat certes anormalitats en l'expedient, entre altres coses, segons sembla, que no havia estat aprovat pel Consell de ministres, s'ha negat a donar el vist i plau al pagament, i a conseqüència d'això hi ha hagut algunes paraules amb el sots-secretari de la Presidència, que han motivat la destituci del càrrec que exercia.

El senyor Nombela formula càrrecs concrets, i posa de relleu els motius que l'obligaren a no efectuar el pagament de la indemnització, que de sis-centes mil pessetes en els primers moments, arribà als cinc milions de pessetes.

Això és tot el que fins al moment se sap del document per la denúncia que al seu dia formulà el senyor Nombela, car l'exacte contingut del document s'ignora, per haver-se'l reservat el senyor Alba.

Al saló de sessions del Congrés parlava el senyor Cirilo del Río en un grup de diputats i exposava la seva conformitat amb la posició sustentada pel senyor Maura en la reunió celebrada amb el senyor Alba.

El senyor Miguel Maura ha dit que farà tot el que sigui possible perquè l'assumpte del senyor Nombela quedi totalment aclarit.

* * *

En abandonar la Cambra el cap del Govern ha parlat amb els periodistes, i referint-se al document del senyor Nombela, ha opinat que aquest assumpte havia de passar a estudi de la Comissió de peticions, i aquesta determinaria si s'ha de discutir o no al Parlament.

500.000 pessetes convertides en 5.000.000 per un simple cop de ploma

L'escrit presentat pel senyor Nombela

L'escrit presentat pel senyor Nombela, en síntesi diu així:

"Don Antonio Nombela, ex-director general de Colonias, mayor de edad y domiciliado en Madrid, comparece mediante este escrito y con todo respeto, ante la magistratura legítima de la nación, el Congreso de los diputados, para exponer lo siguiente:

El día 26 de julio del corriente fué destituído el que comparece de su cargo de Inspector General de Colonias, juntamente con el secretario general de dicho organismo, Don José Antonio Castro. Relacionada esta destitución con supuestas irregularidades existentes en materia de expedientes tramitados en la Presidencia del Consejo de Ministros, con lo que queda envuelta mi honorabilidad y responsabilidad administrativa, entiendo que es a la más alta autoridad de la República, a las Cortes, a las que me he de dirigir, para que esclareciendo hechos resplandezca mi conducta y se sancionen otras responsabilidades que estimo se han contraído en la administración de intereses públicos. Por lo anteriormente expuesto, paso a relatar los siguientes hechos:

Primero. Por decreto acordado en Consejo de ministros de fecha 29 de agosto de 1934, fuí nombrado Inspector General de Colonias, para cumplir el primer programa colonial que en España se había matemática y técnicamente preparado por el entonces president del Consejo de ministros Excmo. Sr. don Ricardo Samper, con quien no me unían lazos de amistad ni conocimientos anteriores, haciéndome sin embargo el honor de incorporarme al desarrollo del aludido programa, quedando fuera todo compromiso político, pero teniendo en cuenta sin duda mi preparación colonial. Como colaboradores de esta empresa fueron designados dos prestigiosos funcionarios, siguiendo igual criterio de selección, en el secretario general de la Dirección General de Colonias señor Castro, y en el de Gobernador general de las posesiones del Golfo de Guinea, auditor de Guerra don Angel Manzaneque.

Segundo. Apenas iniciada la labor con competencia y entusiasmo con el subsecretario señor Boixareu, que puso todas sus actividades a la obra colonizadora, surgió la crisis del Gobierno Samper, y fué elevado a la Subsecretaría de la Presidencia don Guillermo Moreno Calvo.

Tercero. Entonces el Inspector general de Colonias que comparece tuvo enseguida la triste convicción de la incompetencia y absoluto desinterés para la obra colonizadora y vió en el nuevo subsecretario un afán de dificultar toda la labor que no respondía exclusivamente a determinados propósitos, que como único fin parecían haberle allí llevado. En todo momento estimé que era un deber mío, no sólo cumplir con mi obligación, sino en impedir que otros, cualquiera que fuese su jerarquía, dejaran de cumplir el suyo con daño para los intereses de la nación.

Todas estas incidencias, antecedentes del asunto, y principal objeto de este escrito, serán en momento oportuno concretados con todo detalle, y esclarecidos. He de decir que al ver fracasados sus propósitos, el subsecretario se hacía por esto difícil y violento el desempeño de mi cargo, no apartándome de él ante el propio concepto de mi deber y el consejo de personas de alta jerarquía, cuya opinión respeto y estimo que consideraban que no debían dejar paso a las referidas finalidades.

Cuarto: Entre los asuntos que en aquel momento interesaron hasta la exacerbación al subsecretario, figuraba una petición de indemnización de la Compañía Africa Occidental, Sociedad Anónima, Tayá, cuyos antecedentes cito por separado.

La síntesis del asunto es la siguiente:

Por ser legalmente indebida una indemnización de 524.832 pesetas pretendida por el señor Tayá, el inspector general de Colonias se negó reiteradamente al señor Moreno Calvo en el sentido de que fuera abonada esta cantidad, no obstante las continuas coacciones e incluso la desaparición de documentos que se efectuó para conseguir la finalidad que se pretendía. Surgió en este momento la sentencia del Tribunal Supremo fechada en 22 de abril de 1935, anulando la rescisión que la administración había acordado en el contrato con Africa Occidental, claro es que sin ordenar pago alguno, ya que ello en todo caso sería objeto de liquidación, llevada a cabo por la administración. Apoyándose sin embargo en esta sentencia, escribió al subsecretario pretendiendo que fuera pagada inmediatamente e ilegalmente, y sin las debidas formalidades, no sólo las primeras reclamadas pesetas, sino nueva petición que hacía Africa Occidental, mediante instancia que el día 26 de abril del año en curso se dejaba en dos millones 592.000 pesetas, que en la misma fecha, y por sugerencia precisamente del señor Moreno Calvo, se convirtieron en 7.450.117 pesetas, pretensión que en 16 de mayo del mismo año sé reducía a 3.778.118 pesetas, cantidad que al ser considerada como suma de daños y perjuicios en cuatro años de un capital aproximadamente de un millón de pesetas, denuncia claramente la seguridad en quien lo pedía de que no iba a ser protestada ni discutida.

Fracasado en este intento por mi nueva oposición al pago, se quiso rodear el caso de una ficticia legalidad, y se ordenó la instrucción de un expediente y para el mismo se eligió como instructor al señor Martínez Almeida, que al día siguiente renunció. El señor Moreno encargó entonces el expediente al antiguo jefe de Contabilidad de la Dirección General de Colonias, señor Fernández Duque, y la propuesta de este amañado expediente fué que se liquidara al señor Tayá la cantidad de 3.303.318 pesetas, pero haciendo notar que debía pasar previamente el asunto a *informe del Consejo de Estado*. Este alto organismo evacuó consulta en el sentido que existían graves defectos en el trámite del expediente y que no procedía hasta que se sustanciara de forma legal hacer pago alguno. No obstante ello, informó la presidencia del Consejo de que debía efectuarse el pago, y no como dispone la Ley por el correspondiente crédito en las Cortes, sino con cargo a los fondos del tesoro colonial indicado para este fin, sino que se pagase con un simple cheque. En este sentido, siendo uno de los ponentes, según ha manifestado el *señor Gil Robles*, fué aprobado el pago en Consejo de ministros.

Quinto: El día 12 del citado mes de julio recibí orden del presidente del Consejo, señor Lerroux, cuya copia acompaño bajo el número siete, en la cual, justificando el acuerdo del Consejo de ministros, se me ordenaba el inmediato pago de los 3 millones 303.318 pesetas. Llamado por el subsecretario en el mismo día y a presencia del representante del señor Tayá, se me indicó que hiciera entrega del correspondiente cheque. Estando a salvo mi responsabilidad, me negué a cumplir la orden que se me daba porque no lo estaba mi responsabilidad moral ni mi conciencia, porque tenía la creencia de que el Consejo de ministros había sido sorprendido. Puse en antecedentes al señor Gil Robles, el cual, por conducto de un diputado, me comunicó que comprendiendo el engaño, no podía impedir sus consecuencias, que equivaldrían a provocar una crisis, que en aquellos momentos causaría más estragos que el daño que se trataba de evitar. No hice la menor advertencia al señor Lerroux porque en otras ocasiones se había desentendido de mis observaciones.

Hice en cambio nuevas gestiones en vista de la impresión que me produjo la actitud del señor Gil Robles. Debido a ello en el Consejo de ministros del día 17 siguiente, en Palacio, según la referencia de Prensa, se revocó el acuerdo de pago adoptado en Consejo anterior y que por este motivo los ministros habían sido felicitados por S. E. el Presidente de la República.

Sexto.—El mismo día 17 en que el Consejo de ministros revocó el acuerdo del pago que yo quise impedir apareció en la "Gaceta" otra orden de la Presidencia del Consejo destituyéndonos al señor Castro y a mí de nuestros respectivos cargos, para los que fuimos nombrados por decreto con la firma de S. E. el Presidente de la República. En la prensa aparecieron juntas las referencias del Consejo de ministros con la felicitación que se indicaba por la revocación, y la noticia de nuestras destituciones. Estas fueron las primeras represalias del subsecretario que seguía en su cargo. Siguieron y siguen intentos de expediente y otras persecuciones a los que habían impedido el quebranto del tesoro colonial de España.

Séptimo.—Anunciado un debate en la Cámara sobre esta cuestión, cuyo fondo inmoral era público y notorio, se ausentó el señor Lerroux del Congreso momentos antes de iniciarse, y el señor Gil Robles secreyó en el caso de intervenir. De su discurso merece destacarse, primero, la afirmación de no haber existido un primer acuerdo, cuando por la nota oficiosa del día 17 se consignó lo contrario, ya que se hablaba en ella de la revocación del mismo. Además yo había recibido, según he manifestado anteriormente, orden firmada del seor Lerroux, dimanante de aquel, cuya parte dispositiva en copia se inserta con documento número 7, y lo segundo, la existencia de patentes irregularidades en la tramitación de este asunto y que a este efecto se estaba instruyendo un expediente, en el que sí se probaba la austeridad de esta conducta, la del señor Moreno Calvo—la nuestra se deja por tanto en entredicho mientras esté sub-judice—el Gobierno no estaría remiso en proclamarla y reponernos en nuestros cargos. El señor Gil Robles, conocedor perfecto de nuestra actitud y porque no estimase aquel momento sin duda oportuno para demostrar la ética y celo de los dos funcionarios separados, sabría probablemente que no existía tal expediente.

Octavo. — Han transcurrido varios meses y sigue sin iniciarse el expediente que compruebe las responsabilidades en el asunto Tayá; es decir que se mantiene firme nuestro entredicho. Se ha buscado con mal intencionado celo cualquier detalle que pueda servir de base a otro expediente. Se encuentran para ello personas que se presten i personas que tendrán noticia de que con un motivo fútil ageno a lo tratado en la Cámara, se ha conseguido que exista un expediente, en el que no ha declarado hasta la fecha y que se refiera a mí, contando con que cuando se alegue a ese se crea que se trate de aquel, que aun no ha nacido. Me consta que ninguna investigación se efectua respecto a la gestión del señor Moreno Calvo públicamente denunciada y conocida no solamente en el asunto que nos ocupa sino en otros muchos como en la producción de agricultores, productores de cacao y chocolateros, demoras interesades en ciertos pagos, intento de aumentar innecesariamente la subvención para el servicio marítimo internacional, etcétera, etcétera.

Se da la paradoja de que de las personalidades de la actual situación a quienes he acudido directa o indirectamente para solventar con la natural rapidez este asunto, solo he recibido muestras de adhesión y reconocimiento de la justicia de una reparación oficial. A pesar de ello nada se ha hecho en definitiva para llegar a ello. Solo disfruta de protección oficial el que en este asunto aparece como acusado.

Motivado principalmente por este doloroso trato y para que se compruebe mi correcto proceder acudo en el ejercicio de un derecho constitucional a las Cortes con este escrito y las copias de documentos comprobantes de mis afirmaciones para que con conocimiento de ellos se provea resolviendo por si o, acordando el nombramiento de una comisión parlamentaria ante la cual se aprueben fehacientemente los hechos ocurridos y se haga para todos la debida justicia que pido en Madrid, a 14 de noviembre de 1935."

Antecedents i fets

Als pocs dies de fer-se càrrec de la subsecretaria de la Presidència el senyor Guillermo Moreno Calvo, preguntà a l'Inspector general de Colònies, senyor Nombela, sobre la situació en que es trobava el pagament d'una quantitat aproximada de 500.000 pessetes que un amic del President i seu propi, el senyor Tayà, reclamava a l'administració. Com que el senyor Nombela manifestà que aquest assumpte havia estat objecte de laboriosos expedients i que el seu estat no permetia de moment fer cap pagament, afegint-li que aquesta impossibilitat havia estat suara reconeguda en l'etapa de l'anterior Govern per un familiar de l'al·ludit senyor Tayà, el diputat senyor Solà de Cañizares, qui, en la seva visita, havia desistit de les gestions iniciades, el senyor Moreno Calvo replicà que no obstant calia salvar les dificultats que existissin, per grans que aquestes fossin, per quant el senyor Tayà, quan gaudia de crescuda fortuna, havia, a Barcelona, amb els seus diners, tret de difícils situacions el Sr. Alejandro Lerroux, i aquest, aleshores, reconegut a la seva generositat, li havia promès correspondre, si canviant les circumstàncies necessités algun dia d'ell. I en contestar el senyor Nombela que comprenia totes aquestes raons, però que amb el major respecte havia de dir-li que ell en aquest ni en cap altre assumpte s'apartaria per res de la legalitat, es trencaren les hostilitats en les obligades relacions que entre el sots-secretari de la Presidència i l'Inspector general de Colònies havien d'existir.

El senyor Nombela, que fins aleshores no coneixia personalment ni el senyor Tayà ni el seu advocat senyor Gómez Piñan, per ordre expressa del sots-secretari hagué de fer-ho al seu despatx, a l'objecte, segons li va indicar aquest, que rectifiqués l'opinió que tenia d'aquest assumpte, una vegada que hagués escoltat els interessats. En aquella entrevista es dolgueren del caire que les actuacions anteriors havien donat a l'expedient, donant tota la culpa a l'actitud que temps enrera havia adoptat en les relacions amb ells el que havia estat director del Marroc i Colònies, senyor Fernando Duque, que obrava sempre segons la importància de les quantitats que aquests, en premi a les seves condescendències, li lliuraven cada dia. El senyor Nombela els indicà no ésser qui per a enjudiciar el passat, però els advertí que d'ésser certes les manifestacions que li feien, havien de variar els procediments que acostumaven, puix que ell responia que la qüestió seguiria el seu curs sense apartar-se cap moment de les lleis d'equitat i justícia. Resposta que sembla que no produí bona impressió als interlocutors, que expressaren llur disgust al sots-secretari.

El senyor Moreno Calvo, manifestant que ell volia conèixer personalment l'expedient, el reclamà a la Inspecció General de Colònies, en l'arxiu de la qual obrava, fent-ne desaparèixer un sobre en el qual constava, amb la signatura del senyor Tayà, l'assabentat de la notificació de l'acord i ordre ministerial de 10 de novembre del 1932, per la qual cosa se li negava el pagament de les 500.000 pessetes. Després d'això requerí els advocats de l'Estat a l'Assessoria de la Presidència del Consell d'Estat, senyors Gómez Acebo i Vitalt, perquè estudiessin si existint algun defecte en la tramitació seguida en l'expedient es podia amb això justificar noves actuacions que d'alguna forma permetessin arribar al pretès fi del pagament de l'especificada quantitat. L'informe de l'Assessoria acusà, efectivament, la manca de la notificació, però la integritat d'aquests funcionaris no acceptà les suggestions que verbalment els féu el sots-secretari, puix que es limitaren a expressar en l'escrit que s'uní a l'expedient, la necessitat de salvar l'omissió trobada, fent al senyor Tayà l'oportuna notificació, i confirmaren la tesi sostinguda pel senyor Nombela que dins la via governativa res no podia modificar l'acord adoptat de no pagar.

La devolució de l'expedient a la Inspecció general de Colònies i en conèixer-se tot allò actuat, produí la natural impressió i sorpresa entre els funcionaris coneixedors del dictamen, que pogueren comprovar la manca de l'al·ludit document i observaren que perquè no saltés la regularitat de la numeració dels folis, havien posat el número corresponent al sobre desaparegut en un dels fulls del document immediat. El senyor Nombela posà tot seguit a coneixement del senyor Moreno Calvo les condicions en què havia estat tornat l'expedient, i aquest per a despistar simulà que en aquest assumpte sentia certa desconfiança envers el seu secretari particular i íntim amic senyor Joan Alonso Jiménez, i prometé, per a apaivagar la indignació de l'inspector de Colònies, que tot s'esbrinaria i que al causant li seria aplicada la sanció més enèrgica.

Fracassat l'intent, no passen gaires dies sense que el senyor Gómez Piñàn, que sobre aquella època se'l podia veure a qualsevol hora del dia en les dependències de la sub-secretaria, es presenti novament davant l'inspector general de Colònies lliurant-li un nou escrit en forma i fons en què es demani que s'instrueixi nou expedient, acollint-se al que denomina recurs de reposició i tenint la debilitat de suggerir-li al senyor Nombela no dubtar de l'èxit de la seva demanda, ja que aquesta nova idea havia sorgit de la clara intel·ligència del senyor Moreno Calvo. Comprova aquesta asseveració el fet que el senyor Moreno coaccionés amb encobertes paraules el senyor Nombela perquè informi favorablement la pretensió, a la qual cosa aquest es nega, i proposa que com a tràmit previ informi la Junta Assessora jurídica de Colònies. Preval aquest criteri. Moments abans de l'oportuna reunió és cridat al seu despatx pel sots-secretari el President de la Junta de Magistrats del Suprem, senyor Torres Roldàn. El primer li indica l'interès del cap del Govern i el seu propi a trobar una solució favorable a l'assumpte. No obstant aquesta oficiosa gestió, la personalitat moral del senyor Torres Roldan i dels seus companys de Junta, rebutja la procedència en aquest cas de l'anomenat recurs de reposició, i fins i tot en l'informe que emet la Junta i que obra a la Inspecció General de Colònies s'al·ludeix la mala fe manifestada en aquest assumpte, palpable amb la desaparició del sobre, per tothom comprovada a la vista de l'expedient.

Provoca la decisió de la Junta en ésser coneguda pel sots-secretari una veritable excitació en el dit senyor, que no omet epítet contra el senyor Torres Roldàn, i amenaça amb deixar cessants tots els components de la susdita Junta, i demana els noms per a tal fi.

Les dificultats no fan desistir del seu propòsit el senyor Moreno Calvo, i l'expedient surt novament de la Inspecció General de Colònies per tal de passar a les seves mans. Prega amistosament que estudiï de nou les actuacions realitzades a l'advocat de l'Estat senyor Gómez Acevo i que esbrini si existiria alguna fórmula per a realitzar el pagament, i aquest, després d'acomplir allò que li fou ordenat digué que si bé pel que s'havia tramitat per la via governativa no era factible la solució, es veurien satisfetes les seves aspiracions si un recurs que hi havia d'haver pendent de resolució al Suprem es resolia en sentit favorable. El senyor Moreno Calvo, utilitzant el nom del cap del Govern, pressiona els magistrats que han d'emetre sentència i sembla que no sense grans deliberacions entre els magistrats, sorgeix sobtadament de la Sala tercera del Contencioso-administratiu un fall que deixa sorpresos tots aquells elements particulars i oficials que coneixen el servei i els vaixells que utilitzava el senyor Tayà, i segons el qual hauria de quedar revocada l'ordre presidencial del 10 de febrer de 1932 per la qual s'acordà la rescissió del contracte celebrat entre l'Administració i el senyor Tayà.

Independentment d'aquesta sentència, que fou dictada el dia 22 d'abril d'enguany, que devia ésser coneguda alguns dies abans pel sots-secretari, que sens dubte esperava que l'esmentada sentència produís com a efecte el pagament immediat d'importants quantitats al senyor Tayà, tota vegada que, al·legant que era possible que necessités disposar del Tresor Colonial s'oposà que se subscrivissin tres milions de pessetes d'una emissió d'obligacions del Tresor. Tingué coneixement d'aquest fet no solament la secció de comptabilitat de la Inspecció, sinó àdhuc el Director del Deute. Fou omesa la publicació del fall a la "Gaceta", segurament per a donar-li menys divulgació. D'acord amb aquest fall, havia d'acordar-se l'execució o inexecució de la sentència. Fundat en això, l'Inspector general de Colònies, en el seu desig de salvaguardar els interessos que directament li estaven confiats, va fer un extens i raonat informe proposant a la Superioritat la suspensió del fall. Aquest informe, com era d'esperar, produí un gran efecte al senyor Moreno Calvo, la indignació del qual pogueren presenciar l'aleshores Director general d'Aeronàutica, senyor Zaleta, i el sots-secretari general de Turisme, senyor Dauer, i l'oficial major de la Presidència, senyor López, a presència dels quals el sots-secretari exclamà: "Que... de tanta defensa del Tesoro!"

Després el senyor Moreno Calvo fa cridar el senyor Nombela al seu despatx, i hi era dins, com era freqüent, el senyor Gómez Piñàn, i en assabentar-se per l'últim de la quantia d'allò sol·licitat i coneixent els diners que hi havia en el Tresor colonial, digué que li semblava que no havia d'ésser tan moderat a demanar, i, per tant, creia que l'interessat havia de presentar en aquell moment un escrit que havia de substituir l'anterior instància, en el qual es justifiqués una demanda aproximada de set o vuit milions de pessetes, que era el que calculava el senyor Moreno Calvo que hi havia en el Tresor.

En absentar-se el senyor Gómez Piñàn per a posar en pràctica immediata aquella idea, el senyor Nombela es negà a trencar la instància que estava ja presentada.

El nou escrit, davant l'actitud adoptada per l'inspector general de Colònies i que es transcriu, document número 3, és acompanyat en vista de no poder-lo substituir pel document número 1, fent desaparèixer aquest.

L'escrit inserit en el document número 2 figura registrat amb el número 418, secció de Comptabilitat, i com sigui que l'oficial del registre de la Inspecció de Colònies oposés algun dubte a tornar el número 1, no ho fa sense abans copiar en el corresponent llibre un extracte del seu contingut.

Es també curiós fer notar que, com sigui que la instància fos presentada pel senyor Gómez Piñàn sense reintegrar amb la procedent pòlissa, el senyor *Alonso, secretari particular del senyor Moreno Calvo, ordenà que posés la inspecció la policia necessària.*

La segona instància inserida en el document número 3 figura en el registre amb el número 413, secció de Comptabilitat, i a continuació el senyor Moreno Calvo crida el senyor Nombela, i primer, amb fingida amabilitat, i després amb amenaces, li diu que cal que aquella mateixa tarda baixi la proposta acceptant la demanda dels set milions, i al dia següent, precisament, haurà d'ésser pagada amb recàrrec al Tresor Colonial, ja que, segons s'ha fet constar en un dels seus escrits, el senyor Gómez Piñàn, el Consell d'Estat havia dit en ocasió que es pagués en el moment de recaure resolució si era favorable, i com sigui que ho ha estat, procedeix al pagament.

S'entaula amb aquest motiu discussió, puix que el senyor Nombela diu que recorda perfectament que diu tal cosa l'informe al·ludit del Consell d'Estat, en el qual no es parla de pagament, *sinó de fer liquidació*, liquidació que al seu parer ha de fer-se voltant-la de les garanties degudes mitjançant el nomenament d'un jutge que apreciï quins danys o perjudicis directes s'han ocasionat al senyor Tayà, puix que és absurd donar per bona la liquidació presentada pel dit senyor en el seu últim escrit, sense informar-se si procedeix el pagament d'una subvenció per serveis no prestats, ni pot ésser responsable directa l'administració de la pèrdua d'uns vaixells que quedaren amarrats en suspendre's el servei i sí que pot ésser considerat com un intent d'estafa en pretendre la Companyia cobrar a l'Estat l'import dels esmentats vaixells, algun dels quals servia d'interlocutor per un conseller de la Companyia Plus Ultra, Daniel Oraoz, que havien estat cobrats a l'esmentada societat asseguradora, per cert utilitzant procediments no molt nets. Afegint per últim el senyor Nombela, com el sots-secretari s'obtinava a ionamentar-se en allò informat pel Consell d'Estat, que era fàcil comprovar-ho, ja que en l'expedient que en el seu poder obrava, podia provar-se a qui pertanyia la raó.

Es aleshores quan el senyor Moreno Calvo, per a evitar aquesta comprovació, ha desaparèixer l'al·ludit expedient i no cessa en els dies següents en el seu entestament, que no aconsegueix, que l'inspector de Colònies redacti un informe a mesura dels seus desigs. En aquells dies, un dissabte, el senyor Moreno Calvo ha marxat a Sevilla. Davant la urgència de la sortida de certs documents, l'inspector general de Colònies despatxa amb el President i aprofita l'ocasió per a, discretament, fer-li saber les irregularitats amb què es pretén portar l'assumpte Tayà.

I en dir aquell que desconeix totalment aquesta qüestió, i que àdhuc li ha causat estranyesa que la instància s'hagi resolt en contra de l'administració, el senyor Nombela li fa saber que si és així s'ha usurpat el seu nom per pressionar els magistrats, atribuint-li a tot arreu un interès en aquest assumpte, que sens dubte no comparteix. No produeixen en canvi en el president aquestes paraules la reacció que el senyor Nombela esperava, i sense poder afegir més surt del seu despatx. Minuts després el sots-secretari crida des de Sevilla l'inspector general de Colònies, i en un to irat li pregunta quines raons ha tingut per despatxar amb el president. No el conformen les que li dóna aquest últim, i en terminar la conferència i expressar el senyor Nombela al senyor Alonso Jiménez la seva estranyesa pel disgust del sots-secretari, com també per quin conducte ha pogut conèixer amb una tal rapidesa l'entrevista tinguda amb el president, li manifesta el secretari del senyor Moreno Calvo que aquest ho sap tot, àdhuc els detalls del que s'havia parla tamb el presiden; que el tinent coronel senyor Galante, donada l'estreta amistat que l'unia amb el sots-secretari, havia escoltat sens dubte la conversació des de l'habitació immediata i per telèfon havia comunicat al seu amic la maniobra, paraula que textualment repetí. Aqutst incident, el de la desaparició de l'expedient, de la qual cosa un dia el sots-secretari culpa la Inspecció de Colònies, un altre l'advocat de l'Estat i un altre l'oficial major de la Presidència, però en coincidència sempre amb l'absència dels interessats, la transcendència exterior que van tenint els seus maneigs i així mateix en rebre en audiència S. E. el President de la República l'inspector general de Colònies i sospitar-se que en ella havien parlat de la seva actuació, són causes que sens dubte el fan desistir dels procediments emprats fins a la data, i aleshores canviant de tàctica dóna una sèrie d'explicacions al senyor Nombela a presència de còpia de l'informe abans al·ludit del Consell d'Estat, que ha estat demanat, reconeix la raó que en el seu punt de vista, contrari al seu, l'assisteix al primer; accepta un informe que l'inspector proposa que es designi un jutge per a la formació del corresponent expedient, com també el que abans d'aprovar la liquidació d'aquest es realitza degudament per a major garanties, passi pel Consell d'Estat i per últim li diu que està tan content dels seus serveis, que per a la seva satisfacció li fa saber que l'ho proposat per a la concessió del títol de comanador de l'Orde Civil de l'Àfrica, la qual concessió apareix efectivament dies després a la "Gaceta".

Com que des de llavors l'única cosa que preocupa el senyor Moreno Calvo és confirmar les coses amb legalitat però persistint en el fons dels seus propòsit, busca per a la formació del dit expedient un jutge que es presti als seus designis, i recau el nomenament en l'advocat de l'Estat senyor Martínez Almeida, el qual, segons sembla, no trobant gaire net l'assumpte, presenta la dimissió, que li és acceptada dies després d'ésser nomenat. Es designa llavors el senyor Marín, correligionari radical, també advocat de l'Estat, i amb aquest per a actuar de secretari es comet la desaprensió de requerir el senyor Fernando Duque, el mateix al qual es refereix el senyor Tayà en la seva primera conversa amb el senyor Nombela, moralment incompatible, per ésser ell precisament qui en època passada havia proposat el pagament de les 524.832 pessetes, i que el Consell d'Estat, a instàncies del llavors president del Consell de ministres, excel·lentíssim senyor Alcalà-Zamora, havia denegat i que per la seva conducta havia estat eliminat de la plantilla de la Direcció del Marroc i Colònies en l'època que ocupava el càrrec de sots-secretari de la Presidència el senyor Plàcido Alvarez Builla.

Al compàs de les noves actuacions el senyor Tayà presenta dos nous escrits fent constar la seva demanda, si bé amb la quantitat bastant inferior als 7.400.000 pessetes que sol·licitava abans. La còpia de tots dos documents correspon als números 4 i 5 de l'anex que s'acompanya.

Correspon al document número 5 al registre de la Inspecció General de Colònies al número 553, secció de Comptabilitat, i l'anterior al 554 de la mateixa secció. A aquests dos citats acompanyava un tercer, registrat amb el número 556, secció de Comptabilitat, en el qual el senyor Gómez Piñàn *sol·licitava que es deixés* sense efecte la instancia que anteriorment havia presentat i es prenguessin en consideració les dues del 16 de maig.

S'al·ludeix en aquesta documentació a un no figurat ací, que amb posterioritat als ressenyats de 26 d'abril tingué entrada en la Inspecció de Colònies el 8 de maig de 1935, en el qual els interessats insistien i amenaçaven els funcionaris del dit centre si no s'abonaven amb urgència les quantitats que tenien sol·licitades. La seva còpia correspon a l'anex número 6, que s'acompanya. Transcorre el temps, i el senyor Marín y el senyor Duque, dintre del major secret, ultimen l'expedient de liquidació, fent a la Superioritat proposta en el sentit següent:

1. Que s'ha d'abonar al senyoor Tayà 3.033.318 pessetes, a què puja, segons els seus càlculs, la subvenció no percebuda, denegant per improcedent la resta del reclamat.

2. Que es consigni aquesta quantitat amb càrrec al Tresor Colonial, i

3. Que per a evitar possibles responsabilitats, passi l'expedient al Consell d'Estat.

Compleix el senyor Moreno Calvo l'últim requisit i amb gran contrarietat rep de l'alt organisme oficial un informe totalment contrari, que es pot condensar en aquests punts:

1. No considera el Consell d'Estat legal pagar una subvenció per un servei no prestat, i entén que procedeix, en canvi, pagar la corresponent indemnització per danys i perjudicis, sempre i quan aquests hagin estat directes i estiguin degudament justificats, i

2. Que si al seu dia procedís pagar alguna quantitat, no ho fos apartant-se del tràmit legal, el qual és que les Corts votin un crèdit extraordinari.

Per diverses raons al sots-secretari no li convé acceptar la proposta del Consell d'Estat, entre altres perquè si es concreta a danys directes i degudament justificatse, tot al més que pot percebre el senyor Tayà serien els interessos legals del capital, que (havent d'acceptar per oferta la sentència del Suprem) ha immobilitzat, suma que no arribaria a les 200.000 pessetes, per quant l'administració, que únicament es va limitar a ordenar suspendre els serveis, en res no pot ésser responsable de l'abandonament en què el senyor Tayà deixà els seus vaixells.

No li interessa tampoc donar aquest gir a l'assumpte, ja que tem que pugui sortir a relluir que s'intenti estafar l'Estat demanant l'import d'un vaixell ja pagat per la companyia asseguradora, fet que coneix pel senyor Nombela, i per últim, de cap manera no vol que aquest assumpte vagi a les Corts en sol·licitud d'un crèdit, podent, amb la sola signatura de tres funcionaris de Colònies, extraure del Tresor Colonial la quantitat desitjada. En vista de la qual cosa, decidit a jugar-se la darrera carta en l'afer, emana un escrit, en el qual, sofísticament, argumenta que és molt jurídica la proposta del Consell d'Estat, però com sigui que si s'acceptés costaria a l'Estat els set o vuit milions demanats en ocasió del senyor Tayà, *vetllant pels alts interessos de la nació, proposa que s'accepti íntegrament la proposta que el jutge de l'expedient elaborà.*

S'emporta l'assumpte al Consell de ministres, i lliurat per al seu estudi pel senyor Lerroux als ponents designats a l'efecte, que ho foren els senyors Gil Robles, Royo Villanova i Chapaprieta, aquests, que desconeixen tots els antecedents de l'assumpte, accepten de la millor bona fe la proposta, i així la concreten a llurs companys de Consell, que prenen en la seva vista per unanimitat l'acord.

Les relacions entre el senyor Moreno Calvo i el senyor Nombela, si bé no han tornat a discutir sobre l'afer Tayà, escapolint de les mans del segon, tampoc no han estat bones, puix que han estat altres múltiples assumptes els sorgits, en els quals la moral tan distinta d'ambdós senyors ha estat sempre en pugna. Es poden esmentar els següents: Les exigències als agricultors que formaven la Comissió del cacau; la demora intencionada en certs pagaments; l'intent d'injustificat augment a la subvenció consignada per als serveis intercolonials; nomenaments de personal, en què juga de manera escandalosa el favoritisme.

Arriba per fi el dia 12 de juliol en què el sots-secretari crida l'inspector general de Colònies i amb la cara plena de goig li diu que s'informi de l'expedient que li lliura. El senyor Nombela, en veure aquest expedient, féu observacions al sots-secretari sobre que falta la signatura del secretari del Consell de ministres senyor Lucia. Amb aquest motiu li manà retirar-se del seu despatx. El cridà novament i li lliurà una ordre en la qual amb la signatura de puny i lletra del senyor Lerroux i el text a màquina, li ordena a l'inspector general de Colònies, després del corresponent preàmbul, el consegüent pagament.

Diu el senyor Nombela que el senyor Moreno Calvo, ple d'ira, el féu cridar al seu despatx i li preguntà qui era ell per a oposar-se a un acord del Consell de ministres, i amb aquest motiu li replica que no li precisa la continuació en aquest càrrec, per tal com no pot conviure més temps amb persones de tal moralitat, però que com a espanyol, sabent que existeixen unes colònies, desitja una bona administració i defensa l'interès d'aquestes.

LA GUERRA A ETIOPIA

Al front militar

(Ve de la primera pàgina)

MANCA DE NOTICIES CONCRETES

Harrar, 28. — Un corresponsal especial de l'Agència Havas diu que a pesar del comunicat d'Addis Abeba anunciant un moviment de retirada dels italians al front de l'Ogaden, el cert és que continua essent impossible als periodistes d'apropar-se al front. Fins i tot se'ls ha negat l'autorització per a trasladar-se a Djijiga.

A jutjar per les informacions indirectes que es reben del front de combat, l'avanguarda etiòpica composta d'uns dos mil o tres mil homes ha avançat fins a Gorahai i Guerlogubi, sense haver establert contacte amb el gros de les tropes enemigues.

El proveiment de les forces resulta molt difícil en aquest país cobert alternativament d'immensos espais d'arena estèril o de boscos impenetrables. A més, l'aigua és rarissima. No existeix més que una sola carretera a través de la immensa regió.

No han pogut comprovar-se els rumors que circulen, segons els quals el ras Desta prosseguéix resoltament la seva marxa cap al sud. S'assegura que els seus destacaments exploradors havien arribat dimarts a Ish Baidoa, centre important que solament dista uns 200 quilòmetres de Mogadiscio.

L'ACOSTUMAT DESMENTIMENT

Roma, 28. — L'Agència Stefani ha publicat una nota de caràcter oficial desmentint les noticies que han estat publicades per la premsa estrangera sobre la retirada de les forces italianes de Gorahai, Guerlogubi i Makalé.

CONJECTURES ANGLESES SOBRE LA RECULADA ITALIANA

Londres, 28. — Als cercles d'aquesta capital, especialment als militars, és objecte d'animats comentaris la noticia de la reculada que es diu han efectuat els italians a Etiopia, car no es creu que els atacs realitzats últimament pels etiops hagin estat la causa d'aquesta retirada subtada que ningú no podia esperar, car a pesar de la situació difícil en què els italians semblaven trobar-se a Gorahai i Guerlogubi, és indubtable que disposaven de suficients mitjans per a mantenir-se a les seves posicions.

L'opinió més generalment admesa és que els italians, impressionats per la guerra de guerrilles que vénen fent els etiops i davant el temor que poguessin ésser tallades les comunicacions, han preferit retirar-se per tal d'esperar les ordres que dicti el mariscal Badoglio, o bé que han volgut fer una reculada aparent perquè els etiops es confiin i poder atacar-los després en millors condicions.

En l'aspecte polític, s'atribueix també importància a aquesta retirada, puix que es recorden les declaracions que reiteradament han fet l'emperador i el Govern etiòpics que no es podrien entaular negociacions, mentre els italians romanguin en territori abissini.

Si el moviment italià obeis a un acord previ, tal vegada derivat de les recents gestions portades a terme a Roma per Sir Eric Drumond, indicaria, o bé que les negociacions de pau van a entrar en una fase decisiva, o bé que Itàlia s'ha donat compte dels perjudicis que les sancions poden causar-li i, en un cas o altre, representaria un triomf per a la Societat de Nacions i en especial, per a les dues potències que reberen l'encàrrec de gestionar la terminació de la guerra. — Fabra.

NEGOCIACIONS PER A UN ACORD ITALO-ETIÒPIC

Front del Tigré, 28. — Corre amb gran insistència el rumor que les negociacions per a la conclusió d'un acord que posi fi al conflicte italo-etiòpic, estan molt avançades i es desabdellen en condicions que permeten tenir gran optimisme.

No obstant, i malgrat aqueixos rumors, es creu que el mariscal Badoglio obrarà com si no ho hagussin entaulades converses i tractarà d'obligar els etiops a acceptar una gran batalla.

El mariscal ha nomenat cap del seu gabinet al seu fill Màrius. — Fabra.

ELS ETIOPS ASSEGUREN LA COMUNICACIO AMB LA SOMALIA BRITANICA

Harrar, 28. — Continua plovent amb gran intensitat a tota la regió de l'Ogaden, per la qual cosa les operacions estan gairebé paralitzades.

Les noticies que arriben a aquesta població del front d'operacions confirmen que el ras Nassibu ha trasladat el seu quarter general al sud de Daggahbur.

A tota la regió d'Harrar han acabat les obres de fortificació i de defensa, que havien iniciat els etiops, per la qual cosa ara podrà exercir-se una protecció eficaó sobre la ruta de caravanes que va des de Djidjiga a Berberà, a la Somàlia britànica. — Fabra.

BOMBARDEIG

Roma, 28. — Segons noticies rebudes de Megadiscio, les fortificacions construides pels etiops a Daggahbur han estat bombardejades i destruides per l'aviació italiana. — Fabra.

BADOGLIO HA ARRIBAT A MASSAUA

Asmara, 28. — El mariscal Badoglio, nou comandant suprem de les tropes italianes de l'Africa oriental, ha arribat aquest matí a Massaua. Ha estat rebut per totes les autoritats.

Massaua, 28. — El mariscal Badoglio sortirà d'un moment a l'altre de Massaua per tal de dirigir-se a Asmara en automòbil, a fi de fer-se càrrec del comandament de l'exèrcit italià.

Se sap que el mariscal De Bono s'ha embarcat a Massaua amb destinació a Itàlia. — Fabra.

BADOGLIO I DE BONO HAN CELEBRAT UNA ENTREVISTA CORDIAL

Massaua, 28. — Al cap de poca estona d'haver arribat aquest matí el mariscal Badoglio s'ha fet càrrec del comandament de l'exèrcit.

Després de saludar les autoritats militars i un gran nombre d'indígenes que havien anat a rebre'l, el mariscal Badoglio s'ha retirat a conferenciar amb el seu antecessor De Bono. S'afirma que l'entrevista ha estat molt cordial.

El mariscal Badoglio marxarà tot seguit a Asmara, a fi de posar-se en contacte amb l'exèrcit. Es creu que es procedirà a una intensa transformació en l'organització dels serveis i en el desenrotllament general de les operacions, i es fa notar que el càrrec de vice-governador d'Eritrea, que fins ara ha estat exercit per una personalitat civil, ha estat confiada al general Guzzoni, comandant de la divisió de Roma. — Fabra.

PRECAUCIONS MILITARS A LIBIA

Alexandria, 28. — D'un corresponsal particular.

Segons noticies de bon origen, les precaucions militars adoptades pel Govern italià es refereixen a les tropes italianes de Libia.

La divisió retirada recentment, després d'un acord amb Anglaterra, serà tornada a enviar a Libia, completada amb nous contingents.

A més, se sap també que marxen tropes a Erindisi i Sicília.

LA PROVISIO DE PETROLI QUE ELS ITALIANS TENEN A L'A. O. POT DURAR FINS AL FEBRER

Roma, 28. — Es guarda un absolut secret sobre el moviment de tropes que ha estat disposat en previsió que s'adopti l'embargament de petroli.

Entre la diversitat de càbales que es fan sobre aquests moviments militars hi ha dues teories que poden considerar-se raonables. Una d'elles suposa que Itàlia concentrarà les seves forces preferentment a Libia en lloc de disminuir els contingents d'aquella colònia d'acord amb les peticions d'Anglaterra. Altres suposen—i això té caràcters de versemblança—que les tropes que foren retirades de la frontera francesa pel setembre últim hi tornaran a ésser enviades com a mesura preventiva.

Es opinió general als cercles ben informats que els proveiments de petroli emmagatzemats a l'Africa Oriental seran suficients fins al mes de febrer. Pel que fa a la metròpoli, començaria immediatament un règim de restriccions si es decreta l'embargament.

ENTERRAMENT DE LIDJ JASSU

Addis Abeba, 28. — A Debra Libanos, a 110 quilòmetres d'aquesta capital, han estat inhumades les restes de l'ex-emperador Lidj Jassu, al costat del lloc en què reposen les del seu pare el Negus Mikael.

A l'acte ha assistit únicament el monjo que durant els divuit anys que ha durat el captiveri, ha actuat de guarda de Lidj Jassu.

ELS ITALIANS DIUEN QUE LIDJ JASSU HA MORT EMMETZINAT

Roma, 28. — Les informacions que publiquen els periòdics italians, trameses per llurs corresponsals al front del Tigré, posen de manifest que la mort de l'ex-emperador Lidj Jassu ha fet desaparèixer les inquietuds que existien a Addis Abeba, ja que durant els canvis de residència de l'ex-emperador, efectuats d'ençà que començaren les hostilitats, grups de partidaris seus intentaren alliberar-lo.

En les dites informacions s'acull el rumor que la mort de l'ex-emperador ha estat produida per emmetzinament de llet amb euròrbia.

ELS METGES IRLANDESOS

Dessie, 28. — Els periodistes estrangers han estat visitant la instal·lació sanitària que ha estat organitzada pels metges irlandesos, i en la qual presten servei infermers etiops. Ha estat comprovat que, efectivament, està proveida de material sanitari completament modern.

No es podran representar a Itàlia obres teatrals i musicals de països sancionistes

Roma, 28. — Pel Ministeri de Premsa i Propaganda ha estat dictada una disposició prohibint la representació a Italia d'obres teatrals, així com l'execució d'obres musicals, els autors de les quals siguin subdits de les nacions sancionistes. La mateixa mesura s'aplicarà als actors, cantants i ballarins.

Es fa una excepció a favor de les obres de Shakespeare i Bernard Shaw, la producció teatral francesa i la música simfònica i de cambra francesa i espanyola.

PATRIOTISME DE FAMILIA

Roma, 28. — A l'oficina central del partit feixista han manifestat que la senyora Mussolini i la comtessa Ciano han fet lliurament de mil grams d'or i cinquanta quilos de plata.

L'ajornament de la reunió del Comité dels 18 ben rebut a Itàlia

Roma, 28. — Per bé que la premsa oficiosa no ho ha comentat, sembla que l'ajornament de la reunió del Comité dels 18 ha causat veritable satisfacció al Govern, ja que es considera que aquest nou termini donarà més temps als Governs perquè reflexionin sobre la gravetat de les mesures en projecte.

REUNIO DE SOTS-COMITES

Ginebra, 28. — Aquest matí s'han reunit els dos sots-comités del Comité d'aplicació de les sancions, el primer per a les qüestions financeres, i el segon per a les econòmiques i embargament d'armes, municions i material de guerra, sota les respectives presidències de Westman, representant de Suècia, i Antoniade, representant de Romania.

Els sots-comités han estudiat les respostes dels Governs a les quatre proposicions formulades pel Comité.

CONTRA LES SANCIONS

Melbourne, 28. — El Comité dels Trades Unions australians ha votat, per 73 contra 41 vots l'oposició a les sancions contra Itàlia.

ITALIA NO COMPRA MES COTO

Alexandria, 28. — Italia ha cessat de comprar coto egipci, tan aviat com començà a comprar-lo, quan temia que el coto estaria comprès entre els productes sancionats.

Es considera, per part dels experts que Italia té coto suficient per a sis mesos.

Carta del front italià

El mariscal Badoglio dirigeix les operacions per ràdio :: Un retrat de "vedette"

(Del nostre corresponsal especial a l'exèrcit italià, tinent comodor MORTIMER DURAND)

Entre els preparatius en el flanc esquerre italià es diu que s'hi inclou un ràpid moviment per la columna volant del coronel Mariotti acompanyada de sis-cents danakils, que porten el total de dos mil homes. Aquesta columna ha avançat en una direcció sud-est en un esforç determinant per forçar l'enemic a una acció i han destruït completament les forces de Kassa Sebat, de mil soldats abissinis regulars entrenats, que recentment havien parat una emboscada al coronel Mariotti prop de Azbi.

Mentrestant, el primer cos d'exèrcit sota el comanament del general Santini avança en determinats sectors i rectifica el front de Dolo-Makalé per preparar un imminent avanç cap a Amba Alagi. Darrera les línies d'avanç les operacions de neteja i de reforç continuen.

El cos d'exèrcit que neteja de guerrillers el Gheralta ha arribat avui a Mai Zongui amb la primera divisió. Simultàniament la tercera divisió de camises negres, del segon cos d'exèrcit, en el flanc dret, ha ocupat Damo Gallila, suportant els askaris.

Un important preparatiu per la imminent empenta cap el sud és l'acabament de l'aeròdrom de Makalé, on la primera secció de cada esquadró d'avions està arribant actualment.

El mariscal Badoglio, el nou cap de les operacions, es diu que dóna les ordres per ràdio des del vaixell "Sannia", a la Mar Roja. Segons sembla es féu perfectament càrrec del conjunt de la situació durant la seva recent visita d'inspecció. Quan es trobava en camí des de Ceuta cap a Adua, recentment, deturà el seu cotxe per parlar-ne i expressar la seva satisfacció per la situació militar.

El mariscal parla una mica anglès i em digué que coneixia molt el general Pershing i que havia estat amb ell a América. Va accedir a ésser fotografiat i va posar els seus binocles encarats al sud-est. Això era molt abans de l'avanç italià. "Miro cap a Makalé", va dir somrient.

Ara, la mirada del mariscal es dirigeix cap a Amba Alagi.

Del nostre corresponsal especial a Harrar

La situació al front sud

Harrar, dimecres. (Del nostre enviat especial.)

Hi ha grans moviments al front del Sud, que representen intercanvis radicals de posició per ambdues bandes sense gaire lluita. Aquesta situació no obstant, els etiops apareixen haver guanyat considerablement, però es diu, no pas d'una manera massa incontrovertible, de moment al menys.

L'avans etiòpic és, actualment, cap a Gorahai, al nord-est del riu Xebeli. Les noticies d'origen etiòpic segons les troben ara dividides i la segona de les seves columnes es diu ací que avança decididament cap a Ual-Ual. Les noticies d'origen etiop segons les quals Ual-Ual ha caigut en poder del seu exèrcit, han d'ésser considerades, no obstant, amb alguna reserva. De moment no he pogut tenir confirmació de cap d'aquestes.

Ual-Ual no pot ésser amenaçat per la columna de Gorahai a menys que Guerlógubi hagi caigut. Amb aquesta línia etiòpica aproximadament paral·lela a la frontera de la Somàlia britànica, i amb la columna del ras Desta avançant cap al nord-est a través de Bolo, s'intentarà tancar els italians, que estan concentrats principalment a la vall del riu Xebeli.

Els italians s'estan preparant en el Xebeli per fer un altre atac, segons es creu en direcció de la provincia de Balè. Si aquest atac es porta a cap, els italians es trobaran amenaçats per tres costats, puix les forces del ras Desta, també s'han estès cap el nord.

ALTRA INFORMACIO DE L'ESTRANGER

El Govern Laval al Parlament

Plantejada la qüestió de confiança, el Govern obté 345 vots a favor i 225 en contra

La solució política, però, s'ajorna fins la setmana entrant

París, 28. — Al voltant de la Cambra dels diputats s'ha disposat un fort servei d'ordre. Les forces de policia no permetrn l'estacionament de grups.

L'animació ha estat extraordinària durant tota la tarda, però fins ara res no fa suposar que s'intentin manifestacions de carrer, puix que la majoria de les persones que hi ha als voltants de la Cambra són curiosos en busca de notícies, malgrat la pluja que cau sense parar.

ELS RADICALS SOCIALISTES NO SON GAIRE AMICS DEL GOVERN

París, 28. — El grup radical-socialista de la Cambra s'ha reunit, i ha resolt per 39 vots contra 28 i dues abstencions votar la prioritat per al debat de la defensa del franc demanat pel Govern.

EL GRUP NEO SOCIALISTA CONTRA EL GOVERN

París, 28. — El grup socialista de la Cambra ha celebrat una reunió constitutiva sota la Presidència del senyor Paul Boncour. Han estat rebudes unes quaranta adhesions, i ha estat decidit per unanimitat reclamar la prioritat a favor de les interpellacions que tendeixen a la defensa republicana. La decisió ha estat contrària a la del grup radical-socialista. Sembla, doncs, difícil que la delegació d'esquerres pugui arribar a realitzar un acord.

LA SESSIO DEL PARLAMENT

París, 28. — En la sessió d'obertura de la Cambra s'aixeca el senyor Laval, i fa l'elogi dels tres diputats morts des de la darrera sessió de la Cambra. Mentre dura el discurs del senyor Laval, al saló de sessions regna un profund silenci.

El senyor Bouisson, com a president de la Cambra, demana al Govern que es fixi el dia per a la discussió de les interpellacions llegides anteriorment.

El senyor Laval demana la discussió immediata de les interpellacions dient: "El Govern no té la intenció d'eludir cap debat. Plantarà cara a totes les seves responsabilitats, per la qual cosa considerem que la Cambra ha d'estar assabentada de l'ordre dels debats.

"Sembla que hi hauria malestar a l'assemblea si el Govern no digués la data que proposa per a la interpellació del senyor Rucart sobre l'activitat de les associacions de dreta. En el domini interior, financer i exterior, el Govern necessita tota la seva autoritat. El Govern es nega a acceptar l'ajornament del vot de confiança que s'ha de donar aquesta tarda. El govern accepta, doncs, la discussió de les interpellacions sobre les lligues de dreta, després de les interpellacions financeres."

Davant l'actitud d'alguns elements de l'oposició, el senyor Laval declara: "En cas de desacord, declaro que el Govern planteja la qüestió de confiança." (Grans aplaudiments.)

Es passa a la votació. Se suspèn la sessió. Als passadissos s'anuncien 300 vots a favor del Govern i 190 en contra.

345 A FAVOR I 225 EN CONTRA

París, 28. — (*Urgent.*) — Els resultats definitius de la votació són: 345 vots favorables al Govern contra 225.

AVUI, DONCS, COMENÇARA A DISCUTIR-SE LA QUESTIÓ FINANCERA

París, 28. — Avui es començarà la discussió de les interpeacions sobre la política financera del Govern. Es continuarà demà i s'acabarà a la tarda o a la nit. Dimarts al matí començarà el debat sobre les lligues, i a la tarda es discutirà el pressupost.

LA SESSIO DEL SENAT

París, 28. — La sessió del Senat ha començat poc després de les tres de la tarda, sota la presidència del senyor Jeanneney.

Després de pronunciar el President un dscurs fent l'elog fúnebre dels sis senadors que han mort en l'interregne parlamentari, s'ha obert debat sobre fixació de data per a la discussió de les intenellacionse presentades.

El ministre de Justicia senyor Berard, ha manifestat que el Govern està d'acord sobre la utilitat de plantejar un debat financer al Senat.

Després d'ésser elegida la mesa de la Cambra, s'aixeca la sessió a les 3'55. S'ha acordat que la propera se celebri el dia 5 de desembre.

La revolta del Brasil dominada pel Govern

Rio Janeiro, 28. — El president Vargas, en una allocució, ha fet saber que la revolta dels Estats del Nord havia quedat completament dominada gràcies a la ràpidesa de l'acció de les tropes destacades per a sufocar el moviment. La revolta, diu, ha estat deguda a la propaganda extremista que s'ha fet entre els soldats. Els dirigents rebels de Natal fugiren a bord del vapor "Santos" cap al Nord, però probablement seran aconseguits per les forces que han sortit en llur persecució. — Fabra.

ELS REBELS FUGEN

Rio Janeiro, 28. — Comuniquen de Natal que abans de fugir en el vapor "Santos" els rebels en nombre de cinc-cents, saquejaren els bancs i cases de comerç d'aquella ciutat.

A Recife els rebels fugiren abandonant un centenar de morts. El Govern considera, per tant, que el moviment comunista de Natal, Recife i Rio, ha quedat completament ofegat i es disposa a continuar la seva labor per a allunyar tots aquelles elements que per la seva activitat antisocial constituïxen un perill per a la seguretat de l'Estat. — Fabra.

1.400 DETINGUTS

Río Janeiro, 28. — Els rebels detinguts i internats a l'illa de Fleure, situada a aquesta badia, ascendeixen a 1.400

En la repressió del moviment comunista han estat morts uns 30 oficials i soldats, i n'hi ha, de més a més, uns 200 d'hospitalitzats.

El vapor "Santos", en el qual fugiren els rebels del batalló núm. 21, ha arribat al port i immediatament les autoritats han pujat a bord per tal de procedir a la detenció dels esmentats rebels.

ENTERRAMENT D'OFICIALS I SOLDATS

Río Janeiro, 28. — L'enterrament dels oficials i soldats que resultaren morts durant la repressió del moviment comunista, ha constituït una imponent manifestació de dol.

A l'acte han assistit el President, senyor Vargas, els ministres i totes les autoritats locals.

ELOGIS A VARGAS

Río de Janeiro, 28. — La premsa elogia sense reserves l'actitud del President Vargas, que ha estat constantment als llocs le perill donant exemple, amb la seva tranquil·litat, i donà valor, als encarregats de reprimir el moviment.

El "Journal de Commercio" diu: "El President i les autoritats civils i militars han estat a to amb aquest periode de circumstàncies excepcionals. El pais s'adona que a ells es deu la tranquil·litat regnant i la confiança en l'esdevenidor."

El "Correio de Manznha" diu que sigui quina sigui l'opinió brasilera respecte al Presilent Vargas, no pot negar ningú que ahir se sentiren tots reconfortats per la seva brillant actitud personal. Brasil té necessitat de l'ordre material, i el President Vargas demostrà ahir que és capaç d'aconseguir-ho.

De Valera ha decidit suprimir el Senat

Londres, 28. — Comuniquen de Dublin que el senyor De Valera ha decidit suprimir el Senat irlandès. A aquest efecte presentarà a la dita Assemblea la llei votada per la Cambra de Diputats fa divuit mesos, en la qual es preveu l'abolició del Senat. Aquest es negà aleshores a introduir aquesta esmena a la Constitució. Si el Senat rebutja novament la llei, aquesta podrà aplicar-la el Govern dintre de dos mesos.

L'aniversari de la independència d'Albània

Tirana, 28. — S'ha celebrat amb gran brillantor a tot el país l'aniversari de la independència.

A Tirana, una gran manifestació, composta de representants de diverses associacions, ha recorregut els principals carrers, i s'ha detingut davant l'Alcaldia, on s'han pronunciat diversos discursos alhusius a l'acte que es commemorava.

Revisió d'un procés contra uns religiosos alemanys

Berlin, 28. — Davant el Tribunal especial de delictes contra la legislació sobre divises, ha començat aquest matí la revisió del procés incoat contra unes religioses catòliques. S'espera que dissabte es pronunciarà la sentència definitiva.

¿UN ACORD NAVAL ENTRE ANGLATERRA I IRLANDA?

Berlin, 28. — Corre el rumor que De Valera té la intenció de proposar a Anglaterra un acord naval, segons el qual els vaixells i tropes angleses evacuarien els ports irlandesos des de Queen's Town i Berehavem, a canvi que Irlanda compres deu vaixells de guerra britànics, comprometent-se a posar-los a disposició d'Anglaterra en cas de guerra, a la qual Irlanda participaria.

Els vaixells que es comprarien són dos creuers, quatre destructors i quatre torpedineres, per un valor total de cinc milions de lliures esterlines.

EL CONFLICTE ANGLO-IRLANDES

Dublin, 28. — L'agència informativa oficiosa declara que les informacions de premsa segons les quals existia un pla destinat a posar fi al conflicte anglo-irlandès són inexactes. Es recorda que des del 12 d'octubre s'han vingut desmentint continuament noticies semblants.

Els japonesos continuen preparant la independència del nord de Xina

Toquio, 28. — Segons l'Agència Rengo, el general Huang Xing Uei, en arribar a Kobe, ha desmentit que el general Xang Kai Xec li hagués encarregat una missió especial a realitzar prop del Govern del Japó. No obstant, el general es proposa visitar diverses personalitats japoneses, entre elles el senyor Hirota, ministre d'Afers Estrangers. — Fabra.

ELS JAPONESOS, CONTRARIS ALS CANVIS POLITICS

Xang-Hai, 28. — Els cercles militars japonesos es declaren contraris als canvis en la direcció política de la Xina del Nord, canvis que podrien tenir repercussions desfavorables per a les relacions entre ambdós països. L'agregat militar japonès declara que ha proposat l'anul·lació de la reforma monetària a la Xina del Nord, així com també un programa per a la supressió del comunisme i la substitució dels caps responsables del moviment autònom. — Fabra.

ELS JAPONESOS CONTINUEN PREPARANT LA SEPARACIO

Pequin, 28. — Als cercles internacionals es creu que la inquietud japonesa, per la retirada del material mòbil de les provincies del Nord assenyala la seva intenció de continuar el projecte d'autonomia de les cinc provincies. En el cas d'establir-se una administració separatista, els ingressos de ferrocarrils constituirien la major part de la recaptació del nou Estat, amb els quals serien substituïts els procedents de les duanes que per ara són inabordables. — Fabra.

S'ESPERA L'ACTITUD DE NANQUIN

Pequin, 28. — Un membre de l'alt comandament militar de Tien-Tsin ha declarat que els moviments que realitzen les tropes japoneses no constitueixen cap amenaça, sinó que es tracta simplement de maniobres sense cap importància estratègica.

La dita personalitat ha terminat dient que la futura actitud de l'exèrcit japonès depèn de l'actitud que adoptin les autoritats xineses i especialment el Govern de Nanquin.

RETIREN LES TROPES DE LES ESTACIONS

Pequin, 28. — Aquest matí s'ha vist que les autoritats militars japoneses retiraven dels entroncaments i llocs estratègics ferroviaris de Feng Tai i Xangyimen totes les tropes.

Després de la retirada de les tropes japoneses de l'estaci de Feng Tai només hi ha quedat un petit grup de soldats, els quals tenen l'encàrrec de comprovar el tràfic. Els trens cap a Tien-Tsin i Hanqueu surten normalment.

EL GOVERN XINÈS PROTESTARÀ

Xang-Hai, 28. — Hom assegura que el Govern xinès es proposa protestar enèrgicament contra l'ocupació portada a cap pels japonesos a les estacions ferroviaries de Feng Tni i Xengyim, situades prop de Pekin, per considerar-ho com una violació dels Tractats existents. — Fabra.

EL GOVERN AUTONOM ES PREOCUPA DE LES FINANCES

Tòquio, 28. — El diari "Asshi" anuncia que el Govern autònom de la zona desmilitaritzada ha organitzat un Comité financer per tal que es faci càrrec dels ingressos per les aduanes marítimes de Tchinouantao, de la xarxa ferroviària Mukden-Pekin, com també dels ingressos produïts per la gabella. — Fabra.

SUNG XE YUAN NO VOL PACIFICAR

Nankin, 28. — El general Sung Xe Yuan, s'ha negat a acceptar el lloc que se li havia ofert d'agent pacificador de les provincies de Hopei i Xahar, perquè diu que no reuneix condicions per a aquesta missió.—Fabra.

A Grècia, el rei vol amnistia i el Govern no

Dimiteix Condylis i el substitueix un professor de dret

Atenes, 28. — Havent-se negat els ministres a publicar el decret d'amnistia general signat ahir pel rei, aquest ha acceptat la dimissió del Gabinet. Per conseqüent, el decret de clemència no quedarà signat fins la formació del nou Govern.

Mentre s'estava celebrant un rèquiem en memòria dels ministres morts en 1922, i mentre estava col·locant la primera pedra d'una capella commemorativa, han tingut lloc demostracions contra l'amnistia, que és recolzada pel rei.

UN GOVERN EXTRAPARLAMENT.

Atenes, 28. — Segons un corresponsal particular, a conseqüència de divergències sorgides amb el Govern dimissionari sobre el projecte d'amnistia el rei ha encarregat la formació del Govern a una personalitat extraparlamentària. El dit Gabinet tindrà caràcter transitori i refrendarà el decret d'amnistia.

S'ignora si Sophoulis acudir a la crida reial o si, com els altres caps republicans, es limitarà a enviar al monarca una nota que contingui les principals condicions per a la col·laboració amb el nou règim. Aquestes condicions són: primera, amnistia general i completa, sense distinció, entre els condemnats polítics i els civils; segona, formació d'un Gabinet transitori per convocar eleccions i procedir a la dissolució de l'Assemblea Nacional.

NO HI HA AGITACIO A L'EXERCIT

Atenes, 28. — El general Lapagos ha declart completament desproveits de fonament els rumors relatius a certa efervescència que regnaria en l'exèrcit a propòsit de la qüestió d'amnistia.

DOMERTZIS, ENCARREGAT DE FORMAR GOVERN

Atenes, 28. — El rei ha donat l'encàrrec de formar nou Govern al professor de Dret civil senyor Dmertzis, que fou adversari del dictador Pangalos, quan aquest estigué al cap de l'Estat.

El senyor Domertzis ha celebrat una detinguda conferència amb el cap de l'Oficina política del rei, i han tractat de les modalitats i funcionament d'un Govern provisional.

En una audiència que ha durat dues hores, concedida pel sobirà al senyor Mi.calacopulos, aquest ha exposat el seu criteri sobre l'actual situació.

Gomboes cap a Viena

Budapest, 28. — El senyor Gomboes, i aseva esposa i el ministre d'Afers Estrangers, senyor Kanya, han sortit a la 1'36 d'aquesta tarda cap a Viena.

A l'estació el primer ministre hongarès ha declarat als periodistes: "Surto amb el senyor Kanya per conferenciar amb les autoritats austríaques sobre problemes d'actualitat."

Nous sots-secretaris d'Estat anglesos

Londres, 28. — Ha estat anunciat oficialment el nomenament dels tres nous sots-secretaris d'Estat, que són els següents: Dominis, Douglas Hacking; Interior, Geoffrey Lloyd, i Escòcia, coronel Gorville.

L'emperadriu del Japó dóna a llum un nen

Toquio, 28. — L'emperadriu ha donat a llum un nen aquest matí. Mare i fill gaudeixen de perfecta salut.

El militarisme japonès contra el Govern

Toquio, 28. — L'òrgan de l'exèrcit en aquesta capital declara que als centres militars ha causat viva sorpresa la declaració de Takahaschi, ministre de Finances, en negar-se a acceptar la totalitat del pressupost de guerra, a pretext que els armaments del Japó constituirien una provocació per als Estats Units i la U. R. S. S., que en canvi no constitueixen cap amenaça per al Japó.

Els centres militars consideren que el Japó es troba en un esplendid isolament, i que en tot cas estaria recolzat per nacions desafavorides, i que, com ell, desitgen obtenir un repartiment en les riqueses mundials. La determinació de certes potències a contenir l'expansió racial del Japó faria inevitable un conflicte.

Per tot això, l'exèrcit considera intolerable l'observació del ministre de Finances en dir que l'exèrcit perdria la confiança de la nació si s'obstina en demandes injustificades. Acaba dient el diari que els centres militars estan disposats a exigir explicacions a Takahaschi i al Gabinet.

LES RELACIONS ENTRE AUSTRIA I L'ESTRANGER

Viena, 28. — El ministre d'Afers Estrangers, senyor Berger Waldenegg, ha exposat davant la Dieta general l'estat actual de les relacions entre Austria i l'estranger, i ha constatat que existeix una base sòlida sobre la qual descansen les relacions austro-italianes. Passa després a examinar el caràcter de sincera cordialitat en les relacions amb França i Anglaterra.

Sobre aquest particular, el senyor Berger declara: "M'honro en gran manera esmentant els incomptables esforços portats a cap per França, relacionats amb una evolució econòmica favorable a l'Europa danubiana." Ha acabat posant de manifest l'interès que sent Austria per a la conclusió d'un Pacte danubià.

L'acord comercial franco-espanyol

París, 28. — L'acord comercial franco-espanyol comprèn la renovació de la Convenció de Comerç i Navegació del marg de l'any 31, així com l'arranjament comercial l'aplicació del qual restablirà els intercanvis normals entre els dos països.

Aquestes decisions no entraran en vigor fins després d'haver estat aprovades pels Governs i es resolguin les dificultats financeres existents.

No se sap on és l'aviador Ellsworth

Nova York, 28. — El vapor "Monowai", camí d'Auckland, declara haver captat també els senyals de l'aviador perdut a la regió antàrtica, Ellsworth, el qual tractava d'indicar la seva posició en xifres. El senyals eren tan febls, que es feien illegibles, però la crida Khnlr, que era la convinguda, ha estat sentida repetidament.

CANALETA
GRANONDA
DRENA
DEKOR
XAPA LLISA
FIBROCROM
FIBROMARMOL
URALITA
COBERTES
CEL-RASOS
TUBERIES
DESAIGÜES
DIPÒSITS
REVESTIMENTS
ARRIMADORS
URALITA, S. A.
Plaça Antoni López, 15

Aparells fotogràfics
Prismàtics, Binocles, Cinemes nes, Fonògrafs de totes menes, Pellícules Pathé-Baby, Mèquines, Discos, etc., etc.
JOIES - BRILLANTS
Tot de veritable ocasió
Compra, venda i canvi
CASA BAGUÉS
Carrer de Sant Pau, 6 (prop de las Ramblas) - T. 12217 - BARCELONA

ELS ESPORTS

Box a Futbol

AL NOU MON

ORTEGA VA VENCER SORO PER PUNTS

Com era d'esperar, la reunió que es celebrà abans-d'ahir a la nit, al Nou Món, a base del combat entre Ortega i Soro, en el qual el primer esmentat posava en joc el seu títol de campió dels mosca, va resultar una vetllada molt deficient pel que fa referència als combats principals.

Ortega, davant un adversari que s'havia passat uns mesos d'inactivitat per tenir una lesió a una mà, i el qual ja havia batut anteriorment, es va limitar a demostrar-nos, en el transcurs de les dotze represes, la seva gran superioritat. Tal vegada el campió no va estar tan afortunat en el seu joc com acostuma estar-ho, i això no fou pas per culpa seva, sinó per les incorreccions i les obstruccions que continuament feia Soro. Aquest, per aquest motiu, fou amonestat repetides vegades, i aquesta fou l'única arma que va esgrimir Soro a partir de la sisena represa. En resum, un combat molt poc interessant.

Un altre matx, entre Flix i l'asturià Rodriguez, es va resoldre a favor de Flix, també per punts. Aquest resultat no és gaire honorable per a Flix, si tenim present que l'asturià ha estat batut abans del limit per homes de menys vàlua que l'ex-campió. Si en el combat d'Ortega el públic es va ensopir, en aquest va passar una cosa semblant, encara que a les darreres represes el joc confús de Rodriguez fos aprofitat per Flix per collocar cops ben eficaços.

En canvi, en el combat entre Bosch i Mir, el públic es va delectar, puix va veure una lluita en extrem aferrissada, la qual segons el jutges fou favorable a Bosch, però el fall popular hauria admès en canvi un matx nul. En la resta del programa, Royo vencé Martinez, per punts, i Arnau i Muntaner feren matx nul.

JOM

PIERRE CHARLES RESTA CAMPIO D'EUROPA I BELGICA

A Charleroi, Pierre Charles va reeixir a conservar els títols de campió d'Europa i de Bélgica dels pesos forts en batre el seu compatriota Limondin per punts. Charles, més cientific i bastant actiu durant tota la lluita, va reeixir a imposar-se a un adversari que féu poca cosa més que cercar el cop dur amb el qual esperava vèncer decisivament. Abans d'aquest encontre el nord-americà Zeman va batre el belga Verbeeren per fora de combat en un sol round.

ELS PROJECTES DE DIKSON.— Encara que en el matx Lou Brouillard-Marcel Thil no es va batre el rècord de la recaptació que havia establert el matx Thil Tunero, el seu organitzador Jeff Dickson es banyà en aigua de roses, car la victòria no massa convincent que va obtenir el francès possibilita la celebració d'un segon combat, en el qual és de creure que Thil posarà en joc el campionat mundial dels pesos mitjans. Mentrestant, Thil i Brouillard seguiran demostrant enfront d'altres adversaris que no els manca classe. Jeff Dickson ha dit que Brouillard farà diversos combats a Europa, i hom considera probable que serà acarat al vencedor del matx Christoforidis-Kid Janas, que havia de celebrar-se anit passada a París. Quant a Marcel Thil, que sembla que té el compromís de boxar amb Rotà, serà enfrontat abans d'aquest encontre a un boxador no designat encara. Hom diu igualment que el portugués Rodríguez, l'alemany Eder i el nord-americà Clivile podrien ésser escollits com a adversaris. Hi ha encara diversos pesos mitjans, Ignasi Ara, Tunero, etc., que podrien participar en aquesta mena de competició, la qual cosa vol dir que abundant el material no serà difícil a Jeff Dickson presentar cap a la primavera la segona edició de Thil-Brouillard amb un èxit econòmic superior encara al que s'ha obtingut. Naturalment que això allunya tota possibilitat que Marcel Thil vagi als Estats Units, car el francès no necessita pas moure's de França per *fer l'Amèrica*.

VARIA.—Es donen dues versions respecte a la impossibilitat en què es troba Sangili i els seus acompanyants d'embarcar a Gibraltar en el "Comte de Savoia"; una, que no els fou possible dipositar els 500 dòlars de dipòsit que exigeixen les autoritats americanes als que s'embarquen en tercera classe cap aquell país; l'altra, que Avernin, manager del campió, estava malalt.

— No és oficial encara que el francès Angelmann i el belga Kid David siguin els dos boxadors elegits per la I. B. U. per tal de celebrar un combat vàlid per al campionat del món dels pesos mosca, que es troba vacant; però hom diu que segurament l'elecció recaurà en els dos esmentats.

— A París, Young Pérez va batre Magliozzi per punts. Després d'aquest combat la crítica està d'acord a reconèixer que el petit boxador jueu acusa un apreciable retorn de forma.

— Georges Carpentier cerca editor per a una novella que acaba d'escriure titulada "Doublé au coeur", novella d'amor i d'aventura, segons ha declarat el seu autor, que no és autobiografiada encara que en ella la boxa juga un gran papér.

Natació

LES ACTIVITATS DEL C. E. MEDITERRANI

Les activitats del C. E. Mediterrani no resten desateses en l'època d'hivern, en la qual per dedicar tota la seva atenció a les pràctiques de la natació esportiva es fan més difícils.

La instal·lació del gimnàs que disposa al seu estatge social (Comtes de Barcelona, 6, primer) li permet tenir en actiu el dinamisme de l'entitat, reconegudà la importància de la cultura física com a mitjà de preparació de tots els esports, i molt particularment la natació.

Per altra part l'acceptació assolida per les classes de gimnàs que tots els matins i nits dels dies feiners, de set a nou, es donen al C. E. Mediterrani, a les ordres del professor G. Garcia, de persistir tal afició i ajut permetran dintre de poc una ampliació de les millores que s'estan efectuant.

Futbol

Campionat de Catalunya

Arbitres per a diumenge

PRIMERA CATEGORIA B

Terrassa-Granollers, del Collegi valencià.
Sant Andreu-Martinenc, Menal.
Europa-Horta, Santullano.
Sants-Calella, Pujol.

SEGONA CATEGORIA PREFERENT

Partits de segon torn

Per al primer lloc:
Santboià-Vic, del Collegi aragonès.
Manresa-Gràcia, Tonijoan.

SEGONA CATEGORIA ORDINARIA

Tercer grup

Olesa-Sant Sadurní, Maroto.
Martorell-Foment, Oltra.

Green ha estat operat. — A conseqüència d'un atac d'apendicitis, el jugador anglès Green fou operat abans-d'ahir a la nit a la clínica del doctor Puig Sureda. La intervenció quirúrgica s'efectuà amb resultat satisfactori, i ahir al vespre, des de l'esmentada clínica, se'ns confirmà que l'estat del jugador Green era favorable. No cal dir com celebraríem el seu ràpid restabliment.

Aquesta sobtada baixa de Green ha fet que els rengles de l'Espanyol per al partit de diumenge a San Mamés restin encara més debilitats. Demés també s'ha confirmat la baixa de Martorell, el qual no pot desplaçar-se a causa dels seus estudis.

Per tant, l'equip de l'Espanyol que es desplaçarà a Bilbao sembla que serà integrat per Fourniés, Pardo, Moreno, Edelmiro, Espada, Lecuona, Prat, Quesada, Costa, Manolin i Bosch.

Ara bé: Pardo no es troba pas molt bé de la lesió que sofrí darrerament al turmell, i això fa molt probable que tampoc no pugui jugar. En aquest cas, Edelmiro el substituirà; a aquest el substituirà Manolín, i a la davantera s'hi incorporaria Bonic de Centre i Costa passaria al seu lloc d'interior esquerra.

FRONTÓ NOVETATS

Avui, divendres, tarda, a les 4

Partit a pilotetes
ROMAN-BERRONDO
contra
AZCUE-TRECET-CHQ. ERDOZA

Nit, a les 10'15:
Partit 9 pala
ZARRAGA-PASAY
contra
IZAGUIRRE-UNAMUNO

Detalls per cartells

El Barcelona enfront del Sevilla.— Sembla confirmar-se que el Sevilla presentarà contra el Barcelona el seu equip complet, que no ha pogut arrenglerar en cap dels encontres fins ara jugats. Especialment la inclusió de Campana al centre de l'atac.

Pel que fa referència al Barcelona, sembla que l'única variació que s'introduirà en l'equip en relació amb el que actuà a Mestalla serà la reaparició del porter Noguers.

Iborra descansarà dos diumenges.— A conseqüència dels incidents en el partit València-Barcelona jugat a Mestalla el diumenge passat, s'ha imposat una suspensió de quinze dies al jugador Iborra i vuit a Guijarro.

El Girona busca reforços. — Continuen les gestions per a l'adquisició del jugador Cervera, procedent de l'Hèrcules. Demés ha entaulat negociacions per a fitxar Andreu, del Sant Andreu, i un mig ala costeny.

Argemir al Barcelona? — Hom diu que el Barcelona ha repres les negociacions per a l'adquisició d'Argemir, del Sabadell, i res no seria d'estrany que un dia d'aquests es produís l'alta de l'esmentat jugador als rengles barcelonistes.

FRONTÓ PRINCIPAL PALACE

Avui, divendres, tarda
GUTIERREZ II-VICENTE I
contra
GOENAGA II-BASABE

Nit:
GABRIEL II-CELAYA I
contra
EGOZCUE II-RAMOS II-URRESTARAZU

Esports de Neu

IV SALÓ DE L'ESQUÍ CATALÀ

El Club d'Esquí de Catalunya, Secció d'Esquí del C. E. de Catalunya, el dia primer de desembre obrirà el tan esperat IV Saló de l'Esquí al seu local del carrer del Paradís, 10.

La inauguració oficial tindrà lloc dilluns, dia 2, a les vuit del vespre.

El Centre Excursionista de Catalunya i la seva Secció d'Esquí reconeixen als esquiadors que assisteixin a la dita obertura, que, ultra donar relleu al IV Saló de l'Esquí, els reportarà l'avantatge de conèixer les darreres novetats per a la temporada que comença.

Lluita

TORNEIG GARCIA ALZINA. — Diumenge al matí, a l'estatge del Centre Gimnàstic Barcelonès, Joaquim Costa, 22, tercer, se celebrarà la tercera matinal de lluita greco-romana amateur del torneig Garcia Alzina, amb els següents combats: pes gall (56 quilos) Comes (C. C.) contra Hernández (A. E. P.), Pérez (C. E. B.) contra Cuesta (C.G.B.); pes ploma, 61 quilos, Aranyó (C. C.) contra Cuevas (C. E. B.); pes lleuger, 66 quilos; Pera (C. C.) contra Pedrós (C. E. B.); Bamala (A. E. P.) contra Catalunya (C. G. B.); pes lleuger-mitjà, 72 quilos; Xaubet (C. C.) contra Estreguer (A. E. P.); Roman (C. E. B.) contra Morancho (C. G. B.).

EL TEATRE

L'ESTRENA D'AVUI AL ROMEA

PAULINA SINGERMAN PARLA DE "CANALLITA MIO!"

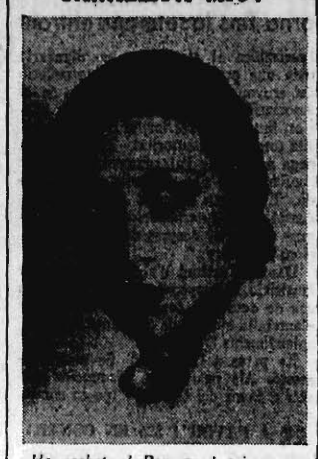

Ha acabat, al Romea, el primer acte d'Amor.

Vestida de verd clar, Paulina Singermann, la deliciosa actriu, espera en la seva llotja el moment de presentar al seu marit — en la comèdia, naturalment! — l'amiga que més tard serà la seva rival.

Martínez Sierra evoca uns dies, una mica llunyans, passats a Buenos Aires. Allà va conèixer Paulina Singermann.

—A més d'ésser una dona interessant i intelligent — em diu — Paulina és, una dona divertida.

Es parla, després, de diverses coses...

Entre elles, de l'obra que avui s'estrena: ¡Canallita mio! La signen els senyors Goicoechea i Cordone.

—Dos grans amics meus — explica Paulina Singermann —. Els he estrenat quatre comèdies, i les quatre amb èxit. Goicoechea i Cordone són dos bons autors còmics. M'atreviria a afirmar que són, potser, avui, els únics autors còmics argentins. Autors de comèdies, entenemnos!

Ja sabem quelcom dels autors de ¡Canallita mio!

Quant a l'obra, Paulina Singermann es resisteix a dir-ne res.

—Si us conto l'argument, vós el publicaríeu al diari, i el públic ja sabrà per endavant el que passa. No, no! Veniu i ho veureu.

—Digueu-me, almenys, quin paper hi representeu...

—Una xicota brava, valenta i... molt simpàtica.

Com riu!

—¿I en quins trànsols es troba, aquesta xicota? — insisteixo.

—Només que avançar-vos que acaba casant-se.

—És el destí de moltes.

—Però la protagonista de ¡Canallita mio! abandona el marit la mateixa nit de noces.

Martínez Sierra intervé:

—Com la dona de l'ex-rei Manuel de Portugal.

Ara comença a estar intrigat.

¿Per què la xicota brava, valenta i simpàtica de ¡Canallita mio! es cansa tan aviat del matrimoni?

—No ho diu — respon Paulina Singermann.

Suposo ja que deu haver-hi plors i que la comèdia deu ésser, a trossos, sentimental. Un tango, vaia!

—Res de tango! L'obra té moments de sentiment. No aires, però. El que abunda són les rialles. Es una obra de franca comicitat.

Paulina Singermann afegeix, encara:

—Es una obra on els personatges parlen argentí. Aquesta circumstància la farà més atraient, espero. Els artistes diem tot allò de ¡Chè, què esperanza! i ens tractem de vós. En Amor ens tractem de tu i parlem en castellà.

—Ah!

Aquest "Ah!" se m'ha escapat sense voler.

J. T.

Demà, dissabte, a la tarda: Debut de
CARMEN DIAZ

Notes oficioses

El meravellós espectacle del Còmic

L'èxit de "Mujeres de Fuego" ha estat sorollós. Les representacions es compten per plens, i l'entusiasme augmenta davant l'interessant i gracios argument, la inspiradissima partitura i la magnífica presentació.

Gonzàlez del Castillo, Muñoz Roman i el mestre Alonso, una vegada més, han triomfat amb "Mujeres de fuego".

Morales i Asense, els celebradissims escenògrafs, en "Mujeres de fuego" s'han superat ells mateixos. Tots els decorats de la nova revista són ovacionats, i d'una manera especial els dos finals d'acte, "La fàbrica de nines" i "La font lluminosa". Són, en realitat, dos espléndids quadres.

Les formoses vedettes Mapy Cortés, Teresa Moreno, Isabel Nàjera, Elva Roy, les bellíssimes tiples Paquita Campos (la nova revelació), Rosa Ortega, Isabel Molina, Mary Darsom, Berta Sànchez, Glòria Nàjera, Mary Sànchiz; les simpàtiques "Cómico-Girls" i les excellents actrius cómiques Rosa Hernàez i Maria Portillo, es mostren, totes elles, insuperables en la interpretació de "Mujeres de fuego".

Josep Santpère, el popularíssim actor; Ignasi Leon, el petit gran artista, i Manuel Alares, graciosissim com mai, són aplaudits cada dia juntament amb els actors Alfons Arteaga, Miquel Pedrola, Baby Alvarez, Fernando Cortés, Pere Gimler i Arada.

La nota més destacada i sensacional del grandiós espectacle "Mujeres de fuego" la constitueix el formidable "Trio Zigani Sppassowi" atracció d'anomenada mundial que pels seus arriscats treballs és objecte d'innombrables ovacions. El luxós vestuari de "Mujeres de fuego" de l'acreditada casa "Modes Caspistrós", admirable. El mestre coreogràfic Nicolasitcher, també pot anotar-se un èxit més.

PRINCIPAL PALACE

Les dues-centes representacions de "Yerma"

"Yerma" ha estat represa per la companyia de Margarida al Principal Palace. Mentre en el cartell de nits triomfa "Bodas de sangre", també de García Lorca, el cartell de tardes l'ocupa "Yerma".

"Yerma" ha constituït un dels èxits més grans de Margarida Xirgu, que l'ha representada pertot on ha actuat. L'haver-la incorporat al cartell del Principal Palace l'apropa a les duescentes representacions. Per a quan arribi aquest dia, que serà molt aviat, l'empresa del Prncipal Palace prepara una funció d'homenatge. "Yerma", els seus intèrprets i el seu autor, bé s'ho mereixen.

La representació amb la qual "Yerma", la magnífica tragèdia de García Lorca, arribarà al seu segon centenari, tindrà caràcters d'esdeveniment.

Gran Teatre del Liceu

Demà, darrera representació de
MARIA DEL CARMEN

Diumenge, tarda: darrera representació de **LA FORZA DEL DESTINO.** Comiat dels célebres artistes **Arangi-Lombardi, Setaglia.** - Dimarts: Funció popular; butaques platea amb entrada, 6 ptes. - Dia 3: presentació dels divos **Gina Cigna, Galliano Masini,** amb l'òpera **AIDA.** - Dia 7: presentació de la famosa artista del Teatre Imperial de Tòquio **Teiko Kiwa,** amb **MADAME BUTTERFLY**

Es despatxa a Contadoria

TEATRE BARCELONA

Companyia Díaz de Artigas - Collado

AVUI, DIVENDRES: **Benefici de Pepita Díaz de Artigas i Comiat** de la Companyia. Tarda, a les 5'30: 3.ª de l'abonament organitzat per "Lluita contra la mortalitat infantil": **NO JUGUEIS CON ESAS COSAS,** de **Benavente.** Nit, a les 10'15: **L'èxit de** la temporada, **d'Alexandre Casona, NUESTRA NATACHA**

Genial creació de **Pepita Díaz de Artigas.** En obsequi a la beneficiada, **Catalina Bàrcena** interpretarà un graciosíssim monòleg. - Demà, dissabte: **DEBUT de CARMEN DIAZ.** Tarda i nit: L'obra de **Quintero i Guillén MORENA CLARA**

OLYMPIA

DARRERA SETMANA
de l'actual temporada de Tardor de CIRC
3 darrers dies del gran espectacle, 3
AVUI, tarda, 4'30. - Nit, a les 10
Gran èxit de
CAPITA SMITH - POMPOFF-THEDY
4 RASTELLI
HOWARD NICHOLS
72 ARTISTES, 72
18 grans atracciones. Dilluns, nit: Benefici de **POMPOFF-THEDY, Nabucodonosorcito i Zampabollos**

TEATRE NOVETATS

TEATRE CATALÀ
Company's NICOLAU-MARTORI
Tarda, a les 5:
L'èxit de Josep Maria de Segarra
ROSER FLORIT
Creació de Mercè Nicolau i Ramon Martorí. Nit, a un quart d'onze:
El grandiós èxit de **Lluís Elies**
Amàlia, Amèlia i Emília
Demà, tarda i nit: L'èxit de l'any
AMALIA, AMELIA I EMILIA

ROMEA

Telefon 22026
AVUI, a les 3'30 i 10'15:
Estrena de la comèdia en 3 actes, de Goicoechea i Cordone
¡CANALLITA MIO!
per
PAULINA SINGERMAN
Demà, a les 5'30 i 10'15, i diumenge, a les 3'30, 6 i 10'15:
¡CANALLITA MIO!

TEATRE CÒMIC

PALAU DE LA REVISTA
AVUI, tarda, a les 5'15. **Butaca, una pesseta. ¡¡MANOS ARRIBA!!,** per les principals parts de la companyia. Nit, a les 10'15: Exit de clamor: el meravellós espectacle de **Castillo, Roman i el mestre Alonso**
Mujeres de fuego
per les vedettes **M. Cortés, T. Moreno, I. Nàjera, E. Roy** i el formidable **TRIO ZIGANI SPASSOWI, Santpere, León, Alares**
36 bellíssimes Girls, 36

PRINCIPAL PALACE

Rambla del Centre, 4 - Tel. 11882
AVUI, tarda, a les 5'15: **Matinée popular.** El poema en tres actes, dividits en dos quadres cada un, de **F. García Lorca**
YERMA
Creació de
MARGARIDA XIRGU
Nit, a les 10'15: La tragèdia andalusa en set quadres, dividida en tres actes de **Federico García Lorca**
BODAS DE SANGRE
Genial creació de **Margarida Xirgu.**
Demà, tarda, a les 5'15, i nit, 10'15:
BODAS DE SANGRE

TEATRE POLIORAMA

C.a N.a P. LADRON DE GUEVARA
Cada dia el grandiós èxit de Muñoz Seca
¡SOLA!
AVUI, nit, a les 10'15:
Gran concert
Emili Vendrell - Eduard Toldrà
Pere Vallribera
Detalls per cartells

Teatre Català Amateur

Festes de clausura del IV Concurs

SESSIÓ DE GALA

Tal com s'ha vingut anunciant, demà passat, dissabte, a les deu del vespre, tindrà lloc al Teatre Studium la sessió de gala amb la qual serà clos el IV Concurs de Teatre Català Amateur.

Avui, divendres, nit: Comiat de la Companyia. Benefici de JOSEFINA DIAZ ARTIGAS. El gran èxit de ALEJANDRO CASONA
NUESTRA NATACHA
En obsequi a la beneficiada, Catalina Bàrcena interpretarà un monòleg

Prendran part a la festa les formacions amateurs següents: la Secció teatral de la "Societat Iris", de Mataró, que posarà en escena el segon acte de "Víctor Daura", de J. Navarro Costabella; l'"Agrupació Romeu", de Sant Feliu de Guíxols, que interpretarà "La festa del carrer", d'Enric Lluelles; el "Quadre Escènic Mossèn Cinto", del "Foment Autonomista Català", de Barcelona, que representarà "A posta de sol", d'Ambrosi Carrión, i l'"Estudi d'Art Dramàtic" de Molins de Rei, que estrenarà la comèdia "Li deien: Germà Congre!", de Ramon Vinyes.

Les companyies "Societat Iris", "Agrupació Romea" i "Quadre Escènic Mossèn Cinto" es disputaran la Medalla que ha estat concedida per la Confederació Internacional. La companyia de Molins de Rei, per no haver pres part en el "IV Concurs", a causa d'haver-se-la rellevat oportunament pel fet de portar guanyats tres anys consecutius el primer premi, no entrarà en la disputa de la Medalla.

A aquesta gran festa de teatre, ultra les autoritats representatives de Catalunya i el Jurat Internacional, hi assistirà en Ple el Jurat Qualificador del Concurs.

La entrada serà per rigorosa invitació. Les poques disponibles poden adquirir-se a dan Segimon Rovira (Rambla de Catalunya, 62).

EL REPARTIMENT DE PREMIS

L'endemà, diumenge, dia primer de desembre se celebrarà al mateix Teatre Studium, a les onze del matí, l'acte del repartiment de premis.

El Consell Directiu de la "Federació Catalana de Societats de Teatre Amateur" posa a concixement dels directors i representants de les companyies concursants, que han d'acudir-hi proveits de l'oportuna autorització per a fer-se càrrec dels premis que els corresponen, la relació dels quals farem pública en una propera edició.

A l'acte hi són convidats des d'ara tots els amateurs federats de Catalunya.

CARMEN DIAZ
debuta demà a la tarda, amb
MORENA CLARA

LA MUSICA

ANIT, AL LICEU

Funció d'homenatge a Enric Granados

La vetllada d'ahir fou dedicada a la memòria d'Enric Granados, de la mort del qual s'han complert vint anys. Fou posada en escena la bellíssima obra "Maria del Carmen", que tan bons records deixà kuan fou represa fa dues temporades al Liceu, després de molts anys de no haver estat representada. Sens dupte es revelen en aquesta substanciosa partitura les millors qualitats de l'esperit creador de Granados, que hi brillen amb magnífic esclat: la seva inestroncable vena melòdica, la fantasia prodigiosa, l'elegància de l'expressió, la traça extraordinària a crear sempre l'ambient just, ple de força emotiva i refinadament matisat. Tota la música de "Maria del Carmen" és creada amb una espontaneïtat adorable, amb la sinceritat que és tan característica del primer estil d'Enric Granados, i en ella batega tothora una emoció intensa que la vivifica i li presta un irresistible encís. Seria inútil voler destacar episodis determinats d'aquesta obra, ja que tot el desenrrotllament manté el to de gran volada lírica que des de les primeres escenes es fa remarcar; però sempre el final del primer acte, les escenes de conjunt del segon, superbes de caràcter, i el final del tercer s'imposen amb particular suggestió.

La interpretación que enguany ha obtingut "Maria del Carmen" és digna de tots els elogis. Cal aplaudir primerament la tasca de Concepció Badia d'Agusti, artista ben prestigiosa i coneguda en els concerts, la presentació de la qual a l'escenari del Liceu ha estat una bella revelació. Concepció Badia encarnà de manera excellent la protagonista, amb la més perfecta comprensió del caràcter del personatge, i cantà tota la part amb un art exquisit i amb profunda expressió. El seu trionmi fou complet i ens augura segurament altres actuacions de gran possibilitat.

Impecable també la labor del tenor senyor Civil ("Javier") i del bariton senyor Granforte (Peucho"), que encaixaren almirablement llurs papers i sabrem trobar tothora l'expressió i l'accent adequat a cada escena i a cada frase.

En el paper de "Domingo" es distingí molt el senyor Gass, jove artista que es fa remarcar més i més cada dia, i es mostraren igualment, merexedors d'elogi els artistes encarregats dels restants principals, senyoreta Viladoms, senyora Lucci i senyors Girald, Fernàndez, Gaiolà, Gonzalo, Torres i Bastons.

L'orquestra, sota la direcció del mestre Joan Lamote de Grignon, que concertà l'obra amb admirable encert, sonà sempre meravellosament, amb la més justa expressió i amb una exquisida finor de matisos.

Després de la representació, Concepció Badia cantà "Elegia eterna", "La maja dolorosa" i "El majo tímido", de Granados, i escoltà novament entusiàstiques ovacions de tot l'auditori. La nostra artista fou obsequiada, a més, amb nombroses cistelles de flors.

La sessió acabà interpretant l'orquestra les danses "Oriental" i "Rondalla aragonesa", que amb l'"Andalusa", executada al començament, constituïren la part instrumental del concert.

Una vetllada ben brillant, doncs, i un èxit ben merescut per a tots els qui hi prengueren part.

B. S.

ASSOCIACIO DE CULTURA MUSICAL

Trio Casella, Poltronieri, Bonucci

Fou una sessió de gran interès la que el dilluns passat celebrà l'Associació le Cultura Musical, en la qual presentà el trio que formen Alfred Casella (piano), Albert Poltronieri (violí) i Artur Bonucci (violoncel). Hom recordava que Alfred Casella, compositor eminent, havia estat no fa gaire temps a Barcelona per dirigir l'Orquestra Pau Casals, i la seva reaparició en els nostres concerts fou esperada amb viva simpatia. Aquests tres artistes formen un conjunt que es fa remarcar tot seguit per la cohesió perfecta amb què actua i la unitat de sentiment que permet d'assolir amb la major eficàcia els matisos més refinats. El Trio op. 70, n.º 1, de Beethoven; el de Clementi en re major (reduït per Casella); el de Brahms op. 87; la Sonata a tres, de Sanmartini, i l'obra d'Alfred Casella "Siciliana i Burlesca", que integraven el programa, obtingueren una magnífica interpretació, justa de sentit i de caràcter, plena d'una emoció vibrant, que els artistes saberen prou comunicar a l'auditori.

El Trio Casella, Poltronieri, Bonucci obtingué un èxit complet, ben franc, i cal felicitar la "Cultural" per l'encert que ha tingut en l'organització d'aquest concert.

Banda Municipal de Barcelona

Fou un remarcable atractiu del concert donat el diumenge passat al matí per la Banda Municipal la collaboració que hi prestà el jove i notable violinista Joan Alòs, que interpretà el "Concerto" en mi menor, de Mendelssohn. Hem elogiat ja altres vegades les belles qualitats d'aquest violinista, que es distingeix tant per la seva técnica depurada i el seu so bellissim i emotiu com per la seva dicció expressiva i matisada amb la més gran finor. Com sempre, Joan Alòs triomfà brillantment, i el nombrós auditori congregat a la sala de Belles Arts l'ovacionà amb calorós entusiasme.

La Banda completà el programa l'aquesta sessió, en la qual la interpretació de la Primera Simfonia de Brahms fou una nota de màxim interès, per l'excelència de la tasca realitzada pel director, mentre Lamote de Grignon, i tots els seus intelligents collaboradors.

TEATRE POLIORAMA
AVUI, divendres, nit, a les 10'15
Emili Vendrell
Eduard Toldrà
P. Vallribera
GRAN CONCERT. Butaques a 4 ptes.

NOTICIARI

Orfeó Català. — Les estrenes del pròxim concert. — Les obres que l'Orfeó Català estrenarà enguany en el seu tradicional concert tardoranc, que tindrà lloc el diumenge primer de desembre a la tarda, són totes originals d'autors catalans i són loablement interessants perquè totes són producte d'una selecció tan rigorosa com la que implica l'haver estat premaides en un certamen sumament concorregut.

Les obres que l'Orfeó Català estrenarà enguany en el seu tradicional concert tardoranc, que tindrà lloc el diumenge primer de desembre a la tarda, són totes originals d'autors catalans i són loablement interessants perquè són producte d'una selecció tan rigorosa com la que implica l'haver estat premiades en un certamen sumament concorregut.

En efecte, aquestes obres, que vénen a demostrar una vegada mes l'alta valor que la composició de música coral ha assolit a Catalunya, meresqueren la més gran distinció en el XII dels Concursos Musicals de la Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda. Romaguera. Llurs autors són els mestres Josep Marimon, jove compositor i director de l'Orfeó "El Roser", que en pocs anys ha sabut assolir un lloc ben destacat entre els compositors catalans, i Joan B. Lambert, el conegut compositor de multitud d'obres pertanyents als gèneres més variats, que es distingeixen per una musicalitat extraordinària, una técnica de gran qualitat i un encert constant en la realització.

Cal advertir que tant els Concursos Musicals Rabell com els Concursos Musicals Patxot, instituits pel gran patrici Rafel Patxot i Jubert, al qual Catalunya és deutora d'importantissimes iniciatives culturals, són objecte del més acurat interès per part de l'Orfeó Català, que els dirigeix i administra, i que els diferents jurats que han actuat fins ara han procedit sempre amb un gran encert, fill d'una competència ben palesara posada al servei del més rigorós esperit de justicia i d'imparcialitat.

Artur Rubinstein, Josep Hofmann i Yehudi Menuhin, a Barcelona. — El vinent mes de desembre, l'empresa dels "Concerts Daniel" reprendrà les seves activitats artístiques a Barcelona amb tres esdeveniments musicals.

Per el dia 4 té fixada l'actuació del genial pianista Artur Rubinstein, el qual oferirà als seus addictes un programa de gran interés, havent seleccionat, entre el seu extens i variat repertori, obres de màxima importància, entre les quals es destaquen els catorze preludis i la Polca de Shostakovitch, la Gran Sonata de Liszt i petites obres de Chopin.

Josep Hofmann, el célebre pianista polonès, també actuarà en un únic recital, la celebració del qual tindrà lloc el dia 10.

Hofmann nasqué à Cracòvia, el dia 20 de gener de 18 7 .6ilElsf 6C — 20 de gener de 1876. Es fill d'un director de l'Opera de Varsòvia, que era alhora professor del Conservatori, i d'una eminent cantatriu. Fins l'any 1882 estudià el piano amb el seu pare i del 1882 fins el 1884 amb Anton Rubinstein. Als sies anys, Josep Hofmann va presentar-se per primera vegada davant d'un públic, i havent-se fet nou, realitzà la seva primera tournée per Alemanya, Dinamarca, Suècia i Noruega, i actuà també a Viena, París i Londres. La seva primera "tournée" per Amèrica va fer-la l'any 1887. Hi donà cinquanta-dos concerts en dos mesos i mig, la qual cosa va desvetllar la indignació de la Societat de Protecció a la Infància i originà importants trastorns a la salut del jove concertista. Després d'un descans de sis anys, a Berlin, Hofmann va tornar a reaparéixer més fort, més madur i més musical, i l'any 1894 va fer el seu debut a Dresde. En 1898 tornà a Amèrica, on realitzà una "tournée" triomfal. D'aleshores ençà, aquest artista ha viscut principalment a Amèrica, on ha assolit, actuant en nombrosos recitals i amb totes les grans orquestres, l'altissim prestigi que avui té. Com a compositor, ha realitzat també una remarcable tasca, car ha compost concerts de piano, sonates i una simfonia, algunes d'aquestes obres sota el nom de "Dvorsky".

Josep Hofmann és director del famós Institut Curtis de Música de Filadelfia. El 21 de juny de 1933 la Universitat de Pensilvània li conferí el títol de Doctor de Música. La comunicació presidencial atorgant-li aquest títol fa referència al seva tasca com a pianista, compositor, musicòleg i pedagog.

D'esdeveniment magne srà considrada l'actuació del violinista Yehudi Menuhin. Els "Concerts Daniel" no han cessat de pregar a aquest excels artista que acceptés de venir a Espanya. Aquest desig per fi es veurà complet, i el dia 15 de desembre, a la tarda, el públic de Barcelona podrà apreciar i admirar al mateix temps el miracle més gran dels segles. Yehudi Menuhin ha tocat onze vegades a l'Albert Hall de Londres, cada vegada davant deu mil persones, quantitat que ultrapassa de dos mil la cabuda de la sala: 28 vegades amb 28 programes diferents, sense repetir ni una sola obra, ha emplenat el Carnegie Hall de Nova York: 10 vegades a Chicago; 15 a Los Angeles; 30 vegades a San Francisco; 12 a Boston; 18 vegades a París, de les quals, algunes a l'Opera i d'altres a la Sala Pleyel, i sempre, no solament s'esgotaren les entrades, sinó que calgué posar llocs suplementaris. En 1927 féu el seu debut a l'Orquestra Filharmònica de Berlin, sota la direcció de Bruno Waltes, interpretant concerts de Bach, Bethoven i Brahms, i aquest acte constituí la sensació més gran que en la història musical es coneix en la vida artística de la capital alemanya. Immediatament actuà amb les orquestres de Dresden, Leipzic i Viena. En tots els concerts, des que aquest miraculós artista actua, mai no ha quedat ni una localitat per vendre. Ara ve de realitzar una gloriosa "tournée" per Austràlia i Africa del Sud; ha tocat 11 vegades a Melbourne, 10 vegades a Sidney i 4 a Johannesburg. Menuhin no ha repetit mai ni un programa tocat a la mateixa ciutat, ni tan sols una sola obra. Fa poc, a l'enorme Sala Pleyel de París l'aplaudia frenèticament un públic que havia emplenat la sala divuit vegades.

Menuhin solament donarà aquest concert a Barcelona. En té cinc de contractats al territori de la República Espanyola. Després de la seva actuació descansarà dos anys seguits, sense donar ni un sol concert.

Associació de música antiga. — "Un concert a la Cort de Frana en el segle XVIII" és el tema de la pròxima sessió que donarà la dita entitat avui, divendres, a la sala de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana.

L'eminent artista francès M. Maurice Reuchsel, virtuós de la viola d'amor, compositor llorejat de l'Institut de França i director fundador de la Société Lyonnaise des Instruments Anciens, amb la cooperació dels nostres excellents artistes senyoreta Lluisa Bosch i Pagés, arpista, i del senyor Joan Salvat, pianista, interpretarà un interessantissim programa d'obres dels vells mestres Marc, Rameau, Barrière, Milandre, Hugard, F. de la Torre i Michel Corretto.

Orquestra de cambra. — Avui, divendres, a les deu del vespre, tindrà lloc al Teatre Studium la presentació de l'orquestra de cambra "Barcelona, 1935", que acaba de constituir-se. El programa d'aquest concert inaugural conté el "Concerto grosso", de Haendel; el "Concert per a violí en sol menor", de Vivaldi, en el qual actuarà com a solista Eduard Bocquet; la "Serenata nocturna", de Mozart; la "Sinfonietta", de Roussel, i "Tres preludis", de l'Ikonomov, el qual assistirà al concert. Les dues últimes obres seran executades per primera vegada a Barcelona.

UN ESPECTACLE DE "FEERIE"

Més graciós que una comèdia moderna
Més fastuós que una fantasia oriental

ALEGRIA MUSICA ESCENAS EN TECNICOLOR
ENCANTO DE LA VISTA RECREO DEL OIDO PLACER DEL ESPIRITU

COLISEUM Avui, nit
Gala aristocràtica

EL CINEMA

Les estrenes

NOTICIARIS I REPORTATGES

ACTUALITATS FILMADES

UNA SETMANA FLUIXA

Entre els diversos films de curt metratge que les nostres sales d'actualitats ofereixen com a complement dels seus reportatges en destaca un de la sèrie dels 3 minuts d'Interfilm titulat "Viatge a la lluna", que explica amb tot detall —amb maquetes i gràfics—una excursió per aquelles contrades. "La llebre i la tortuga" és una "Sinfonia tonta" de Walt Disney. Sense que puguem qualificar-la de pellícula "doblada", l'explicació en castellà sona malament i s'aprecia forçada. No cal dir que l'anècdota d'aquesta cinta està basada en la coneguda faula del mateix nom. Finalment, també al Publi Cinema es projecta "Cazadores de palomos", documental que va acompanyat de gràfics explicatius, molt ajustats. La resta del film és, però, allargassada.

Al Savoy sobresurt "Florència" (Pedres immortals), un documental "Epor" d'Ubaldo Magnaghi, que recull totes les belleses arquitectòniques d'aquella ciutat. Films d'aquest tema n'hem vist molts, però no en recordem cap que hagi aconseguit donar una amenitat tan ben aprofitada a la narració per mitjà de troballes que revelen un excellent sentit del cinema. "El amigo de Betty" és un film de dibuixos de Max Fleischer, animat per Dave Nolan. Es dels més fluixos que hem vist. "A tortazo limpio", cinta esportiva de Warner Bros, comentada per Manuel de Encio, el presenta dos reportatges, un de Càceres i un altre és una renyida partida de hoquei, certament inoblidable.

* * *

Les actulitats més destacades sónt: unes maniobres de defensa aèria sobre Nova York (Paramount), la vista de la causa per l'assassinat del rei de Iugoslàvia (Eclair), les inundacions d'Avinyó (Eclair), presentació d'una nova urna per les eleccions a Espanya, és irromptible, inflamable, etc... (Fox); el senyor Martinez de Velasco explica els guanys que el Govern espanyol ha fet amb l'Estatut de Tànger (Fox); el partit de futbol València-Barcelona fou sens dubte filmat per un aficionat—no al cinema, al futbol—. Escollí mal tema, puix que reportar un partit de futbol és una de les coses que pocs camerames fan bé (Eclair). Les votacions angleses (France). Respecte a la informació del conflicte italo-etiòpic sobresurt la informació de France-Actualités, puix que, ultra ésser la més extensa, ens presenta detalladament un veritable atac que acaba amb la submissió d'uns francs tiradors abissinis. Aquest reportage, que també presenta una altra marca, és en aquesta més llarg i complet; especialment l'escena en què els indigenes fugen en un pla en el qual són rodejats es pot veure la maniobra amb tot detall.

M. M.

CAPITOL

Avui, divendres, estrena

ANGELINA O EL HONOR DE UN BRIGADIER

"Me llamo Angelina Ortiz, soy una muchacha honrada que no se entera de nada y por eso soy feliz."

"Pero, claro, al fin mujer, soy un poquito coqueta... tengo un novio que es poeta y un papá que es brigadier."

Basada en l'obra del mateix nom d'Enrique Jardiel Poncela

En el mateix programa: BARBARA STANWICK i WARNER WILLIAM en

LA NOVIA SECRETA

Sessió contínua de 4 a 12'30

ARTISTES DE LA RADIO

Randolpp Scott

Randolph Scott, famosissim galant de la Ràdio, és un dels primers actors cinematogràfics del llenç que ha experimentat una més violenta transició en la seva carrera artística. D'heroi de l'oest, cavallista vibrant, ha passat a primer galant del celluloide amesicà.

El dia 23 de gener de 1904 nasqué aquest centaure a Orange, Estat de Virginia, on el seu pare exercia d'enginyer en una presa en construcció.

Tota l'educació que li donaren els seus pares, extremadament acurada, li fou inculcada amb l'únic i absolut desig que Randolph Scott fos el millor constructor de ponts de l'Estat.

En acabar el batxillerat, els seus pares li pagaren un viatge per Europa perquè profunditzés totalment l'educació que ells volien per al seu únic fill.

Però els anhels d'aventura ja s'havien apoderat per complet del minyó, qui, mitjançant una existència audaç i bohèmia a Europa, aconseguí fer grans amistats que el convenceren perquè anés a Hollywood per a treballar al teatre i al cinema.

Quan la seva família estava més tranquilla i segura, quan creien el futur enginyer camí de la celebritat, reberen una carta del xicot en la qual els anunciava que es trasllladava a Hollywood per a treballar al teatre i al cinema.

I la sort no afavorí Randolph Scott. La seva arribada a Hollywood, amb uns companys anglesos, que eren els qui li havien inculcat aquest somni de quimera, fou una lluita terrible. Havia de treballar en teatres de segon ordre, i quan cregué que havia fracassat, aconseguí, de cop i volta, que se li confiés el paper del jove aviador en la pellícula "Las alas rotas". Una vegada demostrades en aquesta obra les seves possibilitats per al celluloide, interpretà dotze films consecutius per a una marca productora americana.

Abans d'interpretar "La diosa del Fuego" i "Roberta", creà els herois de les prades amb una força no trobada al llenç des dels inoblidables temps de Tom Mix.

Quan anava a rodar-se la pellícula "Roberta", es necessitava un noi de les possibilitats per al celluloide que posseeix Randolph Scott, i quan ja fou feta la prova necessària, en veure la forma tan perfecta en què Randolph Scott s'adaptava al personatge, signà un llarg contracte amb la Ràdio, que el convertí en el principal intèrpret d'aquesta obra, on tenia com a oponent Irene Dunne, Fred Astaire i Ginger Rogers.

FANTASIO

Un triomf inigualable de MARTA EGGERTH en CASTA DIVA

La música de Bellini inspirada pels seus romàntics amors

La parella còmica de "El gato montés"

En portar el cinema la popular òpera espanyola del mestre Penella "El gato montés", ha calgut fer algunes esmenes en la trama del seu assumpte per a fer-la completament cinematogràfica.

En l'obra teatral no hi ha ni un moment còmic. La tragèdia l'absorbeix tot. Però el mestre Penella, amb molt bon criteri i magnífica visió cinematogràfica, ha creat una parella còmica plena d'alegria, fidel reflex de la gràcia andalusa, que contrasta enormément amb la força emotiva dels moments dramàtics.

Però perquè aquests personatges acomplissin la missió per a la qual havien estat creats, calia trobar uns intèrprets que sabessin viure'ls i donar-los la gràcia i la simpatia que requereixen.

Roser Pi, directora de la pellícula "El gato montés", encarregà aquests papers a la bellíssima supervedette de revista Mapy Cortés, i al formidable actor còmic Joaquim Valle.

Això, junt a la tasca de Pau Hertogs, M. del Pilar Lebron, Víctor Baraja i altres intèrprets, fa esperar que "El gato montés" presentat per l'acreditadissim repertori M. de Miguel serà la pellícula millor interpretada.

Urquinaona

Avui, nit

presentació del film de KING VIDOR que guanyà el premi de direcció a l'Exposició Biennal de Venècia

amb Ralph Bellamy i Helen Vinson

Una realització remarcable i una interpretació excel·lent

PRODUCCIÓ ESPANYOLA

Molta música en "¡Abajo los hombres!"

Algú havia d'iniciar a Espanya la ruta irònica i picaresca de la cinematografia espanyola. I aquest algú ha estat el dinàmic Josep Maria Castellví, tan valent en la realització del film "¡Abajo los hombres!" com decidida la signatura "Exclusives Febrer i Blay" en llançar-lo al mercat.

"¡Abajo los hombres!" compta amb una música melodiosa i inspiradíssima que valora encara més, si és possible, la realització d'aquest film. Ultra la seva melodia cadenciosa i bella, la música d'aquesta pellícula és d'una originalitat mai no igualada en les cintes nacionals, ja que per a la seva composició van estar citats compositors de renom entre els nostres músics, com ho són Lizcano de la Rosa, Antoni Mates, el mestre Flores, Pasqual Godés i Manuel Ballester, tots ells de ferm prestigi, i que van compondre per a aquesta pellícula peces que són totes elles d'harmonia meravellosa i que han estat registrades amb molta cura pels joves de les orquestrines "Nanoleon Jazz", "Casanova Band", "Crazy Boys", "Montoliu Jazz" i "Mates Band", tots ells reunits en una gran orquestra, els quals, dignament dirigits pel mestre Godés, fan d'aquestes composicions per ells registrades, una meravella de sonorització. Tenint en compte que totes les composicions són d'un músic diferent, tenen totes elles una mateixa idea, que assoleix que encara que signin totes de ritme tan divers l'una de l'altra formin el conjunt més harmoniós de composicions que s'hagi vist mai en una pellícula espanyola.

Assegurem a Josep Maria Castellví un triomf definitiu amb "¡Abajo los hombres!" i a Exclusives Febrer i Blay l'encert comercial més gran de la seva distribució.

ASTORIA

AQUESTA NIT ESTRENA

d'un tendre poema de la vida unit a una filigrana d'art

Reserveu les localitats amb anticipació per a admirar la joia pariona en la seva sublim grandesa a "Las cuatro hermanitas"

UN FILM RADIO... NATURALMENT!

Radio Films

PROPERAMENT...

Un gran film!

Segons l'obra de Francisco Gargallo (autor de Sor Angélica)

La pellícula d'argument més enternidor i humà d'aquesta temporada

Una exclusiva Josep P. Balart

PROJECTOR

EL CAPITOL, que no estalvia esforços ni despeses per tal de complaure el públic — el seu públic —, que, amb els seus aplaudiments i la seva fidelitat, l'ha convertit en una de les sales d'estrena més populars de Barcelona, acaba de fer un sacrifici al qual els seus assidus concurrents han d'ésser forçosament sensibles. A desgrat dels locals que se la disputaven, a desgrat del seu cost elevadíssim, el Capitol ha adquirit la primera pellícula rodada a Hollywood per la popularíssima Rosita Diaz Jimeno: una superproducció de la Fox en espanyol, una adaptació de l'obra de Jardiel Poncela "Angelina o el honor de un brigadier". Rosita Díaz és l'artista espanyola de cinema més popular, la que més ha respost fins ara a les exigències fotogèniques de la càmbra, i la que per la seva bellesa fràgil i delicada, per la seva ductilitat i pel seu tipus, més s'adapta al concepte que el públic té avui d'una aurèntica estrella del llenç. Es per això que la Fox — la marca, no ho oblideu, que presenta amb més dignitat els films parlats en espanyol rodats a Hollywood — decidí portar-la a Amèrica, on ha interpretat "Angelina o el honor de un brigadier", que avui s'estrena al Capitol. Aquesta obra de Jardiel Poncela ve a introduir una nova modalitat en el cinema: el diàleg ritmat, que afegeix més comicitat a una peça ja de per sí extraordinàriament graciosa i desconcertant. Aquest film magistral és una sàtira festiva de tot el bagatge dramàtic de la literatura romàntica del segle passat. No cal dir que l'enginy de l'autor ha trobat en el tema un ample camp per a donar lliure curs a les seves paradoxes humorístiques i a aquell cinisme inofensiu i xocant que li han donat la fama que té dins la nova literatura. Ultra la seva riquesa de presentació, de la seva interpretació reeixida del tot i de la seva perfecció tècnica que només poden assolir uns estudis tan acreditats com els de la Fox. "Angelina o el honor de un brigadier" és, per damunt de tot, un film divertit, una comèdia que fa trencar de riure. En fi, un film de gran qualitat que cap amador del bon cinema no ha de deixar de veure. No és arriscat predir que avui, dia de l'estrena d'aquesta obra excepcional, el Capitol s'omplirà de gom a gom.

★

AQUESTA NIT, L'URQUINAONA presenta un film de King Vidor, "Noche nupcial", que obtingué el premi de direcció a l'Exposició Biennal de Venècia. Són protagonistes d'aquest film del gran realitzador de "El gran desfile", "Y el mundo marcha", "Champ", "Aleluya" i altres obres mestres del llenç, Gary Cooper, un actor que no necessita presentació, l'inoblidable heroi dels memorables "Tres lanceros bengalíes", i Anna Stenn, la gran artista russa. L'argument de "Noche nupcial" és original d'Edwin Knopf i ha estat adaptat al llenç per Edith Fitzgerald. El film ha estat editat pels gloriosos Artistes Associats, la marca de més brillant història.

★

AVUI ESTRENEN també l'Astòria i el Fèmina. El primer presenta "Anita la Pelirroja", un film de la Radio, interpretat per Anna Shirley i Tom Brown, dos nous vinguts, dos rostres nous del llenç. Diuen que "Anita la Pelirroja" té aquella barreja finíssima de tendresa i ingenuïtat que féu la fama de "Las cuatro hermanitas". El Fèmina presenta un film de la Metro, "Encadenada", protagonitzat per Joan Crawford i Clark Gable, i dirigit per Clarence Brown. Tres noms que són garantia d'alta qualitat artística.

★

MAX REINHARDT és el pastor en escena de "El sueño de una noche de verano", una adaptació cinematogràfica de la famosa obra de Shakespeare, que veurem aviat. Reinhardt, gran renovador de la posta en escena, gràcies al qual Berlin fou durant molts anys el veritable centre de l'art teatral, ha estat el mestre de molts artistes que més tard han assolit un renom universal. Lubitsch, Jannings, William Dieterle, que ara ha col·laborat amb ell en la realització de "El sueño de una noche de verano", Pola Negri, Conrad Veidt, Marlene Dietrich, Elizabeth Bergner, Joseph Schildkraut, Mady Christian i molts altres afirmen ara amb orgull: "he estat 'eixeble del gran Max Reinhardt". Feia més de quinze anys que els productors americans realitzaven esforços inaudits per a portar Reinhardt a Hollywood. Però aquest refusava inlassablement. Creia que el setè art no havia encara atès el nivell artístic i tècnic que ell exigia a aquest mitjà d'expressió. Però finalment s'ha deixat convèncer. La Warner Bros, que no ha vacil·lat mai a fer grans despeses per tal de donar noves orientacions a l'art cinematogràfic, sempre disposada a endinsar-se per camps artístics inexplorats, ha aconseguit que el gran director s'encarregués de posar en escena "El sueño de una noche de verano", l'obra de Shakespeare que més s'ha popularitzat degut a la barreja de poesia i de realitat que comporta.

CINEMA CATALUNYA

AVUI, I CADA DIA, L'EXIT DE

Un film de Francisco Elias con Antonita Colomé Félix de Pomés

Tota la crítica l'ha elogiat

Solament un parell de cops a l'any, podeu admirar la vostra estel·la favorita

Metro-Goldwyn Mayer presenta a:

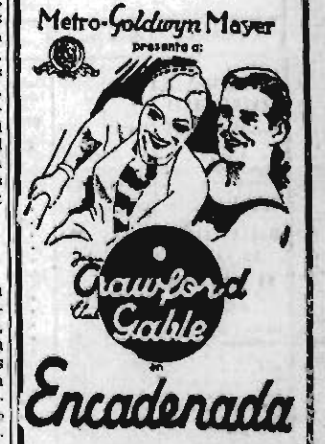

Encadenada

Avui, estrena al

Fèmina

ELS ESPECTACLES D'AVUI

MIREU L'ANUNCI DETALLAT DELS NOMS QUE VAN PRECEDITS DEL SIGNE ■

TEATRES

■ **Barcelona.** — Tarda: "No juguéis con esas cosas". Nit: "Nuestra Natucha".
■ **Còmic.** — "Mujeres de fuego".
■ **Espanyol.** — Tarda: "Las d'oros" i "Els estudiants". Nit: "Eixos caseros" i "El ambient".
■ **Nou.** — Tarda: "Los faroles" i "La del manojo de rosas". Nit: "La canción del desierto".
■ **Novetats.** — Tarda: "Roser florit". Nit: "Amàlia, Amèlia i Emilia".
■ **Olympia.** — Quart programa de la temporada de Circ.
■ **Poliorama.** — Tarda: "Sola!". Nit: Concert per Vendrell, Toldrà i Vallribera".
■ **Principal Palace.** — Tarda: "Yerma". Nit: "Bodas de sangre".
■ **Romea.** — Nit: Estrena "Canalillo mío".
■ **Victòria.** — Tarda: "El santo de la Isidra", "La dolorosa" i "La verbena de la Paloma". Nit: "El abanico japonés".

CINEMES

■ **Actualitats.** — Noticiari Espanyol, Pathé Journal i Revista femenina.
Amèrica. — "Un marinero en tierra", "Hombres olvidados" i "Gracia y simpatía".
Arnau. — "Arlette y sus papás", "El horror de la guerra" i "Cuando el diablo asoma".
Astòria. — "El hombre que sabía demasiado", "Peregrinos dichosos" i "Vaya negocios".
■ **Avenida.** — "Música, muchachos", "El duque de hierro" i "Corazones rotos".
■ **Barcelona.** — "El hombre que volvió por su cabeza", "Julieta compra un hijo", "El lobo" i "Gasolina en el desierto".
Bohème. — "Cuando el diablo asoma", "La locura del dollar" i "Tierra madre".
Bohèmia. — "Tres lanceros bengalíes", "Basta de mujeres" i "Gasolina en el desierto".
Broadway. — "Arlette y sus papás", "El horror de la guerra" i "Cuando el diablo asoma".
Bosc. — "El último millonario" i "La novia de Frankenstein".
■ **Capitol.** — "Angelina o el honor de un brigadier" i "La novia secreta".
■ **Catalunya.** — "Rataplán".
Cèltic. — "El club de medianoche", "Lo que sueñan las mujeres" i "Así son los maridos".
■ **Coliseum.** — "El chico millonario".
Condal. — "Julieta compra un hijo", "El hombre que volvió por su cabeza" i "No me mates".
Corts. — "Broadway por dentro", "Alias la Condesa" i "El valor del chino Chan".
Diana. — "Los misterios de París", "La muerte de vacaciones" i "Cercas y balas".
Delicies. — "El alguacil de la frontera", "Te quiero y no sé quién eres" i "El juramento de Lagardere".
Diorama. — "Asegure a su mujer", "El aventurero audaz" i "Paganini".
Entença. — "Asegure a su mujer", "Sagrario" i "Déjame soñar".
■ **Espial.** — "Adorable", "Una aventura en Polonia" i "100 días" (Napoleón).
■ **Excelsior.** — "La novia de Frankenstein", "Un par de detectives" i "Un tipo fresco".
■ **Fantasio.** — "Casta diva".
■ **Fèmina.** — "La encadenada".
Florida. — "Arlette y sus papás", "El horror de la guerra", "Cuando el diablo asoma".
Fregoli. — "Buque sin puerto", "Ojos cariñosos" i "Los misterios de París".
■ **Goya.** — "Fascinación", "El rival del vulcano", "Mercaderes de la muerte" i "El último millonario".
■ **Iris.** — "El día que me querían", "Ahí viene el novio", "El hombre que volvió por su cabeza".
Intim. — "Un par de tios", "Amo a ese hombre" i "Tres lanceros bengalíes".
horror de la guerra i "Cuando el diablo asoma".
Kursaal. — "Mercaderes de la muerte" i "El último millonario".
Laietana. — "La vida es dura", "Cautivos del deseo", "Lavado a domicilio" i "El hombre león".
Majestic. — "100 días" (Napoleón), "El brindis de la muerte" i "Charlie Chan en París".
Marina. — "Nada más que una mujer", "Vuelo nocturno", "Impulsos secretos", "Trucos del golf", "Con los pelos de punta i Noticiari Fox.
■ **Maryland.** — "Broadway Bill".
Maxim. — "Sor Angélica", "El dictador" i "Entre dos corazones".
Meridia. — "Vampiresas 1936", "Los misterios de París" i "Un aventurero audaz".
Mistral. — "Una aventura en Polonia", "Venganza gitana" i "Cuando el diablo asoma".
Metropol. — "Violines de Hungría" i "El velo pintado".
Miria. — "La senda de la venganza", "Pecadores sin careta" i "Buque sin puerto".
Mundial. — "Ahora y siempre" i "Violines de Hungría".
Núria. — "El noveno mandamiento", "Ahora y siempre" i "Cuando el diablo asoma".
Pedró. — "Tres lanceros bengalíes", "Gasolina en el desierto" i "Hola, marineros".
■ **Paris.** — "Barcarola" i "El lirio dorado".
■ **Pathé Palace.** — "La novia de Frankenstein", "Un tipo fresco" i "Corazones rotos".
■ **Publi Cinema.** — Curiositats mundials, Noticiaris Fox, Noticies d'Espanya i internacionals.
Principal. — "Etiopía", "Santa Juana de Arco" i "El hombre que volvió por su cabeza".
■ **Rambla.** — "Bronca en la Radio", "Amor de uniforme" i "La novia de Frankenstein".
Royal. — "La senda de la venganza", "El brindis de la muerte" i "Adorable".
Saló Victòria. — "El secreto de una vida", "Julieta compra un hijo" i "Corazones rotos".
■ **Savoy.** — "A trompada limpia", "El amiguito de Betty" i "Florencia".
Select. — "El velo pintado".
Smart. — "Julieta compra un hijo", "Ahí viene el novio".
■ **Splendid.** — "Cabo de Java" i "Tres lanceros bengalíes".
Tàlia. — "Una voz en la noche", "Profanación" i "Las hijas de la portera".
Tetuan. — "El hombre que volvió por su cabeza", "Hombres olvidados" i "Cuando el diablo asoma".
■ **Tívoli.** — "Rosario la cortijera".
Trianon. — "Buque sin puerto", "Ojos cariñosos" i "Los misterios de París".
Triomf. — "Nada más que una mujer", "Vuelo nocturno", "Impulsos secretos", "Trucos del golf" i "Con los pelos de punta".
■ **Urquinaona.** — "Noche nupcial".
■ **Volga.** — "Paseo de mujeres" (només tarda), "Violines de Hungría" i "El velo pintado".
Xile. — "A toda máquina", "Justicia femenina" i "Fedora".
■ **Walkyria.** — "Julieta compra un hijo", "Sucedió en Nueva York" i "Viaje de placer".

MUSIC-HALLS

La Bona Sembra. — Varietats.
■ **Excelsior.** — Marimba Nuevo Mundo

ESPORTS

■ **Frontó Novetats.** — Grans partits de pilota.
■ **Frontó Principal Palace.** — Grans partits de pilota.

FINANCES

MOVIMENT BORSARI

MERCAT LLIURE

El mercat d'especulació inicia la contractació a termini desembre sense oferir una tendència digna de remarcar. La tònica general del sector és moderada, tant pel que afecta l'activitat operadora com pel sosteniment que s'aprecia en els diversos compartiments; amb tot, però, la major part dels valors contractats en aquesta jornada guanyen la dobla, i, a més, queden lleugerament per sota el canvi anterior.

Els valors ferroviaris, que han celebrat una sessió matinal bastant optimista, decauen, en iniciar-se la contractació a Borsa, fins arribar al canvi que queda anotat a part. Del grup d'industrials es fan remarcables, per llur estabilitat, les Aigües, Colonial i M. Rif; els Petrolis, quelcom irregulars, queden a darrera hora ben orientats. Les Ford, poc recolzades, perden alguns enters.

Tanca del Mercat Lliure de Valors:

Valors	BORSÍ Dia 28	Dif. t. ant.	BORSA Dia 28	Dif. t. ant.
Nords	41'05	+0'80	40'70	+0'60
Alacants	35'45	+0'45	35'10	+0'40
Ford	265'00	—0'50	262'50	—3'00
Explosius	128'50	+0'25	128'00	—0'50
M. Rif	65'00	—	—	—
Aigües	195'25	+1'50	195'50	+1'00
Gas E	117'50	+1'00	—	—
Colonial	39'00	+0'50	39'00	—
Petrolis	6'30	—0'20	6'45	+0'20
Filipines	—	—	401'00	+12'00

La Junta del Mercat Lliure de Valors ha fixat el següent canvi de regulador i doble per a aquest fi de mes:

Nords	40	0.20
Alacants	35	0.175
Andalusos	8	0.0875
Orenses	16	0.1175
Transversal	17	0.125
Tramvies o.	28	0.1625
Tramvies p.	50	0.25
Montserrat	26	0.175
Filipines	401	1.70
Sucres	38	0.20
Aigües	195	0.825
Chades A B C	446	1.70
Chades D, E	89	0.35
Gas E	117	0.525
Felgueres	37	0.175
Explosius	128	0.50
M. Rif	65	0.30
Hulleres	46	0.225
Petrolis	6	0.05
Ford	266	1.20
Asland	70	0.35
Colonial	39	0.20
Plates	15	0.1125
Docks	16	0.1125

BORSA AL COMPTAT

El rotlle d'Efectes Públics, amb negoci moderat, assenyala sosteniment en canvis. S'observen algunes irregularitats isolades, que no marquen cap orientació determinada. Obligacions Tresoreria Generalitat, invariades a 102'50.

El grup d'emissions municipals, menys efectiu que no en jornades anteriors, no acusen variació apreciable en canvis. El sector de Diputacions tampoc no assenyala cap particularitat remarcables, així com l'agrupament de cèdules, el qual celebra una sessió bastant més animada que no en dies anteriors.

Les obligacions carrileres es limiten a mantenir nivells precedents, sense desplegar gaire efectivitat contractadora. Només és de notar el canvi de Metropolità 1925, 91 (+1). El grup de tramvies i naviler, poc efectiu, no ofereixen variacions remarcables.

De l'agrupament d'indústries diverses és de notar la millora aconseguida per Forces Motrius 1920, 50 (+1), i Bons, 49 (+5); Unió Industrial Cotonera perd un enter en cotitzar 38 (—1). De les accions cal remarcar el canvi de Transmediterrània, 150 (+4); la resta no ofereixen cap particularitat digna de notar.

La Junta Sindical de la Borsa Oficial de Comerç i del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de Barcelona ha fixat el següent canvi de regulador i "dobla" per a aquest fi de mes:

Interior 4 per 100	81	0'25
Amort. 3 per 100 1928	85	0'25
Nords	200	0'90 p.
Alacants	175	0'80 p.
Andalusos	7	0'10
Orenses	15	0'125
Metro Transversal	16	0'125
Tramvies Ordinàries	26	0'20
Tramvies 7 per 100 Pref.	48	0'25
Colonial	185	0'80 p.
Río de la Plata	75	0'50 p.
Docks	150	1'—
Accions Gas E	115	0'50
Chades A, B, C	425	1'25
Chades D	425	1'25 p.
Chades E	425	1'25 p.
Aigües	190	0'75
Filipines	360	1'—
Hulleres	44	0'25
Explosius	625	2'25 p.
Mines Rif (portador)	315	1'10 p.
Sucrera Ordinària	35	0'20
Espanyola Petrolis	30	0'25 p.
Ford	1.200	4'50 p.
Asland	67	0'30
Indústries Agrícoles	240	1'—
Accions Cros	150	0'60

BORSA DE PARIS

La darrera sessió del mercat parisenc no registrà cap fet remarcable. Amb migrada efectivitat, tots els sectors es mantingueren en situació expectant, en espera del resultat que tindria el Govern en plantejar-se la qüestió de confiança. El sosteniment observat en l'agrupament de rendes de l'Estat, però, ja assenyalà el resultat favorable obtingut pel ministeri Laval.

	Dia 28	Precedent
Renda francesa 3 %	73.50	73.60
" 1917 allib. 4 %	77.35	76.95
" 1918 4 %	85.85	75.70
" 1920 4 %	102.65	102.50
" a 4 1/2 %	82.50	82.50
Crèdit Lionès	1610	1618
Banc de França	8910	8900
Río Tinto	1475	1455
Royal Dutch	22000	22075
Canal de Suez	18550	18715
Kuhlmans	567	567
Wagons-lits	40.00	43.50
M. S. A. primera sèrie	473	472
G. I. Marroc 1919 5 %	874	860
Barcelona T. 5 1/2 %	974	968
Nords primera sèrie	520	515
Filipines	4115	4115

La renovació d'inscripcions al Registre Oficial d'Importadors

Les gestions que la Cambra Oficial de la Indústria ha vingut realitzant prop de la Direcció General de Comerç per tal d'obtenir que es disposés un procediment més fàcil per a la renovació de les inscripcions al Registre Oficial d'Importadors, han cristal·litzat en l'ordre del Ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç del dia 13 de l'actual ("Gaceta" del 27). D'acord, doncs, amb el que en ella es disposa, els industrials de la zona de jurisdicció de la Cambra que desitgin tramitar la seva renovació per mitjà d'ella serà suficient que dirigeixin simplement una carta a la Cambra Oficial de la Indústria (Ample, número 11) per tot el dia 15 de setembre vinent sol·licitant la pròrroga de la seva inscripció al Registre Oficial d'Importadors per al vinent any 1936 i indicant el nombre i nom amb què figuren inscrits al dit Registre i el seu domicili actual, havent de justificar al mateix temps estar al corrent en el pagament de la contribució industrial o d'utilitats respectiva mitjançant l'exhibició a la Cambra dels corresponents rebuts.

No obstant, els que tinguin ja presentades les seves instàncies a la Cambra no hauran de ratificar la seva petició per carta, ja que les referides instàncies produiran els efectes corresponents i seran incloses en la relació que la Cambra trametrà a la Direcció General de Comerç i Política Aranzelària.

MERCAT DE LLOTJA

La sessió d'ahir va veure's una mica més animada que l'anterior, però pel que fa referència a transaccions no m'aprecià millor disposició que en dies anteriors.

No és tan sols en el sector de blats on domina la manca d'activitat a fer negoci, sinó que la desanimació afecta tots els compartiments.

Com a conseqüència d'això, hom apreciá una tendència més aviat feble en els preus, i segurament que, a no trigar gaire, és fàcil que es registri una baixa d'importància en algun gènere.

La PASTA NIX, producte nacional, serveix perquè l'afaitat es realitzi amb rapidesa, sense molèstia, sense perill de contagis, sense perjudicar l'epidermis

Afaiteu-vos en 3 minuts amb

Pasta NIX

Cartellera d'espectacles

GRAN TEATRE ESPANYOL
Companyia de Comèdies valencianes dirigida per PEPE ALBA
AVUI, DIVENDRES, a les 5: Entrada i butaca 1 pta. 1.er: L'AS D'OROS. 2.on: L'èxit bomba:
ELS ESTUDIANTS
Nit, a les 10'15: Entrada i butaca 2 ptes. 1.er: EIXOS CASEROS. Segon: El colossal èxit:
L'AMBIENT
D'èxit formidable a València. - Demà, dissabte, a les 4'30: Entrada i butaca 1 pta. Monumental cartell: Dos èxits grandiosos. 1.er: POBRETS PERO HONRAETS. 2.on: ELS ESTUDIANTS. Nit, a les 10'15: Entrada i butaca 2 ptes. 1.er: EL LLENGUATGE DEL TABACO. Segon: L'AMBIENT

TEATRE NOU
GRAN COMPANYIA LIRICA
Divo barítono PAU HERTOGS
AVUI, tarda, 4'30: Popular. 1.er: LOS FAROLES. 2.on: El sainet del mestre Sorozàbal
La del manojo de rosas
Nit, a les 10: Preus populars. Primer: LOS FAROLES. Segon:
La del manojo de rosas

TEATRE VICTÒRIA
GRAN COMPANYIA LIRICA
Tarda, 4'30. Butaca, 1'50. General, 0'50. EL SANTO DE LA ISIDRA, LA DOLOROSA i LA VERBENA DE LA PALOMA. A les 10: ¡PACO... QUE LAS DAS! i l'èxit
EL ABANICO JAPONES
Fastuosa presentació

OLYMPIA
DARRERA SETMANA
de l'actual temporada de
CIRC EQUESTRE
3 darrers dies del gran Espectacle, 3
COMIAT DE TOTA LA COMPANYIA
Tarda, a les 4'30 - Nit, a les 10
GRAN MATINEE - SELECTA FUNCIO
THE GEORGY'S - MISS MAEKERS
2 BRUNNERS - CHOCOLAT and C.o
4 MIRANDAS GIRLS - HELIAS
TROUPE BRADFORT - MUTTIS BROS
CAPITA SMITH
Sensacional! L'home que detura un obús!
POMPOFF - THEDY
NABUCODONOSORCITO i ZAMPABOLLOS
els asos de la gràcia
3 BEN-BEHEE - MONOS MALENAS
4 RASTELLI
cèlebres clowns còmics
HOWARD NICHOLS
fantàstic jongleur, l'home de deu mans.
Demà, tarda i nit: Grans funcions. - Dilluns, nit: Benefici de POMPOFF-THEDY, Nabucodonosorcito i Zampabollos

T I V O L I
AVUI, tarda, de 4 a 8 (sessió contínua). - Nit a les 10
GRANDIOS PROGRAMA
Rosario la Cortijera
(Exit sorollós!!)

COLISEUM
AVUI: Tarda, a les 4. - Nit, a les 10
GALA ARISTOCRATICA
PARAMOUNT GRAFIC
PARAMOUNT NEWS núm. 12 (Rev.)
EL AMIGUITO DE BETTY (dibuix), i
Eddie Cantor en
El chico millonario
(Film d'Artistes Associats)
Diumenge: Matinal a preus populars

Urquinaona
Avui, tarda, a les 4
Darreres projeccions de
La pequeña coronela
per Shirley Temple
Nit, a les 10
Estrena del film de King Vidor
NOCHE NUPCIAL
per Ann Sten i Gary Cooper
Diumenge: Matinal a les 11

cine Paris
Tel. 14544 - Av. Portal de l'Àngel, 11-13
Sempre el programa més atractiu
Tarda, 4'30. - Nit, 9'45
SERVICIO ESMERADO
(atracció musical en colors)
Gustau Frohlich en el film U.F.A.
BARCAROLA
Claudette Colbert
en la seva creació premiada
EL LIRIO DORADO
(versió anglesa)
Diumenge: Matinal 10'30. Despatx de localitats numerades per a diumenge tarda a les 6. - Dilluns: Wallace Beery en la formidable producció M. G. M. NIDO DE AGUILAS. La interessant comèdia EL DERECHO DE LA FELICIDAD. 5 MINUTOS DE ESQUI (esportiva). TALLER DE REPARACIONES (dibuixos)

F E M I N A
Avui estrena
JOAN CRAWFORD
CLARK GABLE
OTTO KRUGER
en llur millor producció
ENCADENADA
Film Metro Goldwyn Mayer.

SAVOY
LAS ULTIMAS NOTICIAS DEL MUNDO
Passeig de Gràcia, 56. - Tel. 76988
Les darreres notícies del món
Sessió contínua de 3 tarda a 1 nit
Butaca, 1 pta.
Noticiaris:
FOX MOVIETONE
i FRANCE ACTUALITES
Informació italo-abissínia de darrera hora
A TROMPADA LIMPIA (esportiva) Columbia
EL AMIGUITO DE BETTY per Betty Boop (dibuixos) Paramount
FLORENCIA
Un documental únic d'Ubaldo Magnaghi
Diumenge: Matinal, a les 11. Contínua d'11 a 1.
Infantil: A les 3'30. Butaca, 1'65. En aquesta sessió es sortejarà un cinema sonor "RAI".
Especial: A les 6. Butaca, 2'50. SUCEDIO UNA NOCHE, per Clark Gable i Claudette Colbert.
Nit: Contínua. Butaca, 1 pesseta. Es despatxen localitats numerades.

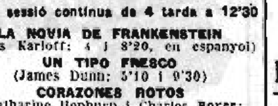

El local dels grans programes
Avui: sessió contínua de 4 tarda a 12'30
LA NOVIA DE FRANKENSTEIN (Boris Karloff: 4 i 8'20, en espanyol)
UN TIPO FRESCO (James Dunn: 5'10 i 9'30)
CORAZONES ROTOS (Katharine Hepburn i Charles Boyer: 6'30 i 11) i
DIBUIXOS
Dilluns: TELA DE ARAÑA i CHARLIE CHAN EN EGIPTO.
Dijous: NUESTRA HIJITA i EL DELATOR

MARYLAND
PLAZA URQUINAONA 5. TELEF. 21966
Sessió contínua. Tarda, 3'30, 5'30, 7'15. Nit, a les 10
Noticiari FRANCE ACTUALITES
MELODIA BURLESCA (dibuixos)
La sensacional producció
BROADWAY BILL
ESTRICTAMENTE CONFIDENCIAL
per Myrna Loy i Warner Baxter
Director: Frank Capra
Preus: Butaca, tarda i nit: 2'50. A les 7'15: 1'25. Timbres inclosos

CINEMA CATALUNYA
La llar del cinema nacional
Contínua de 4 tarda a 12'30
AVUI: Gran èxit de la superproducció nacional
RATAPLAN
per Antonieta Colomer, Fèlix de Pomés, i Villasiul
Hores de projecció: 4'10, 6'20, 8'20 i 10'30
A més: SOY UN SEÑORITO (sketch per Miguel Ligero) i DIBUIXOS
Nota: Darrera volta del programa a les 10
Despatx de localitats numerades per a la sessió de diumenge tarda a les 6.

Fantasio
AVUI: Tarda, a les 4. - Nit, a les 10
Gran èxit de Marta Eggerth en la gran producció CASTA DIVA
amb Philipp Holmes

VOLGA
Corts Catalanes, 499. - Telèfon 30559
AVUI: Tarda, 3'45 - Nit, 9'30
BASTA DE MUJERES (només tarda)
DIBUIXOS - DOCUMENTAL
VIOLINES DE HUNGRIA
per Marcelle Chantal
EL VELO PINTADO
producció M. G. M., en espanyol, per Greta Garbo

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217. - Telèfon 30615
AVUI EXTRAORDINARI PROGRAMA
L'estupend film Radio
AMOR SUBLIME
per Irene Dunne i Richard Dix
Estrena de la gran producció
CABO DE JAVA
per Anna May Wong i Elizabeth Allan
DIBUIXOS SONORS
L'estupenda superproducció en espanyol
Tres lanceros bengalíes
per Gary Cooper, Franchot Tone i Richard Cromwell

GOYA
FASCINACIÓN
EL RIVAL DE VULCANO
MERCADERES DE LA MUERTE
EL ULTIMO MILLONARIO

IRIS-PARK
EL DIA QUE ME QUIERAS
AHI VIENE EL NOVIO
EL HOMBRE QUE VOLVIÓ POR SU CABEZA

BARCELONA
EL HOMBRE QUE VOLVIÓ POR SU CABEZA
JULIETA COMPRA UN HIJO
EL LOBO
GASOLINA EN EL DESIERTO

CINEMA RAMBLES
Rambla del Centre, 36 - Telèfon 1[illegible]
AVUI: NATURAL
BRONCA EN LA RADIO per Ray Walker
LA CONDESA MARITZA
per Dorothea Wieck
La novia de Frankenstein
per Boris Karloff. En Espanyol
Sessió contínua des de les 4

A V E N I D A
NOTICIARI
MUSICA, MUCHACHAS
per Jack Oakie
EL DUQUE DE HIERRO
per George Arlis
LA LIEBRE I LA TORTUGA, i
CORAZONES ROTOS
per Katherine Hepburn i Charles Boyer

CAPITOL
Avui: sessió contínua de 4 a 12'30
ANGELINA O EL HONOR DE UN BRIGADIER, directa en espanyol, per Rosita Díaz. LA NOVIA SECRETA, per Barbara Stanwick i Warren William.

EXCELSIOR
Avui: sessió contínua de 4 a 12'30
LA NOVIA DE FRANKENSTEIN, per Boris Karloff. UN PAR DE DETECTIVES, en espanyol, per Victor Mc. Laglen i Edmund Lowe. UN TIPO FRESCO, per James Dunn. DIBUIXOS.

COMTAL
Avui: sessió contínua de 4 a 12'30
JULIETA COMPRA UN HIJO, directa en espanyol, per Catalina Bàrcena, i Luis Alonso. EL HOMBRE QUE VOLVIO POR SU CABEZA, per Claude Rains i Joan Bennet. NO ME MATES, producció espanyola, per M. Cortés i P. Cilarel, DIBUIXOS.

WALKYRIA
Avui: sessió contínua de 4 a 12'30
JULIETA COMPRA UN HIJO, directa en espanyol, per Catalina Bàrcena i Luis Alonso. VIAJE DE PLACER, en espanyol, per G. W. Fields. SUCEDIO EN NUEVA YORK, per Gertrude Michael, COMICA i DIBUIXOS.

M A L A L T S
Pulmons, Cor. Medicina general. Sífilis. Raigs X. Sol artificial. DR. LLUIS CUESTA. De 4 a 8. - Urgell, 20, pral., 5.a T. 3[illegible]

Mercat d'Ocasions
COMPRA - VENDA - CANVI de Mobles, Pianos, Ràdios, Caixes de cabals, Màquines d'escriure i de cosir, Maletes, Discos, etc.
TOT D'OCASIO
Corts Catalanes, núm. 414
Telèfon 30422

INSTRUMENTS
Pianos - Pianoles
LLOGUER
VENDA A TERMINIS
REPARACIONS
GARANTIA
CASA
PARRAMON
CARME, 8, PRIMER

CABRES LADILLAS INSECTICIDA PARADELL
Nou de la Rambla 28 FARMACIA

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME — Dia 28 de novembre del 1935

VALORS	Darrer	Precedent
DIVISES ESTRANGERES		
Francs francesos	48'35	48'35
» Suïssos	238'75	238'75
» Belgues	124'00	124'00
Lliures esterlines	36'30	36'25
Dòlars	7'35	7'35
Lires		
Marcs	294'50	294'50
MERCAT LLIURE DE VALORS		
FI DE MES		
BORSÍ MATÍ		
Interior		
Amortitzable		
Bons or		
Nord	41'05	40'25
Alacant	35'45	35'00
Andalús	7'65	7'65
Transversal	[illegible]	17'50
Montserrat	26'50	26'50
Colonial	39'00	38'50
Aigües de Barcelona	195'25	[illegible]
Explosius	128'50	128'25
Rif	65'00	65'00
Petroleo	6'30	6'50
Ford	265'00	265'[illegible]
Duro Felguera	37'00	37'00
Sucrera Ordin.	38'50	37'85
BORSA		
Sessió Oficial celebrada de 15 a 16, entre socis del Mercat Lliure de Valors, sots el control de l'Intervenció de l'Estat		
Interior		
Amortitzable		
Bons or		
Nord	40'70	40'10
Alacant	35'60	34'75
Andalús	8'00	8'00
Transversal	16'75	16'75
Tramvies Ordin.	28'00	28'00
» 7 % pref.	50'00	50'00
Montserrat	26'25	26'25
Colonial	39'00	39'00
Plates	14'75	14'75
Docks	16'00	16'00
Gas E.	117'00	117'00
Aigües de Barcelona	195'50	194'50
Hulleres	46'00	46'00
Explosius	128'00	128'50
Rif	64'75	64'75
Duro Felguera	36'75	36'75
Sucrera Ordin.	37'75	37'75
Petroleos	6'45	6'25
Fords	262'50	265'50
Asland	70'25	70'25

VALORS	Darrer	Precedent
Chade A. B. C.	440'00	440'00
Tabacs Filipines 1.a sèrie	401'00	389'00
BORSA OFICIAL COMPTAT		
DEUTES ESTAT		
Interior 4 % A	81'00	81'15
» » B	81'15	81'25
» » C	81'15	81'25
» » D	81'15	81'15
» » E	81'10	81'10
» » F	81'10	81'10
» » G. H.	79'00	79'00
Exterior » A	100'00	100'00
» » B	100'00	99'90
» » C	99'85	99'90
» » D	99'85	99'85
» » E	99'85	99'85
» » F	99'85	99'85
» » G. H	98'00	98'00
Amortitzable 5 % 1900 A	99'65	99'65
» » » B	99'65	99'65
» » » C	99'85	99'85
» » » D	99'85	99'85
» » 1917 A	99'75	99'75
» » » B	99'75	99'75
» » » C	99'75	99'75
» » » D	99'75	99'75
» » 1926 A	102'15	102'25
» » » B	102'15	101'50
» » » C	102'15	102'00
Amortitz. 5 % 1927 net A	102'50	102'75
» » » B	102'50	102'75
» » » C	102'50	102'75
» » » D	102'35	102'75
» » brut A	99'50	99'50
» » » B	99'50	99'50
» » » C	99'50	99'50
» » » D	99'45	94'45
Amortitzable 4 % 1908 A	100'50	100'50
» » » B	100'50	100'00
» 3 » 1928 A	85'50	85'50
» » » B	85'00	85'25
» » » C	85'00	85'25
» » 1929 A	102'15	102'30
» » » B	102'15	102'25
» » » C	102'15	102'00
Bons Or Tresoreria A	239'50	239'50
Deute Ferroviari 5 % A	102'15	101'85
» » 4 1/2 % A	100'25	100'25
DIVERSOS		
Port de Barcelona 1908	98'00	98'00
» » Melilla	102'50	102'50
» i Rio Sevilla	99'50	99'50
Bons Hipotecari 5 %	102'00	102'00
» » 3 1/2 %	104'75	104'50
» » 6 %	111'50	111'35
Caixa d'Emissions	99'75	99'75
Crèdit Local 5 1/2 %	98'75	98'75
» » 6 %	101'85	102'00
» interl. 5 %	99'75	99'75
» » 6 %	104'00	103'85
» b. exp in. 6 %	103'00	102'50

VALORS	Darrer	Precedent
Marroc 5 %	97'00	96'75
Cèdules Argentines	1'55	1'55
AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS		
Barcelona 1903 sem.	68'00	68'00
» 4 1/2 % 1906 B	69'50	69'75
» » 1907 D	64'75	64'75
» » 1910 D	66'00	66'00
» » 1912 B	68'00	68'00
» » 1912 E	64'50	64'50
» » 1912 F	63'50	63'50
» » 1913 B	68'50	68'50
» » Ampliac.	68'50	68'50
» » Bons Reforma	71'00	71'00
» 5 % 1928	74'75	74'75
» 6 % 1921	88'85	88'75
» 6 % Balmes 1928	87'50	87'50
» 6 % P. Franc 1928	87'35	87'25
» 6 % Expos. 1922	91'50	91'50
Eixample 4 1/2 1907	68'75	68'75
» 4 1/2 1913	73'00	73'00
» 6 % 1927	88'75	88'75
*Patronat Habit. 3 1/2 %	52'50	52'50
Ajuntament Badalona	91'00	91'00
» Màlaga 6 %	63'00	63'00
» Sevilla exp.	95'50	95'00
» València 5 %	81'75	81'75
Diputació Barcel 4 1/2 %	87'25	87'25
» » 6 %	100'00	100'00
» » Inter. 6 %	100'25	100'25
Mancomunitat 1920	80'00	80'00
C. Crèdit Comunal	82'50	82'50
FERROCARRILS		
Nord 1.a sèrie 3 %	53'50	54'75
» 2.a »	50'25	49'85
» 3.a »	53'00	53'00
Pamplona	51'35	51'35
Priorat	54'00	54'15
Segòvies	46'00	46'00
Astúries 1.a	50'50	50'15
Lleides	54'00	54'00
Villalba 4 %	56'00	56'00
Almansa adh. 3 %	50'00	50'00
Sant Joan 3 %	50'50	51'00
Alsàsua 4 1/2 %	65'75	65'00
Osca 4 %	63'00	62'50
Almansa 4 %	58'00	57'75
Valencianes 3 1/2 %	90'25	90'50
Nord 6 %	93'75	94'00
Alar 5 %	80'00	80'00
Alacant 1.a hip. 3 %	52'85	52'00
» 2.a »	79'00	79'00
» » »	75'00	71'25
Alacant A 5 %	68'00	68'00
» B 4 1/2 %	58'25	58'25
» C 4 %	54'25	54'00
» D 4 %	53'00	53'00
» E 4 1/2 %	60'75	60'25
» F 3 %	69'75	69'50
» G 6 %	83'25	83'25
» H 5 1/2 %	74'25	74'25
» I 6 %	83'25	83'25
» J 5 %	68'50	68'50

VALORS	Darrer	Precedent
Francos 1864, 2 1/2 %	35'00	35'00
» 1878, 2 1/2 %	32'75	32'75
Directes 2 1/2 %	45'00	45'00
Còrdova 3 %	48'00	48'00
Badajoz 5 %	81'75	81'50
Andalús 1.a Exc.	9'00	9'00
» 2.a variable	5'15	5'15
» Bobadilla 4 1/2 %	10'50	10'50
» 6 %	15'00	15'00
F. C. Catalunya 5 %	68'75	68'75
» » 6 %	84'00	81'00
Cremallera 6 %	8'50	8'50
Gran Metrop. 1920 6 %	89'50	90'00
Transversal 6 %	22'50	22'55
Orense variable	38'00	38'00
» preferent 3 %	53'00	53'00
Secundaris 4 %	35'00	35'00
Sarrià a Barcelona 6 %	98'00	98'00
Tànger a Fez 4.a a 6 %	106'75	105'50
TRAMVIES		
General Tramvies 4 %	73'00	73'00
» » 5 %	79'50	79'50
Tramvies B. E. G. 4 %	66'00	66'00
» 5 %	98'00	98'00
» Sant Andreu 4 %	65'50	65'50
» Barcelona 6 %	94'50	94'50
» Granada 6 %	[illegible]	79'50
» Sevilla 6 %	98'00	98'00
AIGÜES, GAS I ELECTRICITAT		
Aigües Barcelona 3 %	73'00	73'00
» » 4 %	88'00	88'00
» » 5 %	100'00	100'00
» » sèrie D 5 %	104'75	104'85
» València 6 %	101'50	101'50
Barcelonesa El. 1907 4 %		
» » 1912 5 %	100'50	100'50
» » 1920 6 %	103'00	103'00
Cat. Gas Elec. E. 4 1/2 %	95'75	95'50
» » G. 6 %	104'00	104'00
» » bons 6 %	102'85	102'85
Chade 6 %	107'35	107'35
*Barcelona Traction 6 %	101'50	101'50
Ener. Elèct. Cat. 5 %	99'25	99'25
» » 6 %	102'00	101'75
» » Or 5 %	100'00	100'00
» » Bons 6 %	106'00	106'00
C. Fluid Elèctric 6 %	[illegible]	89'50
Canal Rec. Ebre 5 %	94'30	94'50
Forces Motrius 1920 5 %	50'00	49'00
» » 1923 6 %	50'50	51'00
» » Bons 7 %	49'00	44'00
Electr. Lineo 6 %	101'75	101'75
Gral. Reca	90'00	90'00
Gas Lebón	101'50	101'50
Sevillana Elect.	102'00	102'00
Hons de Llevant	101'50	101'50
Unió Elèctrica	103'00	103'00
NAVALS		
E. Cons. Naval 1932 6 %	84'00	84'00
Trasatl. 1920 6 %	17'00	17'00

VALORS	Darrer	Precedent
Trasatl. cons. 1925 5 1/2 %	98'00	98'00
» especials	99'00	99'00
» » 6 %	99'25	99'25
Bons Trasmed.	103'00	103'00
U. N. de Llevant	92'25	92'25
INDUSTRIES DIVERSES		
Asland 5 %	91'00	91'00
» 6 %	98'00	98'00
» 7 %	105'00	105'00
» hipot. 6 %	97'50	97'50
Carbons Berga 4 1/2 %	56'00	56'00
Colonia Güell	100'25	100'25
Const. Pavim. 6 %	36'00	36'00
» » Bons. 6 %		
Const. Ferroviàries 3 1/2 %	88'50	88'50
Cros 6 %	106'00	105'50
E. Ind. Aragó	94'00	94'50
Carburs Met.	105'00	105'00
Financiera A. Guel 5 %	94'00	94'00
Foment Obres 4 1/2 %	98'00	98'00
» » 5 %	91'50	90'75
» » 6 %	97'25	97'25
Hullera 1924	95'00	95'00
Maquinista T. i M.	89'00	89'00
Potasa Súria	105'00	105'00
Nacional Pirelli	99'00	99'00
Telefònica 5 1/2 %	105'75	106'00
T. Moderna 7 %	86'00	80'50
Unió Cotonera 6 %	38'00	39'00
» Salinera 6 %	103'00	103'00
» Vidriera 5 %	75'00	75'00
ACCIONS		
Banc d'Espanya	617'00	617'00
Funic. Montjuïc	10'00	10'00
Tramvies Barcelona or.	26'85	28'00
» » 6 %	75'00	75'00
» » 7 %	48'35	49'00
Catalana G. E. D	105'00	107'00
» » E	114'50	114'50
» » F	104'25	104'00
Aigües Llobregat A	118'00	119'00
Asland pref.	103'00	103'00
Canal Ebre	18'00	18'00
Carburs Metàl·lics	190'00	190'00
Cros	179'00	179'00
Espanya Industrial	125'00	123'00
Fabra i Coats	100'00	100'05
F. O. i Construccions	180'00	180'00
Hispano Suïssa	104'00	104'00
Hullera	43'00	43'00
Indústries Agrícoles	250'00	250'00
Maq. T. i Marítima	37'00	37'00
Mines Rif	66'25	66'25
Petrolis	6'30	6'30
Salinera Catalana	18'00	18'00
Telefònica ord.	134'00	133'50
» pref. 7 %	117'00	117'00
Transmediterrània	150'00	146'00

NOTA: Els valors marcats no figuren a la cotització oficial

Obligacions Tresoreria Generalitat de Catalunya, 102'50

MONEDES ESTRANGERES

	LONDRES	PARIS
Londres		7301
N. York	49269	1519
Holanda	72675	102750
França	7497	
Bèlgica	29192	257
Itàlia		12239
Alemanya	1228	
Suïssa	15287	49062
Espanya	3619	20725
Dinamarca	22400	
Suècia	19225	
Noruega	19905	
Lisboa	11012	
Praga	11943	
Àustria	2644	
Argentina	1795	
Rio Janeiro	271	
Montevideo	3175	
Buenos Aires sobre L.	1800	

COTONS ★ Informació de la casa Emili M. Gaissert ★ Dia 28 de novembre del 1935

	Disp.	Gener	Març	Maig	Juliol	Oct.	Dbre.
LIVERPOOL							
Tanca		6.41	6.37	6.33	6.28	6.07	6.44
Obertura		6.46	6.42	6.37	6.32		
Segon telegrama		6.42	6.39	6.35	6.30		
Tanca anterior		6.41	6.35	6.31	6.30	6.08	6.44
Alça			1	1	2	1	
Baixa							
NOVA YORK							
Tanca anterior	12.25	11.80	11.64	11.51	11.4	11.20	11.85
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							
LIV. - SAKEL							
Tanca anterior		9.40	9.06	8.89	8.76	9.96	
Obertura		9.42	9.09	8.92			
Segon telegrama		9.31	9.02	8.81	8.71		
Tanca		9.31	8.90	8.81	8.69	9.84	
Alça							
Baixa		9	7	8	7	12	

Cafè N. Y.-C. "A"	Disp.	Març	Maig	Juliol	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	6.1/8	4.90	5.04	5.13	5.25	[illegible]
Obertura						
Tanca						

Sucre Nova York	Gener	Març	Maig	Juliol	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	2.10	2.12	2.15	2.17	2.21	[illegible]
Obertura						
Tanca						

Cacau Nova York	Gener	Març	Maig	Juliol	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	4.79	4.88	4.97	5.07	5.16	[illegible]
Obertura						
Tanca						

CEREALS	BLAT XICAGO Maig	Sbre.	Dbre.	MORESC XICAGO Maig	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	97.1/4	89.1/2	97.5/8	59.3/8	60.3/8	[illegible]
Obertura						
Tanca						

Cautxú Londres	Gener - Març	Abril - Juny	Juliol-Sbre.
Tanca anterior	—/6.3/8	—/6.1/2	—/6.5/8
Obertura	—/6.3/8	—/6.1/2	—/6.5/8
Tanca			

MERCAT DE LLOTJA Dia 28 de novembre del 1935

CEREALS, FARINES I DESPULLES

BLATS	
Aragó segona classe	» 50
Navarra íd. íd.	» 50
Castella íd. íd.	» 50
Manxa	» 50
Extremadura cruixent	» 50
Extremadura corrent	» 50
Urgell	» 50
Penedès i comarca	
(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)	
MORESC, ORDI I CIVADA	
Moresc Plata disponible	40 a 41
Ordi Urgell i comarca	39 a 39'5
Civada Extremadura	39 a 39'5
Civada Manxa	38'5 a 39
Escaiola Andalusia	130 a 135
ARRÒS	
Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	115 a 120
Granjo	70 a 72
Florat	65 a 66
Selecte	66 a 67
Matisat segona classe	64 a 67
Bretlles 0	62 a 63
Trencat	49 a 50
Español Especial	52 a 52

FARINES	
Força	90 a 100
Extra local	66 a 68
Corrent local	60 a 61'5
Extra Castella	66 a 68
Corrent Castella	60 a 61
Aragó segona classe	60 a 68
Regió íd. íd.	60 a 65
(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
DESPULLES	
Número 3	26 a 27
Número 4	25 a 26
Segones	22 a 23
Terceres	20 a 21
Quartes	18 a 19
(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
Menut (prima)	20 a 21
Segonet	18 a 19
Segó	16 a 17
(Preus en rals la quartera de 70 lliures damunt carro fàbrica)	

LLEGUMS, FARRATGES I ALTRES

FAVES, VECES, ERS I LLENTIES	
Faves Mahonesa s/s	
Faves Extrem. i Andalusia	52 a 53
Faves Mallorca	50 a 51
Favons Extrem. i Andalusia	51 a 52
Veces Andalusia	44 a 44'5
Veces Estrangeres	
Ers País	41'5 a 42
Ers Estrangers	
Guixes	44 a 46
Pèsols Estrangers	80 a 85
Llenties Salamanca	100 a 120
Llenties Andalusia	75 a 85
MONGETES	
Castella selectes	100 a 110
Castella corrents	90 a 95
Estrangeres segona classe	80 a 105
Mallorca	74 a 76
València segona classe	
Prat	
CIGRONS	
Saucs	170 a 190
	110 a 160
Moniatos segona classe	105 a 110
Morunos segona classe	85 a 87
Andalusia 44/46	
íd. 48/50	75 a 78
	75 a 85

Andalusia 52/54	70 a 72
íd. 54/56	67 a 70
íd. 58/60	60 a 65
íd. 60/65	57 a 60
Pelons	53 a 65
(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
GARROFES	
Negra Vinaròs	32 a [illegible]
Negra Castelló	32 a [illegible]
Negra Menorca	
Roja	
Eivissa	
Mallorca	26
(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)	
Alfals primera	6 a 7
Alfals segona	5 a 6
Palla d'Urgell	2 a 2'5
Palla curta	3 a 3'5
(Preus en pessetes els 40 quilos damunt carro Barcelona)	